

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK
TUTUMLARI, TOPLUMSAL CİNSİYETÇİLİK VE NARSİSİSTİK
KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hazırlayan
Ahmet YUMUŞAK

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Rehberlik ve Psikolojik Danışma Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Rukiye ŞAHİN

TOKAT – 2013

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLARI,
TOPLUMSAL CİNSİYETÇİLİK VE NARSİSİSTİK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİ

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: .../07/2013

Jüri Üyeleri (Unvanı - Adı - Soyadı)

Başkan: Doç. Dr. Recep KOÇAK

Üye: Yrd. Doç. Dr. Rukiye ŞAHİN

Üye: Yrd. Doç. Dr. Fatma BUDAK

İmzası

Bu tez Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulunun
.../07/2013 tarih ve .../... sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü: Doç. Dr. Recep KOÇAK

Mühür

İmza

T.C.
GAZIOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Bu belge ile, bu tezdeki bütün bilgilerin ve raporlaştırma sürecinin Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna genel akademik kurallara ve etik ilkelere uygun olarak toplandığını, hazırlandığı ve raporlaştırıldığını, iş bu tez çalışmasını “intihali engelleme” programından taradığımı bana ait olmayan tüm bilgi, veri, düşünce ve bulgulara atıf yaptığımı ve kaynağını gösterdiğimi beyan eder sorumluluğun tarafıma ait olduğunu kabul ederim.

Tarih:/...../.....

Ahmet YUMUŞAK

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimimim başlangıcından itibaren her aşamada beni güdüleyen, tecrübe ve birikimlerini benimle paylaşan, azimli ve disiplinli çalışmasıyla bana örnek olan sayın danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Rukiye ŞAHİN'e ilgi ve desteğinden dolayı teşekkür ederim.

Akademik anlamda kendimi geliştirmem konusunda beni sürekli güdüleyen, bu anlamda bana ışık tutan, değerli bilgi ve deneyimlerini benimle paylaşan, sabır ve hoşgörüyüyle yaklaşan değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Fatma BUDAK'a ve değerli dostum, abim Serdar BUDAK'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Tezimle ilgili yardımlarından dolayı Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU'na, Yrd. Doç. Dr. Metin DENİZ'e, sevgili emektar araştırma görevlisi arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Hayatıma girdiği günden beri hep güzellikler katan, en zor günlerde benimle birlikte tüm sıkıntılara katlanan, sevgisi ve neşesiyle çalışma azmimi destekleyen, beni sonsuz sevdiğine inandığım ve bir ömür boyu birlikte olmayı dilediğim öncelikle can dostum Şefika SÜRÜCÜ'ye sonsuz teşekkür ederim.

Emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim, çok sevdiğim değerli varlıklarım babam Yusuf, annem Ayşe, kardeşlerim Kenan ve Damla'ya teşekkür ederim.

ÖZET

Bu araştırmada, üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile toplumsal cinsiyetçilik tutumları ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki incelenmiştir. Ayrıca üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyetçilik tutum düzeyleri ve narsisistik kişilik özelliklerinin cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumu, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma ve flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre farklılaşıp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2012-2013 eğitim öğretim yılından orta karadenizde bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 1171 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Bu araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından Türkçeye uyarlanan “Flört Şiddetine Yönelik Ölçek takımı olan; Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri” ile Sakallı-Uğurlu (2002) tarafından uyarlanan “Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği”, Sakallı-Uğurlu (2008) tarafından uyarlanan “Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği” ve Kızıltan (2000) tarafından uyarlanan “Narsisistik Kişilik Envanteri” kullanılmıştır ve ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin çeşitli demografik özelliklerini saptamak için araştırmacı tarafından hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde pearson korelasyon analizi, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda; üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu, erkeklere ilişkin çelişik duyguları ile flört şiddetine

ilişkin tutumları arasında yine pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri ile flört şiddetine ilişkin tutumları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin demografik değişkenlere (cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumu, flört döneminde şiddete maruz kalma ve flört döneminde şiddete başvurma) göre flört şiddetine yönelik tutumlarında anlamlı farklılık olduğu gözlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik puanlarında demografik değişkenlere (cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumu, flört döneminde şiddete maruz kalma ve flört döneminde şiddete başvurma) göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özelliklerindedemografik değişkenlere (cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumu, flört döneminde şiddete maruz kalma ve flört döneminde şiddete başvurma) göre anlamlı bir farklılık gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Flört şiddeti, Toplumsal Cinsiyet, Cinsiyetçilik, Narsisizm,

ABSTRACT

In this research, the relationship between the attitudes of university students towards dating violence and towards sexism and their narcissistic personality traits was investigated. Also, it was investigated whether the students' attitudes towards dating violence, their sexism levels and their narcissistic traits had differed with respect to their gender, faculty, dating relation status, exposure to violence in a dating relation and inflicting violence in a dating relation or not. The sample of this research consisted of 1171 students who studied at a state university in Middle Black Sea Region during 2012-2013 academic year. In this research, "The Attitudes Towards Dating Violence Scales; Attitudes Towards Male Psychological Dating Violence Scale, Attitudes Towards Male Physical Dating Violence Scale, Attitudes Towards Female Psychological Dating Violence Scale, Attitudes Towards Female Physical Dating Violence Scale" which were adapted into Turkish by the researcher and "Ambivalent Sexism Inventory" adapted by Sakallı-Uğurlu (2002), "The Ambivalence Toward Men Inventory" adapted by Sakallı-Uğurlu (2008) and "Narcissistic Personality Inventory" adapted by Kızıltan (2000) were used as data collection tools. Personal information form prepared by the researcher was used in order to determine the demographic characteristics of the students participating in the research. During the data analysis, Pearson's correlation analysis, t-test and one-way analysis of variance were used. As a result of the research, it was determined that university students' attitudes towards dating violence correlated with their ambivalence sexism levels positively and significantly, and also, ambivalence toward men correlated with their attitudes towards dating violence positively and significantly. It was determined that there was a positive

and significant correlation between the university students' narcissistic personality traits and their attitudes towards dating violence. A significant difference in the students' attitudes towards the dating violence with respect to their gender, faculty, dating relation status, exposure to violence in a dating relation and inflicting violence in a dating relation was observed. A significant difference in the university students' ambivalent sexism scores with respect to their gender, faculty, dating relation status, exposure to violence in a dating relation and inflicting violence in a dating relation was determined. A significant difference in the university students' narcissistic personality traits with respect to their gender, faculty, dating relation status, exposure to violence in a dating relation and inflicting violence in a dating relation was observed.

Key Words: *Dating violence, Sexism, Narcissism*

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZLEŞME	ii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xii
TABLolar LİSTESİ	xii
KISALTMALAR LİSTESİ	xvii
I. BÖLÜM.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Flört Şiddeti	2
1.2. Toplumsal Cinsiyet ve Flört Şiddeti	4
1.3. Narsisizm ve Flört Şiddeti.....	7
1.4. Araştırmanın Amacı	9
1.5. Problem Durumu.....	9
1.5.1. Alt Problemler	10
1.6. Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi.....	14
1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları	18
1.8. Tanımlar	19
II. BÖLÜM.....	20
KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	20
2.1. Şiddet ve Flört Şiddeti.....	20
2.1.1 Şiddetin Tanımı ve Sınıflandırılması.....	20
2.1.2 Flört Şiddeti.....	24
2.1.3. Flört Şiddetine Kuramsal Bakış	31
2.1.3.1. Feminist Kuram	31
2.1.3.2. Güç Kuramı	32
2.1.3.3. Bağlanma Kuramı	33
2.1.3.4. Sosyal Öğrenme Kuramı	34
2.2. Toplumsal Cinsiyet	35

2.2.1. Toplumsal Cinsiyet Kalıp Yargıları	40
2.2.2. Toplumsal Cinsiyete Kuramsal Bakış	43
2.2.2.1. Psikanalitik Kuram.....	44
2.2.2.2. Sosyal Faktörler Kuramı (Toplumsallaşma Kuramı).....	46
2.2.2.3. Toplumsal Cinsiyet Şema Kuramı	48
2.2.3. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği.....	50
2.2.4. Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği (Gender Inequality).....	51
2.2.5. Toplumsal Cinsiyet ve Flört Şiddeti İle İlgili Araştırmalar	52
2.3. Narsisizm.....	54
2.3.1. Narsisizmin Tarihçesi	55
2.3.2. Narsisistik Kişilik Bozukluğu	57
2.3.3. Narsisizm ve Romantik İlişki (Flört).....	59
III. BÖLÜM	61
YÖNTEM	61
3.1 Araştırmanın Modeli	61
3.2. Evren ve Örneklem	61
3.2.1 Örneklem Demografik Özellikleri.....	63
3.3. Veri Toplama Araçları	71
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	71
3.3.2. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği.....	72
3.3.3. Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği.....	73
3.3.4. Narsisistik Kişilik Envanteri	75
3.3.5. Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri	78
3.4. Verilerin Toplanması	80
3.5. Verilerin Analizi	80
IV. BÖLÜM	82
BULGULAR ve YORUM.....	82
4.1.Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeklerinin Güvenirlilik Çalışması.....	82
4.2. Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri'nin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışmaları	85
4.3. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar ile Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Narsisistik Kişilik Envanterinden Elde Edilen Bulgular.....	99
V. BÖLÜM.....	162

TARTIŞMA.....	162
VI. BÖLÜM.....	182
ÖNERİLER.....	182
6.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler	182
6.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	183
KAYNAKÇA.....	184
EKLER	212
EK-1 Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri	212
EK-2 Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği.....	215
EK-3 Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği.....	217
EK-4 Kişisel Bilgi Formu	219
EK-5 Ölçek Uyarlama İzni	220
EK-6 Ölçek Uygulama İzni.....	221

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Toplumsal Cinsiyet Kalıp Yargıları	42
Şekil 4.2 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği.....	95
Şekil 4.3 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	96
Şekil 4.4 Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	97
Şekil 4.5 Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği.....	98

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Yaş ve Fakültelere ve Öğrenci Dağılımları.....	62
Tablo 3.2. Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı.....	63
Tablo 3.3. Üniversite Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Dağılımı.....	64
Tablo 3.4. Üniversite Öğrencilerinin Geldikleri Coğrafi Bölgeye Göre Dağılımı	64
Tablo 3.5. Üniversite Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Dağılımı...65	
Tablo 3.6. Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Fakültelere Göre Dağılımı..65	
Tablo 3.7. Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımı....66	
Tablo 3.8. Üniversite Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı	67
Tablo 3.9. Üniversite Öğrencilerinin Anne Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı.....67	
Tablo 3.10. Üniversite Öğrencilerinin Baba Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı	68
Tablo 3.11. Üniversite Öğrencilerinin Kardeş Sayılarına Göre Dağılımı.....	68
Tablo 3.12. Üniversite Öğrencilerinin Aile Gelir Durumuna Göre Dağılımı.....	69
Tablo 3.13. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişki Durumlarına Göre Dağılımı.....	69
Tablo 3.14. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişki Yıllarına Göre Dağılımı.....	70
Tablo 3.15. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişkilerinde Şiddete Maruz Kalma Durumlarına Göre Dağılımı.....	70

Tablo 3.16. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişkilerinde Şiddete Başvurma Durumlarına Göre Dağılımı	70
Tablo 4.1. Ölçek Çevirisinin Uygunluğunun Dağılımı	84
Tablo 4.2. Ölçeklerin Faktör Yükleri, Açıklanan Varyans Yüzdeleri ve Öz Değerleri..	87
Tablo 4.3. Ölçeklerin Madde Toplam Korelasyon Katsayıları.....	89
Tablo 4.4. Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçeklerinin Maddelerine İlişkin Cronbach Alfa, Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	90
Tablo 4.5. Doğrulayıcı Faktör Analizi Uyum İndeksleri	94
Tablo 4.6. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi.....	100
Tablo 4.7. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	102
Tablo 4.8. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi.....	102
Tablo 4.9. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi.....	103
Tablo 4.10. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	105
Tablo 4.11. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğe Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi.....	105
Tablo 4.12. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi.....	107

Tablo 4.13. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	108
Tablo 4.14. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi	109
Tablo 4.15. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi.....	109
Tablo 4.16. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri	111
Tablo 4.17. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi	111
Tablo 4.18. Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Alt Boyutları Olan Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi	113
Tablo 4.19 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Flört İlişki Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi	116
Tablo 4.20 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi.....	119
Tablo 4.21 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi	121

Tablo 4.22 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	122
Tablo 4.23 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi	125
Tablo 4.24 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlarının Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi	128
Tablo 4.25 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlarının Flört İlişki Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi.....	129
Tablo 4.26 Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlarının Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi	130
Tablo 4.27 Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlarının Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi.....	131
Tablo 4.28 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	133
Tablo 4.29 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutlarından Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Düşmanca Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi	134
Tablo 4.30 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri Alt Boyutundan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme ve Narsisistik Kişilik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi	136

Tablo 4.31 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutları Olan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme Özelliklerinin Flört İlişki Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi.....	138
Tablo 4.32 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutlarından, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme Özelliklerinin Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi.....	141
Tablo 4.33 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutlarından, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme Özelliklerinin Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin T Testi Analizi.....	143
Tablo 4.34 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri Alt Boyutundan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme ve Narsisistik Kişilik Özelliklerinin Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	145
Tablo 4.35 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri Alt Boyutundan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme ve Narsisistik Kişilik Özelliklerinin Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi.....	148
Tablo 4.36 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar İle Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye İlişkin Pearson Korelasyon Analizi.....	152
Tablo 4.37 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar İle Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye İlişkin Pearson Korelasyon Analizi.....	156
Tablo 4.38 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar İle Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye İlişkin Pearson Korelasyon Analizi.....	159

KISALTMALAR LİSTESİ

SPSS	: Sosyal Bilimler için İstatistik Programı
n	: Örnekleme yer alan birim sayısı
ss	: Standart Sapma
KMO	: Kaiser-Meyer-Olkin örneklem yeterliliği testi
α	: Cronbach alfa değeri
\bar{x}	: Aritmetik Ortalama
sd	: Serbestlik Derecesi
χ^2	: Ki-kare.
p	: Hata yapma olasılığı.
t	: t -testi değeri.
APA	: Amerikan Psikiyatri Birliği
TDK	: Türk Dil Kurumu

I. BÖLÜM

GİRİŞ

Şiddet geçmişten günümüze, dünyada var olan bir olgu olmasına rağmen içinde bulunduğumuz yüzyıla kadar ciddi bir sorun olarak algılanmamıştır. Ancak ilk insandan bu yana dünyayı ve insanlığı etkilemektedir ve bu etkilerin sonuçları olumsuz yöndedir.

Şiddeti Dünya Sağlık Örgütü (WHO) genel anlamda “yaralanma, ölüm, psikolojik zarar veya kayıp ile sonuçlanan veya bunlarla sonuçlanması muhtemel olan; kişinin kendisine, başka bir kişiye, bir gruba veya topluluğa karşı fiziksel şiddet uygulama ve gücün tehdit veya fiili olarak kasıtlı kullanımı” şeklinde tanımlamıştır (Dahlberg & Krug, 1996, s.30). Türkçe alan yazındaki bazı tanımlar da Dünya Sağlık Örgütünün tanımıyla benzer özellikler göstermektedir. Şiddet; bir kişiye güç veya baskı uygulayarak, isteği dışında bir şey yapmak ya da yaptırmak; şiddet uygulama eylemi ise zorlama, saldırma, kaba kuvvet uygulama, bedensel veya psikolojik acı çektirme ya da işkence yapma, vurma, yaralama olarak tanımlanabilir (Birimoglu, 2012). Şiddet aynı zamanda öfke ve düşmanlığın kişi ve nesnelere yöneltilen fiil ve davranışlar yoluyla bireylerin psikolojik ve fizyolojik zarar görmesine neden olan bireysel ya da toplumsal davranışlar şeklinde tanımlanmaktadır (Budak, 2000).

Şiddet içinde hem toplum hem birey kavramları yer almaktadır. Buradan yola çıkarak bireyin içerisinde bulunduğu toplumda belirli ilişkiler içerisinde bulunduğundan ve bu ilişkiler içinde de flört ilişkilerinin yer aldığından bahsetmek yararlı olacaktır. Birey aile kurmaya başlamadan önce karşı cinsten bireylerle duygusal ilişkiler kurmaya çalışır. Ancak bu süreçte bireyler bazı sıkıntılar yaşayabilmekte ve birbirlerine karşı

psikolojik ve fizyolojik içerikli şiddet davranışları sergileyebilmektedirler. Bu noktada flört şiddeti kavramı hakkında açıklama yapmak yararlı olacaktır.

1.1. Flört Şiddeti

Flört şiddeti, şiddetin kişilerarası türlerinden biri olup, çiftlerin flört sırasında birbirlerine sözel, cinsel, duygusal ve fiziksel şiddet ya da şiddet içeren davranışlar uygulaması ve sosyal kısıtlamalar getirmesidir(Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost ve Temel, 2008). Amerikan Hastalık Koruma ve Önleme Merkezi (CDC) ise flört şiddetini "bir flört ilişkisi kapsamındaki herhangi bir cinsel saldırı, fiziksel şiddet, sözel ve duygusal kötü muamele" olarak tanımlamıştır (Ramisetty-Mikler S. , Goebert, Nishimura& Caetano, 2006).

Flört şiddeti tanımının, içerisinde hem duygusal hem fiziksel hem de cinsel şiddet içeren davranışları barındırdığı görülmektedir. Bu yüzden flört ilişkisinde şiddetin varlığından söz ederken sadece fiziksel şiddet içeren davranışların olup olmamasına göre değil, aynı zamanda duygusal, psikolojik ve cinsel şiddet davranışlarına da odaklanmak gerekir.

Makepeace (1981, 1983, 1987) tarafından yapılan çalışmalar sonucu flört şiddeti konusu araştırmacıların dikkatini çekmiştir ve yaptığı araştırma sonuçları göstermiştir ki flört şiddeti genelde ergenleri ve gençleri etkilemektedir. Bu etkilerden bazıları madde kullanımı, yeme ve uyku bozuklukları, riskli cinsel davranışlar, istenmeyen hamilelik, korku, anksiyete, travma, intihar, cinayet, sosyal izolasyon, utanma, suçluluk ve öfke şeklindedir (Holt & Espelage, 2005). Bu etkilere neden olan şiddet türleri farklı farklı olabilir.

Flört şiddetinin fiziksel, psikolojik ve seksüel olarak üç türü vardır(Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999). Flört dönemindeki şiddetin uygulanması açısından sözel şiddet oranları %11 ile %15 arasında değişmekteyken, fiziksel şiddet oranları %9 ile %43 arasında değişim göstermektedir (Price ve ark., 1999). Bu üç şiddet türüne neden olan bazı etmenlerin varlığı yapılan çalışmalarla ortaya konmuştur. Kıskançlık, alkol ve cinsel ilişkiye karşı koyma (Makepeace, 1981) gibi nedenlerinin dışında aile içi şiddeti meydana getiren sebepler (Marshall & Rose, 1988; Rozen & Bezold, 1996; Jackson, Cram& Seymour, 2000), toplumsal, hukuki, siyasal, ekonomik ve eğitimsel açıdan kadın ve erkek arasında ayrımı ortaya koyan ve kadını erkeğe bağımlı kılan yapılar da flört şiddetine neden olabilir (Aslan ve ark, 2008). Kişinin şiddete ilişkin tutumları aile içinde şekillenir ve aile içi şiddete yol açan nedenler flört şiddeti için de geçerlidir (Bernard & Bernard, 1983; Marshall & Rose, 1988; Rozen & Bezold, 1996; Jackson ve ark, 2000; Kemerli, 2003). Aile içi şiddet gibi flört şiddeti de müdahalesi zor, kişilerin kendi kendilerine çözmeye çalıştıkları ve kendi özelinde yaşadıkları, çoğu zaman tarafların gizlemeyi tercih ettiği bir şiddet türüdür (Aslan ve ark, 2008). Aile içi şiddete maruz kalan çocuklar ileriki yıllarda davranış problemleri, asosyal davranışlar, saldırgan tutumlar ve yetersiz kişiler arası ilişkiler yaşayabilmektedirler (Aslan ve ark, 2008). Dahası bu kişiler ileriki yaşlarda şiddet içerikli davranışlar sergilemeye daha yatkın olabilmektedirler (Rosen & Bezold, 1996; Aslan ve ark, 2008). Ergenlikte, flört döneminde maruz kalınan şiddet gelecekte yaşanacak veya yaşanması muhtemel (hem mağdur hem de fail olarak) bir şiddetin habercisi olabilmektedir (Rosen & Bezold, 1996). Çalışmalar da göstermektedir ki aile içinde maruz kalınan veya tanık olunan şiddet davranışı flört döneminde partnere şiddet

davranışı olarak yansıtılabilmektedir. Bu durum da hem bireyleri hem de yaşadıkları ilişkileri etkileyebilmektedir.

Alan yazın genel olarak incelendiğinde flört şiddetinin en önemli nedenleri arasında toplumun genel olarak erkeği kadından daha üstün görmesi ve yaptığı hatalı davranışlara kadınların yaptığı hatalı davranışlara göre daha müsamahalı davranması, kadın ve erkeği ayıran kalıp yargılara sahip olması (Aslan ve ark., 2008) ve narsisistik kişiliğe sahip olan bireyin flört ilişkisinde daha zayıf ya da kendisine hayran olan bireye psikolojik ve fiziksel şiddet uygulaması görülmektedir(Ryan, Weikel& Sprechini, 2008). Bu noktada toplumsal cinsiyetçilik ve narsisizm kavramlarının açıklanması ve flört şiddetiyle ilişkisinin incelenmesi yararlı olacaktır.

1.2. Toplumsal Cinsiyet ve Flört Şiddeti

Günlük hayatta sıklıkla kullanılan cinsiyet ve belki de anlamı çok anlaşılmayan toplumsal cinsiyet kavramları birbiri yerine kullanılsa da farklı anlamları olan iki ayrı kavramdır (World Health Organization, 1998; Morris, 2002). “Cinsiyet” bireyin erkek veya kadın olarak gösterdiği genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleri olarak tanımlanırken, “toplumsal cinsiyet” ise, erkeğin ve kadının toplumsal olarak belirlenmiş kişilik özelliklerini, rol ve sorumluluklarını ifade etmektedir (Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Eroğlu& Taşkın, 2007). Dolayısıyla toplumsal cinsiyet kavramının tanımında biyolojik olarak farklı olmak değil, erkek ve kadın olarak toplumun bireyi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmasını beklediği ile ilgili değerler, beklentiler, yargılar ve roller bulunmaktadır (Dökmen, 2012; Lindsey, 1990).

Toplumsal cinsiyet kavramı; kadın ve erkeğe toplum ve kültür tarafından atfedilmiş, belirlenmiş ve her iki cins tarafından da benimsenmiş rol, görev, hak,

sorumluluk ve davranışları tanımlamakla birlikte; kadın ve erkek için belirlenen bu rol, görev, hak, sorumluluk ve davranışlar kültürden kültüre değişkenlik gösterebilmektedir(Sabuncuoğlu, 2006). Toplumsal cinsiyet kavramını feministler, kadınlar ile erkekler arasındaki farklılıkları vurgulamak için, bazı kesimler ise cinsiyet terimini yanlış buldukları için, kimi araştırmacılar ise bu kavramları birbirlerinin yerine geçecek şekilde kullanırlar (Unger and Crawford, 1998, akt., Dökmen, 2012).

Görüldüğü gibi toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyeti de içine alan karmaşık bir yapıdır. Biyolojik cinsiyet doğuştan getirilirken, toplumsal cinsiyet biyolojik farklılıklardan dolayı değil, kadın ve erkek olarak toplumun bireyi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmasını beklediği ile ilgili bir kavramdır. Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramları arasındaki temel farklılıklar şu şekildedir; cinsiyet doğal, biyolojik ve değişmeyen bir durumken; toplumsal cinsiyet sosyo-kültürel, değişken ve eril ve dişil niteliklere işaret eden bir durumdur (Bhasin K. , 2003a).

Tüm bunların ışığında toplumsal cinsiyet rolü ise, toplum tarafından tanımlanan ve bireyin yerine getirmesini beklediği cinsiyetle ilişkili beklentiler, başka bir ifadeyle kadın olmanın ve erkek olmanın sosyal ortamlarda ifade edilmiştir (Dökmen, 2012; Güçlü Ergin, 2008). Toplumsal cinsiyet rolleri; geleneksel olarak kadınlarla ve erkeklerle ilişkili olduğu kabul edilen rolleri ifade etmektedir. Kişinin kendisi ve cinsiyeti, cinsiyetine ilişkin rol davranışları içinde yaşadığı toplumun ortak değer ve inanışları ile belirginleşerek, çok küçük yaşlardan itibaren kadın ya da erkek olarak toplum tarafından önceden belirlenmiş olan bu kurallara bağlı olarak büyürler ve zaman içinde bu durum kadın ve erkek olarak yapılması ve yapılmaması gereken davranış

kalıpları olarak devam eder (Kaçar, 2007). Bu durum aslında bireylerin cinsiyetçi kalıp yargılar belirlemesine neden olur.

Kalıp yargılar belirli kişisel özellikler ve kategorilere dahil bir topluluk hakkında, toplumun genelinin sahip olduğu inançlardır (Baumsesister ve Bushman, 2008). Başka bir tanıma göre kalıp yargı bir gruba yönelik, toplumun bilgi, inanç ve beklentisini içeren bilişsel yapı ve süreçler (Kunda, 1999, akt., Dökmen, 2012); o grubun bütün üyelerinin özellikleri ile ilgili toplumun organize inançlarıdır (Golombok ve Fivush, 1996). Bu tanımlar kalıp yargının genel tanımlarıdır, toplumsal cinsiyet kalıp yargılarına ilişkin tanım ise şu şekildedir: Toplumun kadın erkekte var olmasını beklediği özelliklere toplumsal cinsiyet kalıp yargıları denir (Dökmen, 2012). Toplum tarafından kadın ve erkeğe uygun görülen rol ve davranışlara cinsiyet rollerine ilişkin kalıp yargılar, iki cinsiyet arasından birini diğerinden daha fazla nitelendiren özelliklere ise cinsiyet özelliklerine ilişkin kalıp yargılar denir (Şirvanlı Özen, 1993, akt., Dökmen, 2012).

Toplum yaşayan bir olgudur, kadın ve erkek de bu toplumun bir parçasıdır. Kadın ve erkeğin içinde yaşadığı toplum, içerisinde barındırdığı bu iki cinsiyete ilişkin değişmez kalıp yargılar belirlemiştir. Bu kalıp yargılar içerisinde “kadın hakediyorsa erkeğin şiddet uygulaması normaldir” ve “kadın eşinden dayak yiyorsa bu durumu saklamalıdır” şeklinde kalıp yargılar da mevcuttur (Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Eroğlu& Taşkın, 2007). Türk toplumunun genel yapısına bakıldığında erkeklerin genel olarak ilişkilerde güç ve iktidarın sahibi olduklarına ilişkin bir kalıp yargı varken, kadınların bu gücü kabul edici, kendilerine karşı uygulanan şiddet içerikli davranışı kabul edici bir kalıp yargıya sahip oldukları görülmektedir (Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Eroğlu& Taşkın, 2007). Flört ilişkileri açısından da bu tarz kalıp yargılara sahip olma ilişkilerde

sorunlara yol açabilir ve çiftler birbirlerine fiziksel ve psikolojik şiddet uygulayabilir. Hatta flört şiddeti uygulamada ve flört şiddetini kabullenmede toplumsal cinsiyet rollerinin rolü çok fazladır(Aslan ve ark., 2008).

1.3. Narsisizm ve Flört Şiddeti

Flört şiddetinde bir diğer önemli etken ise narsisizmdir(Ryan, Weikel& Sprechini, 2008). Narsisizm, kısaca özseverlik demektir (TDK, 2011). Narsisizmin sözcük anlamı kişinin kendi vücuduna yönelik cinsel arzuya sahip olması(Özaydın, 1984); kendine âşık olma, cinsel zevkin kişinin kendi vücuduna yönelik olması(Kocatürk, 1994) şeklinde tanımlanmıştır.Ancak patolojik narsisizm ve normal narsisizm olarak ayrılabilir(Campbell, Foster& Finkel, 2002). Aslında narsisizm bir hastalık olarak kabul edilmesinin yanında, her insanda az ya da çok bulunan bir özelliktir(Timuroğlu & İşcan, 2008). Çocukluk çağında yaşanan; korku, başarısızlık, bağımlılık gereksinmelerinin ebeveyn yokluğu ya da rahatsızlıkları sonucu, ihmal, eleştiri ya da alayla karşılık görmesi, patolojik narsisizmin gelişmesine yol açmaktadır(Güleç & Köroğlu, 1998). Patolojik narsisistler kendilerini sevmez ve küçük görürler(Timuroğlu & İşcan, 2008). Buradan da anlaşılıyor ki normal narsisizm aslında kişinin gerçekten kendini sevmesi ve aşırı ilgi göstermesi anlamına gelirken patolojik narsisizmde kişi aslında kendini sevmemekte ve önemsememektedir(Evren, 1997).Bu çalışmada patolojik narsisizm değil, normal narsisizme sahip olan bireyler üzerinde çalışma yürütülmüştür. Narsisizmin yaygın isimleri arasında kibirlilik, kendini beğenmişlik, azamet, gösterişçilik ve benmerkezcilik bulunur(Twenge, Korkmaz& Campbell, 2010; Evren, 1997). Narsisizmin tanımı her ne kadar olumsuzlukları içerisinde barındırsa da toplumun her kesiminde narsisist bireye rastlamak mümkündür ve narsisist bireyler hatta toplumun üst kademelerinde bile çok kolay yer alabilirler.

Ancak yakından incelendiğinde ortaya koydukları performanslar ve ürünlerin özensiz, yapay ve bir derinliğe sahip olmayan şeyler olduğu görülmektedir (Evren, 1997). Bundan dolayı her narsisist birey narsisist kişilik bozukluğuna sahip olmayabilir.

Narsisist bireylerin, kendilerinin diğer insanlara göre daha zeki ve çekici olduklarıyla ilgili inançları vardır ve bu inançlar içsel ve kişilerarası savunma stratejileri ile korunur(Farwell & Wohlwend-Lloyd, 1998). Kişilerarası ilişkilerde narsisistler kendilerini olumsuz geribildirimlere ve önyargılara karşı savunurlar(Rhodewalt & Morf, 1998). Ayrıca narsisistler kendi güçleri ve başarıları üzerine sürekli hayaller kurarlar(Raskin & Novacek, 1991). Grup ve işbirlikli çalışmalarda çoğunlukla narsisistler çalışmaya kendi katkılarını abartarak anlatırlar ve övünürler(Campbell, Reeder, Sedikides& Elliot, 2000; Farwell & Wohlwend-Lloyd, 1998). Buradan hareketle narsisistlerin kişilerarası ilişkilerde hep kendi yararlarına harekete ettikleri ve kendilerini hatasız gördükleri söylenebilir. Kişilerarası ilişkilerin bir boyutu olan romantik ilişkilerde narsisist kişi aynı davranışları sergileyebilir. Narsisistlerin romantik ilişkilerini klinik araştırmacılar, içinde bağlılık özelliği bulunmayan, sık ve geçici bir ilişki olarak belirtmişlerdir(Masterson J. F., 1988). Narsisistler genel olarak ilişkiye partnerleri tarafından idealize edilerek başlarlar. Ancak bu aşk normal partnerin, narsisist partnerin hayalindeki kişi olmadığını anlamasıyla veya kendisine tehdit edici ve taciz içeren davranışlarda bulunmasıyla ya da ona göre narsisist partnerin kendisi yücelten daha iyi bir partner bulmasıyla sona erer.

Narsisist bireylerin kişilerarası ilişkileri ile ilgili yapılan araştırmaların sayısının aksine, romantik ilişkilerinin incelendiği araştırma sayısı çok azdır. Bu konuyla ilgili yapılan bir araştırmaya göre narsisistler genelde sürekli bir ilişkiyi sürdürmek istemeyen kişilere karşı romantik bir ilgi duyarlar ki bu eğer diğer birey narsisist birine hayran

olmayı istiyorsa doğrudur (Campbell, 1999). Bu durum narsisistlerin benlik saygılarının başka birinin hayranlığıyla güçlenmesini sağlayacaktır ancak uzun süreli bir ilişki söz konusu olduğunda her iki taraf için de içinden çıkılmaz bir hal alacaktır. Narsisistlerin aşk stilleri de bu durumdan farklı değildir. Narsisistler aşk stillerinde romantik oyunlar ve aşk ile ilgili kaygıları yerine kendilerine gösterilen özveri eksikliğini vurgulamışlardır(Campbell, Foster& Finkel, 2002). Bu da göstermektedir ki narsisistler aşk stillerinde de yine kendi çıkarlarını düşünmekte ve kendisine özveri gösterilmeyen bir aşkı kabul edememektedirler.

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, “Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri”nin Türkçe’ye uyarlanmasını ve üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeğe ilişkin çelişik duygular ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve araştırmaya katılan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete, erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete, kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete ve kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları, çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeğe ilişkin çelişik duygular ve narsisistik kişilik özelliklerinin demografik değişkenlere (cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumu, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma ve flört ilişkisinde şiddete başvurma) göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeyi amaçlamıştır.

1.5. Problem Durumu

Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri”nin Türk kültürüne uygun mudur ve üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeğe ilişkin çelişik duygular ve narsisistik kişilik özellikleri arasında ilişki ile erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete, erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel

şiddete, kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete ve kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları, çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeğe ilişkin çelişik duygular ve narsisistik kişilik özelliklerinin demografik değişkenlere(cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumu, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma ve flört ilişkisinde şiddete başvurma) göre farklılaşmakta mıdır?

1.5.1. Alt Problemler

Bu araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği güvenilir ve geçerli bir ölçek midir?
2. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği güvenilir ve geçerli bir ölçek midir?
3. Kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete Yönelik Tutumlar Ölçeği güvenilir ve geçerli bir ölçek midir?
4. Kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete Yönelik Tutumlar Ölçeği güvenilir ve geçerli bir ölçek midir?
5. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları;
 - a. cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - b. flört ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - c. flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - d. flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

- e. öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
6. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları;
- a. cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - b. flört ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - c. flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - d. flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - e. öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
7. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları;
- a. cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - b. flört ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - c. flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - d. flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - e. öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
8. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları

- a. cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - b. flört ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - c. flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - d. flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - e. öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
9. Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ve düşmanca cinsiyetçilik tutum puanları;
- a. cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - b. flört ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - c. flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - d. flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - e. öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
10. Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duyguları ve alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı ve erkeklere ilişkin düşmanca tutum puanları;
- a. cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - b. flört ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
 - c. flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

- d. flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- e. öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

11. Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri ve alt boyutlarından otorite, kendine yeterlik, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük, kendini beğenme ve hak iddia etme özelliklerine ilişkin puanları;

- a. cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- b. flört ilişki durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- c. flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- d. flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
- e. öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

12. Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik algıları ile;

- a. erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- b. erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- c. kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- d. kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?

13. Üniversite öğrencilerinin erkeğe ilişkin çelişik duyguları ile;

- a. erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- b. erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- c. kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- d. kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?

14. Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri ile;

- a. erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- b. erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- c. kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?
- d. kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı düzeyde bir ilişki var mıdır?

1.6. Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

İnsanlık tarihi kadar eski bir olgu olan şiddet dünyada ve ülkemizde sürekli güncelliğini koruyan bir konudur. Geçmişten günümüze şiddetin türleri artmış, okul zorbalığından aile içi şiddete kadar birçok alanda şiddet davranışları toplumun her kesiminde görülmektedir. Şiddet türlerinden biri olan flört şiddeti de toplumda yaklaşık son yirmi yıldır araştırılmaktadır.

Flört şiddeti şiddetin bir alt dalı olup genellikle ergenler ve gençler arasında görülen bir durumdur (Makepeace, 1981). Yeni bir kavram olmasının yanı sıra bir tanımını yapmak gerekirse, evlilik öncesi ilişkilerde çiftlerden birisinin diğerine veya her ikisinin de birbirlerine karşı vurma, tokat, tekme, itme vb. şekilde olan fiziksel; kıskanma, küsme, gözle taciz etme vb. şekilde psikolojik olarak uygulamış oldukları şiddet şeklidir (Makepeace, 1981; Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999).

Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere flört şiddeti ergenlerin ve gençlerin karşı cinsle ilişkilerinde hayatlarını olumsuz yönde etkileyen önemli bir sorundur. Bu durumun araştırılması ve ülkemizdeki durumun diğer ülkelerdeki gençlerin flört ilişkilerinde yaşamış oldukları şiddet durumlarıyla karşılaştırılması önem arz etmektedir.

Flört şiddeti hemen hemen her kültürde görülebilirken en önemli sebepleri arasında toplumsal cinsiyetçilik ve narsisizmin olduğu söylenebilir. Yapılan bazı çalışmalar(Aslan ve ark., 2008; Subaşı & Akin, 2003) flört şiddeti ile ilişkili olan etmenler arasında toplumsal cinsiyetçiliğin, bazı çalışmalar da (Campbell & Foster, 2002; Ryan, Weikel& Sprechini, 2008) narsisizmin olduğunu göstermektedir. Ancak yapılan çalışmalar genellikle nitel çalışmalardır. Araştırmacı tarafından yapılan bu çalışma ise hem psikolojik ve fiziksel şiddeti ayırarak inceleyecek olması hem de kadın ve erkeğe yönelik şiddet tutumları için ayrı ölçeklere sahip olması açısından önemlidir.

Ayrıca narsisizm ve toplumsal cinsiyetçilikle flört şiddetinin ilişkisini araştırması açısından bu araştırma önem taşımaktadır. Flört şiddeti de diğer şiddet türleri gibi çevresel ve kişisel etmenlerden etkilenen bir olgudur. “Cinsiyet” bireyin

erkek veya kadın olarak gösterdiği genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleri olarak tanımlanırken, “toplumsal cinsiyet” ise, erkeğin ve kadının toplumsal olarak belirlenmiş kişilik özelliklerini, rol ve sorumluluklarını ifade etmektedir(Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Eroğlu& Taşkın, 2007). Dolayısıyla toplumsal cinsiyet kavramının tanımında biyolojik olarak farklı olmak değil, erkek ve kadın olarak toplumun bireyi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmasını beklediği ile ilgili değerler, beklentiler, yargılar ve roller bulunmaktadır (Dökmen, 2012; Lindsey, 1990).

Toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyeti de içine alan karmaşık bir yapıdır. Biyolojik cinsiyet doğuştan getirilirken, toplumsal cinsiyet biyolojik farklılıklardan dolayı değil, kadın ve erkek olarak toplumun bireyi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmasını beklediği ile ilgili bir kavramdır. Cinsiyet ve toplumsal cinsiyet kavramları arasındaki temel farklılıklar şu şekildedir; cinsiyet doğal, biyolojik ve değişmeyen bir durumken; toplumsal cinsiyet sosyo-kültürel, değişken ve eril ve dişil niteliklere işaret eden bir durumdur (Bhasin, 2003a).

Erkek ve kadınlar arasındaki ilişkiler insanlığın var olmasından bu yana araştırmacılar için bir araştırma konusu olagelmiştir. Erkek ve kadın arasındaki toplumsal statü sosyal psikolojik çalışmalarda genellikle toplumsal cinsiyetçilik olarak ele alınırken, erkek egemen toplumlarda kadına ilişkin olumsuz düşüncelerin varlığı ve bu düşüncelerin davranışa dönüşmesiyle kadının sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda erkeğe göre düşük konumlarda yer almasını içermektedir(Sakallı-Uğurlu, 2008). Alan yazına göre (Dökmen, 2012; Bhasin, 2003; Staggenborg, 1998; Basow, 19922, akt., Vefikuluçay Yılmazve ark., 2009) toplumsal cinsiyet rolleri, kadın ve erkeğin özellikle çalışma yaşamı, toplumsal yaşam, evlilik ve aile yaşamındaki rollerine göre farklılıklar göstermektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri, kadın ve erkek olmanın toplumsal yaşamda

ifade edilmiştir. Erkek için uygun görülen davranışlara erkeksi (maskülen), kadın için uygun görülen davranışlara ise kadınsı (feminen) cinsiyet rolleri adı verilmektedir (Rice, 1996, akt., Dökmen, 2012).

İlgili alan yazına göre, kadınlar için flört şiddetine maruz kalma riskini artıran etmenler; erken yaşta flörte başlama, erken yaşta cinsel aktivitede bulunma, geçmişte şiddete uğrama, aile içi şiddete uğrama ve toplumsal cinsiyet rolleri nedeni ile kadına uygulanan şiddeti benimsemedir. Erkeklerin flört şiddetinin faili olmalarına neden olan etmenler ise; alkol ve madde bağımlılığı, iletişim becerilerinin yetersiz olması, kişilerarası şiddete maruz kalma ya da tanık olma ve toplumsal cinsiyet rolleri nedeni ile ilişkilerde erkeklerin kadınlardan daha üstün olduğu fikrini benimseyerek şiddet uygulamanın normal bir davranış biçimi olduğunu kabullenme olarak belirlenmiştir(Aslan ve ark., 2008;Subaşı & Akin, 2003).

Narsisizm ve flört şiddeti arasında pozitif yönde bir korelasyon vardır. Çünkü samimi ilişkiler kuramama, empati yapamama, dürtüsel olma gibi özelliklere sahip olan narsisistlerin, kadın-erkek ilişkilerinde ve aile içi ilişkilerde şiddete başvurmaları çok da anormal bir davranış değildir(Hamberger & Hastings, 1990; Beasley & Stoltenberg, 1992; Craig, 2003; Simmons, Lehmann, Cobb& Fowler, 2005, akt., Ryan, Weikel& Sprechini, 2008). Narsisistler ile ilgili yapılan bazı çalışmalar göstermektedir ki narsisistler ilişkilerde sadece kendilerine odaklanmakta, güç ihtiyaçlarını karşılamakta(Carroll L. , 1987) ve otorite sahibi olup bu otoritelerini sürdürmeye çalışmaktadır(Bradlee & Emmons, 1992). Ayrıca narsisist özellikler gösteren insanlar empatide(Watson P. J., Grisham, Trotter& Biderman, 1984), koşulsuz kabulde(Rhodewalt & Morf, 1995), yakınlık(Carroll L. , 1987)ve iletişimde(Bradlee & Emmons, 1992) çok yetersizdirler.

Tüm bu açıklamalar göstermektedir ki toplumsal cinsiyetçilik ve narsisizm arasında bir ilişki mevcuttur ancak Türkçe alan yazında bu durumla ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla araştırmacı tarafından yapılan bu çalışma Türkçe alan yazında yapılacak geniş çaplı ilk çalışma olması ve kendisinden sonra yapılacak araştırmalara öncülük etmesi açısından önem taşımaktadır.

1.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Bu araştırma, 2012-2013 eğitim-öğretim yılında Orta Karadeniz Bölgesinde yer alan bir üniversitenin, Eğitim Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Tıp Fakültesi ve İlahiyat Fakültesinde öğrenimlerine devam eden öğrencilerle sınırlıdır.
2. Araştırmada öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumları, Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeklerinin (“Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”), narsisizm düzeyleri Narsisistik Kişilik Envanterinin, toplumsal cinsiyete ilişkin tutumları Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeğinin ve Erkeğe İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeğinin ölçtüğü niteliklerle sınırlıdır.

1.8. Tanımlar

Bu araştırmada geçen bazı kavramlar aşağıda tanımlanan anlamlarıyla kullanılmıştır.

Flört Şiddeti: Flört ilişkisinde partnere karşı, acı verici veya yaralayıcı fiziksel veya psikolojik g ve tehdit kullanımını içeren söz, mimik ve davranışların tümüdür(Sugarman & Hotaling, 1989, s. 5).

Toplumsal Cinsiyetçilik: Cinsiyetçilik, sosyal hakları, yükümlülükleri ve sosyal rolleri biyolojik cinsiyetin bir fonksiyonu olarak algılamak ve davranmak (Glick & Fiske, 1999), erkeği kadından veya kadını erkekten üstün görerek cinsiyete yönelik sosyal ve kamusal alanlarda üstün olan cinsiyete ilişkin imtiyazlar vermektir.

Narsisizm: Bireyin dünyayı ve diğer insanları sevmeyip kendisini aşırı seven birey haline gelmesi ve bireyin fiziğiyle, başarılarıyla, güzelliğiyle ve gücüyle ilgilenmesi, başkalarını sadece kedi çıkarları için kullanması, başkalarının sadece sözlerine ve kendisi hakkındaki sözlerine önem vererek onların kişiliğine önem vermemesidir (Dorland, 2011).

II. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde genel olarak şiddet, flört şiddeti, flört şiddetine yönelik tutum, toplumsal cinsiyet ve narsisizm ile ilgili kuramsal bir çerçeve sunulmuştur. Bu çerçevede ilk olarak; flört şiddetinin tanımı, nedenleri, dünyada yaygınlık oranı, fail ve mağdurlarının özellikleri ve sonuçları irdelenmiştir. Daha sonra bazı değişkenler açısından (yaş, cinsiyet) dünyada ve Türkiye’de flört şiddeti ile ilgili yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Ayrıca flört şiddetinin nedeni olarak toplumsal cinsiyetçilik ve narsisizm ile ilgili kuramsal bilgilere ve genel olarak Dünya’da ve Türkiye’de yapılan ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Şiddet ve Flört Şiddeti

Şiddet ve şiddetin türlerinden biri olan flört şiddeti ile ilgili olarak öncelikle şiddetin tanımı, sınıflandırılması üzerinde durulduktan sonra flört şiddetinin tanımı, nedenleri, etkileri ve en çok kimler tarafından uygulandığı ve en çok kimlerin mağdur edildiği bu başlık altında incelenecektir.

2.1.1 Şiddetin Tanımı ve Sınıflandırılması

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) şiddeti, “fiziksel güç veya otoritenin istemli olarak bir tehdit ya da gerçeklik biçiminde başka birisine karşı uygulanması sonucu maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” şeklinde tanımlamıştır (World Health Organization, 2002, s. 5). Şiddet, kişinin bedensel veya ruhsal açıdan zarar görmesine, yaralanmasına ya da sakat kalmasına sebep olan, kolektif veya bireysel hareketlerin tamamıdır (Aktaş, 2006). Aynı zamanda işkence, darbe, savaş, baskı, sindirme, şantaj vb. şeklindeki zarar verici tüm

davranışlar şiddet kapsamında ele alınabilir(Polat, 2004).Polat(2004: s.57);“karşılıklı ilişkiler ortamında taraflardan biri ya da birkaçı doğrudan veya dolaylı, toplu veya dağınık olarak, diğerlerinin bir veya bir kaçının bedensel bütünlüğüne veya törel (ahlaki/moral/manevi) bütünlüğüne veya mallarına veya simgesel, sembolik ve kültürel değerlerine, oranı ne olursa olsun zarar verecek şekilde davranırsa, orada şiddet vardır” şeklinde şiddeti tanımlamış ve kapsamını belirtmiştir.

Türk Dil Kurumu’na (2011) göre şiddet; “1. Bir hareketin, bir gücün derecesi, yeğenlik, sertlik. 2. Hız. 3. Bir hareketten doğan güç. 4. Karşıt görüşte olanlara kaba kuvvet kullanma. 5. Kaba güç. 6. Duygu veya davranışta aşırılık” olarak tanımlanmıştır. Sözlükteki ilk anlamları genel olarak terimsel olsa da üçüncü tanımından itibaren araştırmalarda kullanılan ve toplumda var olan davranışsal veya düşünsel şiddet anlamlarını ifade etmektedir.

Michaud’a (1991) göre, karşılıklı ilişki ortamında taraflardan birinin ya da bir kaçının doğrudan veya dolaylı olarak, karşı taraftakilerin bir ya da birkaçının bedensel ya da varoluşsal bütünlüğüne, maddesel veya simgesel ve kültürel değerlerine, zarar verecek şekilde davranmasına şiddet denir. Bireyin bedensel veya ruhsal bütünlüğüne karşı yöneltilen zorlamalar da şiddet kapsamında ele alınmaktadır(Kaptanoğlu, 2002). Köknel (2000; s.20) şiddeti, “genel anlamda aşırı duygu durumu, kaba ve sert davranış, özel anlamda ise saldırgan davranışlar, kaba kuvvet, beden gücünün kötüye kullanılması, yakan, yıkan, yok eden eylemler, taşlı, sopalı, silahlı saldırılar, bireye ve topluma zarar veren etkinlikler” olarak tanımlar.

Şiddet, insanda doğal olarak var olan saldırganlık eğiliminin bireysel veya toplumsal boyutta, diğerine zarar verecek şekilde dışa vurulması, ya da kızgınlık öfke,

kin, nefret, düşmanlık gibi duyguların etkinlik kazandığı saldırganlık güdüsünün, bazı faktörlerin etkisiyle eyleme dökülmüş şeklidir (Ayan, 2006).

Genel olarak şiddet; bireyin karşısındaki bireye veya topluluğa karşı güç, otorite kullanarak zarar vermesi, kendi çıkarı veya keyfi uygulamaları için başkasının varlığını tehdit etmesi şeklinde de ele alınabilir. Şiddet tanımları birden fazla davranış boyutunu kapsamakta, ayrıca uygulanan kişi veya kişiler ve şiddetin türü açısından da farklılık taşıyan durumları bir arada vermektedir. Dolayısıyla şiddetin sınıflandırılarak incelenmesi, anlaşılması açısından daha yararlı olabilir. Fakat tanımlarda bir bütünlük olmadığı gibi şiddetin sınıflanmasında da farklı görüşler mevcuttur. Şiddetin çok çeşitli boyutlarda tanımının yapılmış olmasında rağmen şiddeti tanımlayanların ortak noktası şiddetin bireyin kendisine veya çevresindeki bireylere maddi veya manevi zarar vermesidir. Fromm'a (1990) göre sekiz çeşit şiddet türü mevcuttur; 1-Oyunda ortaya çıkan şiddet, 2-Tepkisel şiddet, 3-Engellemelerden doğan gerginlikle ortaya çıkan şiddet, 4-Gıpta ve kıskançlıktan doğan düşmanlık, 5-Öç alıcı şiddet, 6-İnancın yıkılmasından doğan yıkıcılık, 7-Ödünleyici şiddet ve 8-Kana susamışlık. Fromm'un (1990) sözünü ettiği bu şiddet türleri yaşama sevgisi ile ölüm sevgisi arasındaki kişisel seçimlerden kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla yaşama sevgisi daha fazla olan kişiliklerde şiddet davranışları daha çok yaşamı devam ettirmek üzere davranış haline dönüşürken, güçsüz ve zayıf kişiliklerde; yaşamı aşmanın ve kendini doğrulamanın tek yolu ölüm sevgisine hizmet eden şiddet davranışlarını kullanmaktır (Ayan, 2006).

Dünya Sağlık Örgütü'ne (2002) göre şiddetin üç türü bulunmaktadır; öz-yönelimli şiddet, kişilerarası şiddet ve toplumsal şiddet.

- a) Öz-yönelimli şiddet; kendini kötüye kullanma ve intihar şeklinde ikiye ayrılmıştır.
- b) Kişiler arası şiddet Aile içi veya birbirlerini tanıyan insanlar arasındaki şiddet ve topluluk içindeki şiddet olarak ikiye ayrılmıştır.
- c) Toplumsal şiddet ise, sosyal, siyasal ve ekonomik olarak üç kategoriye ayrılmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü (2002) şiddet davranışlarını ise fiziksel, seksüel, psikolojik, yoksun bırakma ve ihmal etme şeklindeki şiddet olarak dört kategoriye ayırmıştır. Bu kategoriler tam olarak birbirinden ayrılmamakla birlikte hemen hemen şiddetin her türünde bu dört tür şiddet davranışı görülebilmektedir. Davranışın türüne göre değerlendirildiğinde üç tür şiddet görülmekte ve bu türlerden ikisi bireylerin veya toplumların başka birey ve toplumlara uyguladıkları şiddet türleri iken, diğeri ise bireyin kendisine yönelik uygulamış olduğu şiddettir.

Dünya Sağlık Örgütünün bu sınıflamasının bir boyutu Ünsal'ın (1996) şiddet sınıflamasıyla benzerlik göstermektedir. Ünsal (1996) şiddeti “özel şiddet” ve “kolektif şiddet” olarak iki kategoride ele almıştır. Buna göre, bireyin kendisine yönelik uygulamış olduğu ölüme (yaşamına son verme) yönelik şiddet davranışları bireyin tek başına aktörü olduğu özel şiddete örnektir. Bundan farklı olarak kanlı terör olayları, gösteri yürüyüşleri, grevler, iç savaşlar, uluslar arası savaşlar, ihtilaller, soykırımlar, diktatörlük rejimleri gibi bireylere toplu olarak zarar veren kolektif şiddet eylemleri de mevcuttur(Ünsal, 1996).

Sonuç olarak, yapılan şiddet sınıflamaları şiddeti bireysel ve toplumsal kaynaklı olarak ayırarak şiddeti farklı bakış açılarından sınıflamaya çalışmıştır. Flört şiddet ise,

şiddetin hem bireysel boyutunu hem de toplumsal boyutunu ilgilendiren bir türüdür. Buradan hareketle flört şiddeti konusunun daha iyi anlaşılması amacıyla bundan sonraki bölümde flört şiddeti ile ilgili konulara yer verilmiştir.

2.1.2 Flört Şiddeti

Yeni bir kavram olmasının yanı sıra flört şiddeti ile ilgili alan yazın incelendiğinde normal şiddet gibi tek tip bir tanımını yapmak oldukça zordur ancak genel bir tanımını yapmak gerekirse, evlilik öncesi ilişkilerde çiftlerden birisinin diğerine veya her ikisinde birbirlerine karşı vurma, tokat, tekme, itme vb. şeklinde de olan fiziksel; kıskanma, küsme, gözle taciz etme vb. şeklinde de psikolojik olarak uygulamış oldukları şiddet şeklidir (Makepeace, 1981; Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999).

Flört şiddeti, şiddetin kişilerarası türlerinden biridir ve çiftlerin flört ilişkisinde birbirlerine karşı fiziksel, duygusal, sözel ve cinsel şiddet ile şiddeti içerisinde aleni veya gizli olarak barındıran davranışlar uygulaması ve sosyal olarak birbirlerine kısıtlamalar getirmesidir (Aslanve diğerleri, 2008).Amerikan Hastalık Koruma ve Önleme Merkezi (CDC) flört şiddetini "bir flört ilişkisi kapsamındaki herhangi bir cinsel saldırı, fiziksel şiddet, sözel ve duygusal kötü muamele" olarak tanımlamıştır(Ramisetty-Mikler S. , Goebert, Nishimura& Caetano, 2006, s. 423).Flört şiddeti; cinsel, duygusal ve fiziksel şiddet unsurlarını da içeren kişilerarası şiddet türlerinden birisidir (Aslan ve ark., 2008). Bir başka tanımda ise flört şiddetinin sözel istismar ve sosyal kısıtlamalar boyutu da ele alınarak; flört ilişkisinde partnerlerin birbirine cinsel, fiziksel, sözel ve duygusal istismar uygulaması ve sosyal kısıtlamalar getirmesi olarak tanımlanmıştır(National Youth Violence Prevention Resource Center, 2001, akt. Aslan ve ark., 2008).

Bir başka tanımda ise flört şiddeti; fiziksel güç veya kısıtlamanın bir başkasını yaralamak veya ona acı vermek amacıyla kullanımı ve tehdidi şeklinde açıklanmıştır (Sugarman & Hotaling, 1989). Bu noktada bir önceki başlıkta şiddet ile ilgili verilen tanımlar göz önüne alındığında, flört şiddeti ile normal genel şiddet davranışları arasında önemli benzerlikler olduğu görülmektedir. Sugarman ve Hotaling (1989) tarafından yapılan tanım her ne kadar flört şiddetine ilişkin genel bir tanımla veriyor olsa dahi yeni bir kavram olan flört şiddetinin günümüz tanımlarında psikolojik ve cinsel boyutları da barındırdığı görülmektedir. Modern flört şiddeti tanımlarında partnerin fiziksel, psikolojik veya cinsel bütünlüğünü tehlikeye atacak, onun sağlığı ve gelişimi için zararlı her tür davranış flört şiddeti kapsamındadır (Lavoie, Robitaille & Hebert, 2000). Ayrıca bu tanıma ek olarak fiziksel, psikolojik ve cinsel olarak başka birini kontrol veya yönetim amacıyla şiddetin belli bir düzeyde kullanımı da flört şiddeti kapsamında ele alınabilir (Wekerle & Wolfe, 1999).

Genel olarak sözel, duygusal veya psikolojik flört şiddeti, karşı cinsi sindirmeye veya incitmeye yönelik sözel veya sözel olmayan eylemlerin kullanımını içerir (Murphy & Hoover, 1999). Genellikle bedensel zararı hedefleyen fiziksel şiddete nazaran duygusal şiddet, bireylerin kişisel bütünlüğüne ve özdeğerlerine zarar veren eylemler ile sıkılıkla korku uyandıran ve partnerlerine bağımlılıklarını artıran sözler şeklindedir (Hanley & O'Neill, 1997; Smith & Donnelly, 2001). Bir flört ilişkisinde psikolojik veya fiziksel bir şiddet davranışı meydana geldiğinde bu durum muhtemelen cinsel zorlamayla ve güç dengeleriyle de alakalı olabilir (Smith & Donnelly, 2001).

Flört şiddeti ile ilgili tanımlar incelendiğinde, içerisinde genel şiddet davranışlarının benzer yönlerini barındırdığı görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında flört şiddetinin şiddetin bir türü olabileceği söylenebilir. Ayrıca Dünya Sağlık Örgütü'nün

(WHO, 2002) şiddet hakkındaki tanımları incelendiğinde flört şiddetinin, kişilerarası şiddet türüne girdiği görülmektedir. Genel şiddetin kendi içinde türleri olduğu gibi flört şiddetinin de kendi içinde bazı türleri vardır. İlgili alan yazın incelendiğinde araştırmacılar flört şiddetini; psikolojik flört şiddeti, sözel/duygusal flört şiddeti ve cinsel/seksüel flört şiddeti şeklinde üç tür olarak ele almışlardır (Wekerle & Wolfe, 1999; Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999; Makepeace, 1981,1983,1987; Foshee & ark., 2007). Flört şiddeti konusunda alan yazında otorite kabul edilen(Offenhauer & Buchalter, 2011), Foshee ve arkadaşları (2007) fiziksel flört şiddetine tırmalamak, tokat atmak, itmek, birisini duvara sıkıştırmak, ısırarak, boğmak, yakmak, dövmek, silahla yaralamak gibi örnekler vermiştir.

Duygusal/sözel flört şiddeti de fiziksel flört şiddeti kadar önemlidir ve en az fiziksel flört şiddeti kadar flört partnerine zarar verebilir. Duygusal/sözel flört şiddeti içerisinde aşağılamak, arkadaşlarının önünde küçük düşürücü davranışlarda bulunmak ya da azarlamak gibi davranışları barındırır (Offenhauer & Buchalter, 2011). Ayrıca ilgili alan yazında psikolojik şiddet ile tehdit edici davranışlar aynı kategoride ve çoğunlukla birbirlerinin yerine kullanılmaktadır (Draucker ve diğerleri, 2010). Flört partnerini yaralamaya yönelik tehdit, partnerin eşyalarına zarar vermekle tehdit, partnere doğru eşyaları fırlatmak ama bilerek ona isabet ettirmemek ve partnere vurmak üzere kendini hazırlamak ama son anda kendini durdurmak şeklinde davranışların yanı sıra duygusal taciz, ölüm tehdidi, görmezden gelmek ve terketmeyle tehdit, duygusal/sözel şiddet davranışlarına örnektir (Smith & Donnelly, 2001). Flört şiddeti ile ilgili alan yazın incelendiğinde duygusal flört şiddetiyle ilgili ilişki saldırganlık kavramından da bahsedilmektedir (Leadbeater, Banister, Ellis& Yeung, 2008). Duygusal flört şiddeti ile ilgili ilişki saldırganlık davranışları bu çalışmada psikolojik

flört şiddeti boyutunda ele alınacaktır. İlgili alan yazında, psikolojik flört şiddeti açısından özellikle ilişkisel saldırganlık ve aşırı takip açısından cep telefonu ve sosyal ağlar gibi teknolojik aletlerin şiddet aracı olarak kullanılması yeni bir olgu olarak ortaya çıkmaktadır (Draucker ve diğerleri, 2010).

Psikolojik ve fiziksel şiddetin yanı sıra flört şiddetinin üçüncü altboyutu ise seksüel/cinsel flört şiddetidir. Seksüel/cinsel flört şiddet davranışları arasında tecavüz, tecavüz girişimi ve hatta doğum kontrolü ve kürtaşı da içine alan cinsel istismarların diğer formları gösterilebilir (Rickert, Wiemann, Vaughan & White, 2004; Miller ve diğerleri, 2007). İstmeden sekse zorlamak ya da daha fazla seks yapmaya zorlamak da cinsel flört şiddeti olarak kabul edilebilir (Smith & Donnelly, 2001).

İlgili alan yazında flört şiddetinin çeşitleri yukarıda belirtilmiştir. Bunun yanında bu şiddet türlerine neden olan bazı faktörler de mevcuttur. Flört şiddetine etki eden faktörler nedensel olabileceği gibi, onun sonucunda da gerçekleşmiş olabilir. Örneğin, madde kullanımı flört şiddeti olasılığını artırırken, şiddetin bir sonucu olarak da kullanılabilir (Offenhauer & Buchalter, 2011). İlgili alan yazın incelendiğinde araştırmaların genel olarak ailesel, bireysel veya akranlar üzerinde yürütüldüğü görülmüştür. Bununla beraber çeşitli sosyokültürel ve demografik etkenlerin flört şiddetine etkisi olup olmadığını araştıran çalışmalar da mevcuttur.

Foshee ve arkadaşları (2004) tarafından yapılan bir araştırmada sosyo-demografik ve toplumsal statünün flört şiddetindeki rolü ile ilgili olarak manidar sonuçlar elde edilmiştir. sözkonusu araştırmada coğrafi bölge, şehir veya kasabada yaşama gibi durumların da flört şiddetinde etkili olduğu belirtilmiştir (Foshee ve diğerleri, 2004). Foshee ve arkadaşları'nın (2004) yaptıkları bu çalışma ayrıca anne veya

babayla yaşayan ya da her ikisinin de birlikte olduğu ailelerde yetişmenin flört şiddetine etkisini de incelemiştir. Bu araştırma sosyo-demografik değişkenlerin flört şiddetinde etkin bir role sahip olduğunu savunmaktadır. Flört şiddetinde risk faktörü olarak genç bir ailede yetişmiş olma, arkadaş veya komşular (Foshee ve diğerleri, 2009; Ackard, Neumark-Sztainer & Hannan, 2003) ile düşük sosyo ekonomik düzey, aile eğitim durumu gibi durumlar gösterilebilir (Foshee ve diğerleri, 2009). Foshee ve arkadaşları (2004, 2009) tarafından yapılan çalışmalarda düşük sosyoekonomik düzeyde olmanın flört şiddetine etkisi ile ilgili veriler içermesinde rağmen düşük sosyo-ekonomik seviyeden olmanın flört şiddetine etkisinin olumlu mu olumsuz mu olduğu ile ilgili durumların belirsizliğinden ötürü flört şiddetine sadece sosyo-ekonomik durum mu yoksa sosyo-ekonomik durumdan dolayı arkadaş çevresinin değişmesi veya eğitim durumunun değişmesinin mi etkili olduğu birbirinden ayrılmamıştır (Offenhauer & Buchalter, 2011). Ancak yapılan çalışmalar sosyo-demografik değişkenlerin flört şiddetine etkisinin yadsınmaz olduğunu göstermektedir.

Yine benzer bir biçimde ırksal açıdan değerlendirildiğinde, flört şiddeti ile ırk arasında korelasyonlar da pozitif yönlüdür. Ancak yapılan çalışmalar hem katılımcı açısından hem de çeşitlilik açısından sınırlı olduğundan her çalışmada farklı sonuçlar ortaya çıkmıştır. Örneğin, sadece beyazlar ve siyahların değil diğer azınlıkların da katılımıyla gerçekleştirilen bir çalışmada Afrika kökenli katılımcıların flört şiddeti açısından daha fazla risk altında oldukları bulunmuştur (Glass ve diğerleri, 2003). İspanyol asıllılar ise Amerikalı beyazlara göre çoğunlukla daha fazla risk altındadırlar (Howard & Wang, 2003; Glass ve diğerleri, 2003; Silverman, Decker & Raj, 2007). Asyalılar ile yapılan ender araştırmalardan birinde Asyalıların, beyazlara göre bazen daha fazla bazen de daha az risk altında oldukları görülmüştür (Ramisetty-Mikler S. ,

Goebert, Nishimura & Caetano, 2006). Her ne kadar düşünsel boyutta tahmin edilen sonuçlar çıksa da sonuçların geçerliliği hakkında şüpheler olabilir. Çünkü yapılan çalışmalar karşılaştırma yapma açısından yeterli olmayabilir ve sonuçları yanıltıcı olabilir. Örneğin bazı çalışmalar sadece belirli spesifik örnekler (Afrika kökenli kadınlar gibi) üzerinden yürütülmeye çalışılmıştır (Offenhauer & Buchalter, 2011). Dolayısıyla çalışmalar etnik kökenin flört şiddetinin bir faktörü olduğunu gösterse de bu duruma neden olarak örneklem seçimi ve geniş çapta bir çalışmanın yapılmamış olması etkili olabilir.

Amerika'da yaşanan bölgenin flört şiddeti üzerine etkilerinin araştırıldığı bir çalışmada, Amerika'nın güneyinde yaşayan gençlerin diğer bölgelerde yaşayan gençlere göre flört şiddeti oranlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur (Marquart, Nannini, Edwards& Stanley, 2007). Çalışmaya göre Amerika'nın güneyinin gençler arasındaki flört şiddeti oranı %43.8, batısının oranı %27.5, ortabatısının oranı %25.5 ve doğusunun oranı %22.8'dir (Marquart, Nannini, Edwards& Stanley, 2007). Araştırmacılara göre güneyin fazla orana sahip olmasında şiddet kültürünün etkin olması ve toplumsal cinsiyet rollerinin daha geleneksel olması etken olabilir (Offenhauer & Buchalter, 2011). Kırsalda yaşayanlarla şehirde yaşayanları kıyaslayan araştırmalarda ise kırsalda yaşayanlar arasında flört şiddeti oranlarının yüksek olduğu bulunmuştur ve yazarlar yine bu durumu geleneksel toplumsal cinsiyet rolleriyle açıklamışlardır (Marquart, Nannini, Edwards& Stanley, 2007).

Toplumsal açıdan bakıldığında yapılan çalışmalar flört şiddetine etki eden nedenleri yukarıda verildiği gibi açıklarken, toplumun en küçük yapı taşı olan ailenin flört şiddetine etkisinin araştırıldığı çalışmalar ise flört şiddeti ile ailesel şiddet değişkenleri arasında pozitif korelasyonun bulunduğu işaret etmektedir (Offenhauer

& Buchalter, 2011; Gorman-Smith, Tolan, Sheidow & Henry, 2001). Araştırmalar çoğunlukla ailesel şiddet değişkenlerini genç ve ailesi arasındaki olumsuz etkileşim ve ebeveynler arasındaki şiddete tanıklık etmek olarak ele almışlardır (Offenhauer & Buchalter, 2011; Wekerle & Wolfe, 1999). Diğer ailesel faktörler ise, ebeveyn ve genç arasındaki ilişkinin niteliksizliği ve daha çok tek ebeveynli ailelerde görülen özdeşim kurulabilecek ebeveynin bulunmamasıdır (Chase, Treboux & O'Leary, 2002). Her iki cinsiyet için de ebeveynle kötü ilişki geğmişi veya fiziksel istismar; fiziksel, psikolojik ve cinsel flört şiddeti ile ilişkilidir (Foshee ve diğerleri, 2004; Foshee, Ennett, Bauman, Benefield & Suchindran, 2005). Bazı çalışmalar genç erkeklerde flört şiddeti için risk faktörü olarak cezalandırıcı anne baba tutumunu vurgulamıştır (Lavoie ve diğerleri, 2002). Kadınlarda ise çocuk yaşta cinsel istismara maruz kalma ile flört şiddetine uğrama oranları arasında yüksek düzeyde anlamlı korelasyon bulunmuştur (Cyr, McDuff & Wright, 2006).

Bunun yanında bazı çalışmalar ise anne ve baba arasındaki şiddete tanık olmanın flört şiddetine etkisini incelemiş ve bu durumun flört şiddetine etkisinin olduğunu belirtmişlerdir (Wekerle & Wolfe, 1999; Lichter & McCloskey, 2004). Özellikle kızlar için çocukluk döneminde anne ve baba arasındaki şiddete tanıklık etme ile flört şiddeti arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (Foshee ve diğerleri, 2004). Erkekler için ise, anne ve baba arasındaki şiddete maruz kalma fiziksel ve psikolojik flört şiddetine başvurmada etken bir belirleyici olduğu görülmüştür (Kinsfogel & Grych, 2004).

Yapılan araştırmalar flört şiddeti üzerinde toplumsal etkenler gibi ailenin de etkisinin yadsınamayacağını göstermiştir. Bunun yanında hem ailesinin birey üzerinde kontrolünün zorlaştığı hem de ailesinin temel inançlarının yavaş yavaş birey üzerinde azaldığı ergenlik dönemi de önemlidir. Çünkü bu dönemde genç, artık akranlarının

etkisi altındadır (Hortaçsu, 2003). Bu noktada akran ilişkilerinin flört şiddeti üzerindeki etkisinin açıklanması yararlı olacaktır.

İlgili alan yazında, aile dışı faktörlerin flört şiddetine aile içi faktörlerden daha fazla etkisi olduğu vurgulanmıştır, bunlardan biri de akran ilişkileridir (Chase, Treboux & O’Leary, 2002). Akran ilişkileri her yaşta önemli bir konudur ancak, erken yaşlarda antisosyal davranışlar gösteren bir akrana sahip olma, flört şiddeti mağduru veya faili olma olasılığını artıran bir faktördür (Schnurr, 2009). Ayrıca ilişkilerinde şiddete meyilli arkadaşlara sahip bireylerin de flört şiddeti mağduru veya faili olmasını artıracığını gösteren kanıtlar mevcuttur (Arriaga & Foshee, 2004). Dolayısıyla akran ilişkilerinde şiddet gören veya şiddete tanıklık eden ya da böyle bir arkadaşına sahip olan bir bireyin flört ilişkisinde de şiddet içeren davranışlar göstermesi veya bu davranışlara maruz kalması kaçınılmaz olabilir. Akranlar arasındaki şiddet davranışlarının flört şiddetine etkisi ile ilgili yapılan araştırmalar göstermektedir ki, flört şiddetine etkisi açısından bakıldığında akran etkisi ailesel şiddet etkenlerinden daha etkili olabilir (Offenhauer & Buchalter, 2011; Gorman-Smith, Tolan, Sheidow & Henry, 2001).

2.1.3. Flört Şiddetine Kuramsal Bakış

Flört şiddetinin daha iyi anlaşılabilmesi için bu bölümde bazı kuramların flört şiddetine yönelik açıklamalarına yer verilecektir. Bu kuramlar Feminist Kuram, Güç Kuramı, Bağlanma Kuramı, Sosyal Öğrenme Kuramı’dır.

2.1.3.1. Feminist Kuram

Flört şiddeti ve yakın ilişkilerde partner şiddeti ile ilgili kuramlardan bahsetmek gerektiğinde ilk akla gelen kuram feminist kuramdır (Hutchinson, 2012). Feminist kuram öncelikle erkek ve kadın arasındaki ataerkil yapının üzerinde durur ve sosyal alanlarda kadın ve erkeğin eşitsizliğinde erkeğin rol oynadığı zamanlara ve kadın erkek

arasındaki güç mücadelesine odaklanır (Shorey, Cornelius& Bell, 2008). Bazı feminist kuramcılar kadınların erkekler gibi ilişkilerde şiddeti başlatan kişi olmadıklarını kabul etmektedirler ve bu durum kuramın en çok eleştirilen yanındır(Hutchinson, 2012). Feminist kuramcılar, kadınların şiddete kendilerini savunmak amacıyla başvurduklarını söylemektedir ancak Stuart, Moore, Gordon, Hellmuth, Ramsey ve Kahler (2006) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarına göre kadınlar sadece kendilerini savunmak için şiddete başvurmamaktadırlar (Hutchinson, 2012; Stuart, 2006). Ayrıca feminist kuram lezbiyen ilişkilerde şiddeti açıklamadaki yetersizliğinden dolayı eleştirilmiştir(Bell & Naugle, 2008). Eleştirilere rağmen Straus (2008) tarafından yapılan araştırmada egemenlik ve kontrol mücadelesi hem erkek hem de kadın için flört şiddetinde risk faktörüdür; ancak bu pek çok risk faktöründen sadece birisidir(Hutchinson, 2012). Feminist kuram her ne kadar eleştirilse de flört şiddetini ele almada en kapsamlı kuram olarak bilinmektedir (Shorey, Cornelius& Bell, 2008).

2.1.3.2. Güç Kuramı

Feminist teoriye benzer şekilde flört ilişkilerinde kadın ve erkek arasındaki güç dengesizliklerinin flört şiddeti riskini arttırdığını savunmaktadır(Straus, 1977). Güç kuramcılarını aile çatışmalarının, flört şiddetine yönelik inançların, cinsiyet eşitsizliğinin flört şiddetine etki ettiğine inanmaktadır(Hutchinson, 2012). Flört şiddetinin ataerkil toplum yapısından kaynaklandığını savunan feminist kuramın aksine; güç kuramı, ilişki içindeki güç dengesizliklerinin gerginliği artırarak şiddete neden olduğunu varsaymaktadır(Straus, 1977). Ancak güç kuramı ile ilgili araştırmalar çok sınırlıdır ve flört şiddeti ile ilgili yeni yapılan araştırmaları tam manasıyla kapsamayabilir(Bell & Naugle, 2008).

2.1.3.3. Bağlanma Kuramı

Bowlby (1969, 1972, 1980) çocukların ilişkilerinin ilk örneklerinin veya zihinsel temsillerinin çocukluk döneminde bakım veren kişiler tarafından oluşturulduğunu savunmaktadır (Shorey, Cornelius& Bell, 2008). Bu ilk ilişki deneyimleri zaman içinde tutarlı hale gelecek ve gelecekteki ilişkiler için şablon görevi görecektir. Bağlanma kuramına göre bireyler bu ilk ilişki deneyimlerine göre flört partnerlerini seçmekte ve ilişkilerini sürdürmektedirler (Waters, Posada, Crowell& Keng-ling, 1993). Hazan ve Shaver'a (1987) göre sağlıklı ilişkiler çocuklukta tutarlı ve zamanında bakım almayla gerçekleşirken, sağlıksız ilişkiler ise tutarsız ve geç veya hiç verilmeyen bakımdan kaynaklanmaktadır. Hazan ve Shaver (1987) yaptıkları çalışmada güvenli bağlanma stiline sahip olan bireylerin arakadaşça ve sevgi dolu ayrıca daha uzun süreli bir ilişkiye sahip olduklarını; güvensiz bağlanma stiline sahip bireylerin ise daha kıskanç ve duygusal olarak kararsız kişiler olduklarını ortaya koymuşlardır. Bu kurama dayalı olarak çocukluk döneminde kötü muamele ve güvensiz bağlanma stiline sahip olan bireyler flört şiddeti açısından risk altında olacaktır (Crittenden & Ainsworth, 1989; Cicchetti & Howes, 1991; Shorey, Cornelius& Bell, 2008). Bireyler ilk ilişki deneyimleriyle flört ilişki deneyimlerini eşleştirerek davranışlarını buna göre şekillendiriyor olabilirler (Shorey, Cornelius& Bell, 2008).

Fakat bazı kanıtlar olmasına rağmen çocukluk çağında bakım ve korumasından birincil derecede sorumlu olan kişi tarafından kötü muamele veya yetersiz bakıma maruz kaldığını belirten bireylerin flört şiddetine maruz kalma açısından riskli durumda olabileceğini gösterebilecek veriler yetersiz ve tutarsızdır(Loh & Gidycz, 2006). Çünkü bağlanma stilleri ile flört şiddeti arasındaki ilişkinin ne kadarı bireysel ne kadarı bağlamsal belli değildir. Ayrıca bağlanma kuramı güvenli bağlanma stiline sahip

bireylerin flört partnerine karşı neden şiddet içerikli davranışlar sergilediğini veya bu yönde eğilimi olduğunu açıklayamaz (Schwartz, Hage, Bush& Burns, 2006).

2.1.3.4. Sosyal Öğrenme Kuramı

Bandura (1973) tarafından geliştirilen sosyal öğrenme kuramı bireylerin kendi davranışlarını diğer bireylerin davranışlarından gözleyerek ve taklit ederek öğrendiklerini savunur. Bu kuramın temel noktasında erken ebeveyn etkileşimlerinde, çocuğun model almasına etki edebilecek şekilde dikkat çekici davranışlar gözlemlemesi bulunmaktadır (Shorey, Cornelius& Bell, 2008). Ancak flört şiddetini anlamak açısından sosyal öğrenme kuramı son derece kısıtlı bir çerçeveye sahiptir. Sosyal öğrenme kuramına göre birey, şiddeti en başta ailesinden etkileşim ve taklit yoluyla öğrenmektedir (O'Leary, 1988;akt., Shorey, Cornelius& Bell, 2008). Aile içinde şiddete tanıklık ve maruz kalma bireye sorunlarını çözmede, hoşnutsuzluğunu dile getirmede ve başkalarını kontrol etmede en etkili çözüm yolunun şiddet olduğunu öğretebilir (Shorey, Cornelius& Bell, 2008). Ebeveynler arası şiddete tanık olma veya çocukluk çağındaki istismara maruz kalmanın şiddet faili olmayı artırdığına yönelik kanıtlar olmasına rağmen, bu kanıtlar çok sınırlıdır ve flört şiddetine neden olan faktörler daha kompleks ve çeşitlidir (Fang & Corso, 2007; Linder & Collins, 2005). Follette and Alexander (1992) aile içindeki şiddet davranışlarının gelecekteki şiddet davranışlarını açıklamak için yeterli olmadığını; ancak gelecekteki şiddet davranışlarının belirleyicilerini önceden tespit edebilmek için önemli rol oynayabileceğini belirtmişlerdir.

Riggs ve O'Leary (1989) flört şiddetini daha iyi açıklayabilmek amacıyla temeli sosyal öğrenme kuramına dayanan bir kuram geliştirmişlerdir (Shorey, Cornelius & Bell, 2008). Riggs ve O'Leary'nin (1989) modeli flört şiddetine başvurmaya dayalı bağlamsal ve durumsal değişkenleri içerir(Luthra & Gidycz, 2006). Bağlamsal faktörler;

yakın ilişkilerde farklı türde saldırganca davranışlara maruz kalma, ebeveyn çocuk arasındaki şiddet, saldırganlığa uygun bir tepki olarak saldırganca davranışları kabul, şiddet geçmişine sahip olmadır. Durumsal faktörler ise; alkol ve uyuşturucu kullanımı, partnerin şiddet kullanması, problem çözme becerileri ve ilişki uzunluğudur(Luthra & Gidycz, 2006).

İlgili kuramlar incelendiğinde flört şiddeti ile ilişkili olan pek çok faktörün olduğu görülmektedir. Ancak flört şiddetine etki eden önemli etkenlerden birisi toplumsal cinsiyettir. Çalışmanın boyutlarından biri olan toplumsal cinsiyet kavramını daha geniş açıdan incelemek hem araştırmanın önemini ortaya çıkarma hem de toplumsal cinsiyetin flört şiddetine ne şekilde ve nasıl etki ettiğini anlamak açısından yararlı olacaktır.

2.2. Toplumsal Cinsiyet

Toplumsal cinsiyet kavramı günlük hayatta sıklıkla kullanılan cinsiyet tanımından farklı olmakla birlikte, çoğunlukla cinsiyet (sex) ve toplumsal cinsiyet (gender) kavramları birbirlerinin yerine kullanılmaktadır (World Health Organization, 1998; Morris, 2002). Cinsiyet bireyin biyolojik olarak kadın ya da erkek olmasını temsil ederken, toplumsal cinsiyet ise toplumsal olarak bireyin bulunduğu kültüre özgü olarak belirlenmiş kişilik özellikleri, rol ve sorumluluklardır(Vefikuluçay, Demirel, Taşkın& Eroğlu, 2007). Bu açıdan toplumsal cinsiyet temelde doğuştan getirilen cinsiyet özelliklerinden çok daha fazlası (Dökmen, 2012), bireyin erkek veya kadın olarak toplum tarafından nasıl görüldüğü, nasıl algılandığı, ne tür sorumluluklar yüklendiği ve ondan neler beklendiği ile ilgili yargılar ve roller bütünüdür (Lindsey, 1990). Başka bir tanıma göre ise cinsiyet, bireyin kadın ya da erkek olarak sergilediği genetik, fizyolojik

ve biyolojik özellikleri olarak açıklanırken; toplumsal cinsiyet (gender), kadının ve erkeğin sosyal olarak belirlenen rol ve sorumluluklarını ifade etmektedir(Çelik, 2008).

Cinsiyet (sex), canlıların cinsiyet kromozomları tarafından belirlenen yapısal, işlevsel ve davranışsal özelliklerini içerir (Torgrimson & Minson, 2005;Humm, 1995). Temel anlamda bakıldığında, cinsiyet biyolojik olarak belirlenir ve cinsiyet, kişinin kadın ya da erkek olarak gösterdiği genetik, fizyolojik ve biyolojik özelliklerini ifade etmektedir. Dolayısıyla cinsiyet doğuştan elde edilen bir durumken toplumsal cinsiyet, cinsiyet kavramını da içeren daha geniş bir kavramdır.

Toplumsal cinsiyet kavramı bugünkü anlamıyla ilk kez 1970’lerdeki feminist akım tarafından kullanılmıştır (Sayer, 2011). Bu kavram ilk çıktığında 1950’lerin ortalarında kişilik patolojilerini tedavi alanında; “toplumsal cinsiyet kimliği” kişinin kendisini kadın ya da erkek olarak algılamasındaki öz algısı olarak tanımlanmıştır (Marshall, 2000, akt., Sayer, 2011). Ancak toplumsal cinsiyetin daha da öncelerde psikolojik karakterlerin fizyolojik cinsiyetten farkını ortaya koymak için kullanıldığına ilişkin görüşler de mevcuttur (Oakley & Mitchell, 1997, akt., Sayer, 2011).

1970’lerin başından itibaren feminist Marksistler ve antropologlar cinsiyet ayrımının farklı toplumlarda farklı şekillerdemeydana geldiğini ve biyolojik farklılıklardan dolayı tek tip bir ayrımcılıktan söz edilmeyeceğini örnekler göstererek öne sürmüşlerdir. Yapılan çalışmalar, toplumsal cinsiyetle ilgili düşünceler ve erkeklerle kadınların rolleri söz konusu olduğunda çeşitli kültürler arasında çok farklı değişiklikler bulunduğunu ortaya koymuştur (Marshall, 1999, akt., Sayer, 2011). Aynı dönemlerde, toplumsal cinsiyet terimini sosyolojiye kazandıran Ann Oakley (1972) “Sex, Gender and Society” (Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet ve Toplum) adlı eserinde

cinsiyet ve toplumsal cinsiyet arasındaki farkı ele almış, kadın ve erkek arasındaki fizyolojik farklılıkları tanımlarken cinsiyet kavramına yer vermiş; eril ve dişil olarak sosyal sınıflandırmayı yaparken de kültürel olarak inşa edilen toplumsal cinsiyet kavramına yer vermiştir(Agrawal, 2011). Dolayısıyla alan yazın açısından bakıldığında toplumsal cinsiyet kavramının alan yazında yer edinmesinde en büyük katkıyı feministler yapmıştır denilebilir.

Feminizmin öncülerinden Simon de Beauvoir 1949'da *Second Sex* (İkinci Seks) adlı kitabında erkek egemen toplumlarda kadının nasıl erkeğe göre; "başka", "eksik", "edilgen", "güçsüz", "duygusal" ve "yeteneksiz" diye tanımlandığını anlatmaktadır(Arat, 1995). Toplum içerisindeki birçok yapıda iş ve özel ilişkilerin yanı sıra bireyler arasındaki ilişkilerde de kadınlarla ilgili gelenekselleşmiş önyargılar yaygındır. Simon de Beauvoir'a göre en bağımsız kadın bile bu yanlış önyargıların etkisinde kalarak, bilinçli olarak veya olmadan kendini bu düşüncenin içerisinde bulmaktadır (Arat, 1995).

İkinci Seks isimli kitapta anatominin bir kader olmadığı ve kadın doğulmadığı kadın olunduğu dile getirilerek aslında cinsiyetin biyolojik değil toplumsal olduğu savunulmuştur (De Beauvoir, 1949, akt., Arat, 1995). Aslen bu görüş erkekler için de geçerlidir ve erkek olmak da biyolojik değil tamamen toplumsal bir olgudur (Agrawal, 2011). Çünkü toplum içerisinde sadece kadına yönelik değil, erkeğe yönelik de kalıp yargılar mevcuttur. Toplum bu kimlikleri oluştururken erkeğe ve kadına belirli bir hiyerarşi içerisinde belirli sorumluluklar ve roller yüklemiştir (Agacinski, 1998). Ancak bu rollerin tamamamen doğuştan getirilen özelliklerle alakalı olduğu söylenemez, daha çok kültürel öğrenme ve aktarımla alakalı olduğu söylenebilir.

Scott'a (2007) göre bazı makalelerde ve çalışmalarda kadınlar sözcüğü yerine toplumsal cinsiyet kavramı kullanılmıştır. Bunun açıklamasını da toplumsal cinsiyet sözcüğünün, kadın sözcüğüne göre daha nötr ve nesnel bir anlam taşıyor gözükmesinden ve kendini feminist politika ile ayrıştırmasından kaynaklandığına bağlamıştır, ayrıca toplumsal cinsiyet ifadesinin kadınları kapsayan fakat kadın kelimesini kullanmayarak eleştirel bir tehdit ortaya koyuyor gibi görünmesini engeller (Scott, 2007).

Bem'e (1974) göre erkeksi ve kadınsı özellikler bireyde aynı anda bulunabilir. Kadınsı ve erkeksi özelliklere eşit oranda sahip kişilere ise androjen denilmektedir (Güçlü-Ergin, 2008). Türkiye'deki bazı araştırmacılar tarafından yapılan açıklamalar da Bem'in bu düşüncesini destekler niteliktedir. Çelebi (1990) ve Hasta (1996) toplumun genç nüfusunun artmasının, orta ve üst sınıfın genişlemesi sonucu toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin eşitlik görüşlerinin artacağını ileri sürmektedirler.

Her ne kadar eşitlikçi düşüncelerin artacağına ilişkin görüşler bulunsada yapılan araştırmalar toplumun kadın ve erkek için uygun gördüğü geleneksel, başka bir ifadeyle daha az eşitlikçi cinsiyet rollerinin ailede, okulda ve kitle iletişim araçlarında daha çok geleneksel tanımlamalara uygun olarak tekrar tekrar ortaya atıldığını ve bireylerin geleneksel cinsiyet rollerine uygun davranmaları yönünde bazen bilinçli bazen de farkında olunmadan teşvik edildiğini göstermektedir (İmamoğlu ve Yasak-Gültekin, 1993; Erbaş, 1995; Esen ve Bağlı, 2002; Torun, 2002; Coşkun, 2002; Clearfield ve Nelson, 2006, akt., Güçlü Ergin, 2008). Özellikle Esen ve Bağlı (2002) tarafından yapılan çalışmada kadın rolleri ile ilgili ilköğretim kitaplarındaki resimlerde genelde kadının yerinin ev ve evin çevresi olarak gösterildiği, kadının işi ile ilgili olarak ise çocuk bakımı ve ev işlerini gösteren resimler olduğu ortaya konmuştur. Bunun aksine

erkekler ise daha çok dış mekanlarda çocuklarla birlikte resmedilmiştir. Ancak erkeğin ev işlerinde gösterilme oranı kadına göre oldukça düşüktür.

Girginer (1994) tarafından yapılan bir çalışmanın sonucuna göre, geleneksel cinsiyet rolüne ait davranışlar sergileyen bireylerin oranı daha fazladır. Şenel Akgün (1993) tarafından yapılan başka bir çalışma ise geleneksel cinsiyet rolüne uygun davranan kişilerin, karşı cinse ilişkin cinsiyet rolüne uygun kalıp yargılara göre davranan kişilerden daha çekici olduklarını göstermiştir.

Yapılan bu çalışmalar göstermektedir ki geleneksel cinsiyet rollerine ilişkin kalıp yargıların değişmesi çok zordur. Ancak her ne kadar kadın ve erkek bu toplumsal cinsiyet rollerinin var olduğunu kabul etseler de, iki ayrı cinsiyetten bireyin bir araya gelerek kurdukları yuvada bu geleneksel toplumsal cinsiyetçi rollerden dolayı sıkıntılar oluşabilmektedir (Dökmen ve Tokgöz, 2002; Curun, 2006). Bunun aksine eşitlikçi cinsiyet rollerini benimseyen çiftlerin kurduğu evliliklerde evlilik doyumunun yüksek olduğu araştırmalar tarafından ortaya konulmuştur (Hünler ve Gençöz, 2003; Yıldırım, 1992).

Güç dengeleri, eşitsizlikler ve baskı şiddete yol açmaktadır ve ayrıca kültürel bazı kalıplar bu güç dengesizlikleri ve eşitsizliklere neden olmaktadır. Kadın ve erkek rollerinin belirlenmesinde erkeklerin kendilerini her zaman ayrıcalıklı görmesinin ve kadınları kontrol etme yetkilerinin olduğunu düşünmelerinin, kadınların insan ilişkilerinde ters giden durumlardan kendilerini sorumlu tutmalarının ve yine kadınların kendi iyilikleri açısından erkeklerin olmazsa olmaz olduklarını düşünmelerinin yeri büyüktür(Nightangale & Morrissette, 1993, akt., Aslan ve ark., 2008).

Yapılan çalışmalar göstermektedir ki toplumu oluşturan bireylerin cinsiyet rollerine ilişkin kalıpyargıları, o toplumun kadın ve erkek davranışlarına ilişkin

tutumlarını etkilemektedir. Bu noktada kalıp yargı ve toplumsal kalıp yargı tanımlarının açıklanması yararlı olacaktır.

2.2.1. Toplumsal Cinsiyet Kalıp Yargıları

Kalıpyargılar, belirli kişisel özellikler ve kategorilere dahil bir topluluk hakkında, toplumun genelinin sahip olduğu inançlardır (Baumsesister ve Bushman, 2008). Başka bir tanıma göre kalıpyargı, bir gruba yönelik, toplumun bilgi, inanç ve beklentisini içeren bilişsel yapı ve süreçler (Kunda, 1999, akt., Dökmen, 2012); o grubun bütün üyelerinin özellikleri ile ilgili toplumun organize inançlarıdır(Golombok & Fivush, 1996). Kağıtçıbaşı'na (1999)göre, kalıp yargılar; küçük yaşlarda bireyde oluşmaya başlamakta ve bu oluşumda tarihsel, kültürel, politik, ekonomik çeşitli etkenler rol oynamaktadır. Bu yargılar genellikle kulaktan dolma bilgilerden oluştuğu için mantıktan çok duyguların ön planda olduğu yargılardır.Dolayısıyla bu kalıp yargılar değişmeye karşı oldukça dirençlidirler.

Bu tanımlar kalıp yargının genel tanımlarıdır, toplumsal cinsiyet kalıp yargıları ise, toplum içindeki kadın ve erkeklerde var olduğu düşünülen psikolojik ve davranışsal niteliklere ilişkin katı, aşırı genellenmiş inançlardır(Strong & DeVault, 1994). Toplumun kadın ve erkekte var olmasını beklediği özelliklere toplumsal cinsiyet kalıp yargıları denir (Dökmen, 2012). Toplum tarafından kadın ve erkeğe uygun görülen rol ve davranışlara cinsiyet rollerine ilişkin kalıp yargılar; iki cinsiyet arasından birini diğerinden daha fazla nitelendiren özelliklere ise cinsiyet özelliklerine ilişkin kalıp yargılar denir(Şirvanlı-Özen, 1992). Toplumsal cinsiyetçi kalıp yargılar, kültür tarafından belirlenen, bireye atfedilen, kadın ve erkeklere ilişkin değişmeyen beklenti ve inançlardır(Bukatko & Daehler, 2004). Bu kalıp yargılara göre erkekler saldırgan, bağımsız ve aktif olurken; kızlar daha naif, pasif, sosyal uyumu yüksek bireyler olarak

tanımlanır. Bu tip özellikler ise içinde bulunulan kültürün etkisiyle kazanılır(Bukatko & Daehler, 2004).

Toplum yaşayan bir olgudur ve hem kadın hem de erkek bu toplumun bir parçasıdır. Kadın ve erkeğin içinde yaşadığı toplum, içerisinde barındırdığı bu iki cinsiyete ilişkin değişmez kalıp yargılar belirlemiştir. Fiske ve Stevens (1993, 1998) bu kalıp yargıların bazı özellikleri olduğunu söylemişler ve bunları kısaca şu şekilde belirtmişlerdir (akt., Dökmen, 2012):

- 1) Cinsiyetçi kalıp yargılar hem kadının hem de erkeğin bazı davranışlarını sınırlandırır.
- 2) Cinsiyetçi kalıp yargılar güç farklılıklarına dayanır. Güç ögesi ele alındığında toplumun büyük kesimi erkeği kadından daha güçlü görmektedir. Bu durum da erkeğin özelliklerinin daha değerli ve üstün olarak algılanmasına ve kadına göre daha fazla saygı görmesine sebep olabilir (Dökmen, 2012).
- 3) Cinsiyetçi kalıp yargılar içinde birçok cinsel ve sosyal rolü barındırabilir. Örneğin anne, kardeş, sevgili, vb. dolayısıyla her iki cinsiyet için de bazen rol ve cinsiyet kalıp yargısı özdeşleştirilebilir. “Kadın doktor” gibi tanımlamalar buna en güzel örnektir, bunun sonucunda da kalıp yargıların değişmesi beklenirken bu durum olmaz ve cinsiyete ilişkin kalıp yargı aynen kalır (Dökmen, 2012).
- 4) Cinsiyet kalıp yargıları pek az değişir. Yapılan bazı araştırmalar (Golombok ve Fivush, 1996; Matlin, 1996) cinsiyet kalıp yargılarının hiç değişmediğini de göstermektedir (Dökmen, 2012).
- 5) Cinsiyet kalıp yargıları dünya genelinde çeşitli kültürlerde benzerlik gösterirken, bazen kültürden kültüre de değişiklik gösterebilir.

6) Cinsiyet kalıp yargıları bireyin insana ilişkin algısını bazen daha fazla etkiler (Franzoi, 1996, akt., Dökmen, 2012). Bu durum için hem algılayan kişinin hem de algılanan kişinin davranışsal ve kişisel özellikler önemlidir. Fiziksel olarak daha maskülen veya feminen görünen biri için genelde bu yönde davranışlar bekleme eğilimi vardır.

7) Cinsiyet kalıp yargıları, bireyin ırkına, sosyo-ekonomik durumuna ve yaşına göre de farklılaşabilir.

Pincha (2009, s.9) toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını Şekil 1’de yer aldığı biçimiyle şematize eder:

Şekil 1. Toplumsal Cinsiyet Kalıp Yargıları

Kadınlar	Erkekler
• hürmetkardır	• duygularını belli etmez
• uzun saçlıdır	• geçimi sağlayandır
• çocuk doğururlar	• kaba ve serttir
• bakma yükümlüdürler	• cinsel arzularını doymalıdır
• ev işini yaparlar	• çare olarak içerler
• sesleri çıkmaz	• kadınlar üzerinde güç sahibi olmalıdır

Dünya Sağlık Örgütü’nün (WHO) cinsiyet ve toplumsal cinsiyeti birbirinden ayırmak için bazı kriterleri vardır. Dünya Sağlık Örgütü’ne göre “cinsiyet” özellikleri açısından kültürler arasında çok büyük miktarda farklılık bulunmazken, “toplumsal cinsiyet” açısından büyük farklılıklar bulunabilmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre, cinsiyete ilişkin bazı özellikler şu şekildedir (<http://www.eycb.coe.int/gendermatters/contents.html>):

- Kadınlar regl olurken erkekler olamaz.
- Kadınlar hamile kalırken erkekler kalamaz.
- Erkeklerin testisleri varken kadınların yoktur.
- Kadınların genellikle süt üreten göğüsleri gelişmişken, erkeklerin gelişmemiştir.
- Erkekler genellikle kadınlara göre daha iri kemiklere sahiptir.

Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre, toplumsal cinsiyete ilişkin bazı özellikler ise şu şekildedir (<http://www.eycb.coe.int/gendermatters/contents.html>):

- Birçok ülkede kadınlar erkeklerden daha az kazanmaktadır.
- Vietnam'da erkekler kadınlara göre daha çok sigara içmektedir. Çünkü kadınların sigara içmesi geleneksel olarak hoş karşılanmaz.
- Suudi Arabistan'da erkeklerin araba kullanmasına izin verilirken, kadınların araba kullanmasına izin verilmez.

Buraya kadar verilen bilgiler toplumsal cinsiyet kavramının tanımı ve biyolojik cinsiyetten farklılıkları üzerinedir. Ancak toplumsal cinsiyetin daha iyi anlaşılabilmesi için toplumsal cinsiyet üzerine geliştirilen değişik kuramların irdelenmesi faydalı olacaktır.

2.2.2. Toplumsal Cinsiyete Kuramsal Bakış

Bu bölümde toplumsal cinsiyet kavramının ve toplumsal cinsiyet kazanımının nasıl geliştiği ve devam ettiğini daha iyi anlayabilmek amacıyla psikanalitik, biyolojik, sosyo-biyolojik, sosyal öğrenme ve bilişsel gelişim kuramlarından bahsedilecektir.

2.2.2.1. Psikanalitik Kuram

Freud ve kuramsal bakış açısı, insan gelişimine ilişkin diğer alanlarda olduğu gibi toplumsal cinsiyetin gelişimine ilişkin ilk görüşleri ortaya koyan ilk kuramdır (Dökmen, 2012). Freud'un toplumsal cinsiyetin oluşmasına ilişkin kuramı yani psikanalitik kuram, libido kavramlaştırmasına dayanır ve libido, biyolojik ve toplumsal cinsiyeti organize eden, biyolojik temel olan cinsel enerjidir (Dökmen, 2012, s. 42). Freud, libidoyu erkek cinsel organını merkeze alarak açıklamaktadır. Freud'un kuramında toplumsal cinsiyetin kazanımına ilişkin üç dönem görülmektedir: Çocukların cinsiyetler arasındaki farklılıkların farkında olmadıkları dönem, farklılıkları anlamaya başladıkları dönem ve odipal dönem (Fast, 1993, akt., Dökmen, 2012, s.43).

Oral ve anal dönemi içine alan ilk dönemde erkek ve kız çocuklarının cinsiyet ve toplumsal cinsiyet deneyimleri arasında farklılık bulunmamaktadır (Dökmen, 2012). Erkek çocuklarının libidoları erkek anatomisiyle dünyaya gelmelerinden dolayı erkektir ancak kız çocukları hem kadın cinsel organı olan vajinaya sahip olmaları ve erkek cinsel organının az gelişmiş hali olan klitorise sahip olmalarından dolayı çift cinsiyetlidirler (Dökmen, 2012). Dolayısıyla kızlar da erkekler de yaşamın ilk yıllarında hem erkektir hem de toplumsal cinsiyet olarak erkeksidir.

Fallik dönemin ilk yıllarını kapsayan 18-24 aylardaki ikinci dönemde ise çocuklar, kız ve erkek arasındaki farklılıkları fark etmeye başlarlar ve beş yaş civarından itibaren de cinsel kimlikleri oluşmaya başlar (Dökmen, 2012). Freud'a göre, bebek ve küçük çocukların toplumsal cinsiyet farklılıklarını öğrenmelerinin merkezinde, penisin varlığı ya da yokluğu yer almaktadır. "Benim bir penisim var" demek "ben bir erkeğim" demekle özdeş iken; "ben bir kızım" demek ise "ben bir penisten yoksunum"

demekle özdeştir (Giddens, 2008). Yani penisin varlığı ya da yokluğu erkeklik ya da kadınlık için bir simgedir.

Odipal dönemde, anneleri için babaları ile erkeklik yarışına giren erkek çocuk, babalarının kendi penisini kesmek istediğini düşleyerek (kastasyon) kendisini tehdit altında hisseder ve bundan dolayı babalarıyla olan çekişmelerinden ve annelerine olan cinsel yönelimden vazgeçer, babalarıyla özdeşleşir ve kendi erkek kimliğinin farkına varır (Dökmen, 2012). Diğer taraftan kızların ise, “penis kıskançlığı” duyduğu varsayılır ve kız çocuklar babaları ile yeni ilişkilerinde, önce babalarının onlara istedikleri cinsel organı vereceğini umarlar(Giddens, 2008). Ancak sonra bu istekten, ilişkili davranışlardan ve saldırganlıktan vazgeçerler ve babalarıyla pasif kadınsı bir ilişki içine girerler. Freud’a göre, kız çocuklarının anneleriyle tamamen özdeşleşme zorunlulukları olmadığı için süper egoları da erkek çocukları kadar gelişmemiştir ve kadınlar hem cinsel hem de ahlaki olarak erkekler kadar üstün değildir (Dökmen, 2012: 45).

Toplumsal cinsiyete uygun davranışlarda bulunma (erkeklerdeerkeksi, kadınlarda kadınsı davranış) ya da toplumsal cinsiyet rolü kazanma, çocuğun küçük yaşlardan itibaren kendi cinsiyetinden olan ebeveyni ile kurduğu özdeşim sürecinde kazanılır. Freud’a göre çocuk kendi cinsiyetindeki ebeveyniyle özdeşim kurarak onun özelliklerini alır ve sonuç olarak erkek çocuklar nasıl bir erkek olmaları gerektiğini; kız çocuklar da nasıl bir kadın olmaları gerektiğini öğrenir (Dusek, 1987;akt., Seçgin, 2012). Özdeşim süreci süper egonun gelişimiyle sonuçlanmaktadır ve süper ego, toplumsal cinsiyeti de içeren toplumsal standartların içsel sunumlarıdır (Dusek, 1987;akt., Seçgin, 2012). Ebeveynler çocuklarına toplum tarafından beklenen kuralları ve normları öğrettiklerinden dolayı, ebeveynle kurulan özdeşim çocuk ve ergenler için önemli bir sosyalleşme sürecidir (Dusek, 1987;akt., Seçgin, 2012).

Freud'un kuramı, pek çok yazar ve özellikle de feministler tarafından çok ciddi eleştirilmiştir. Bu eleştirilerin bazıları şu şekildedir(Giddens, 2008): Öncelikli olarak toplumsal cinsiyet kimliğini Freud, cinsel organların fark edilmesiyle gereğinden fazla ilişkilendirmektedir ve olması muhtemel farklı etkenleri göz ardı etmektedir. İkinci olarak kuram, penisin, yalnızca erkeklik organının yokluğu diye düşünülen vajinadan daha üstün olduğu anlayışına bağımlı görünmektedir ancak kadın cinsel organı da erkeğinkinden üstün olabilir. Üçüncü olarak Freud, babayı, birincil disiplin edici kişi olarak görmektedir fakat pek çok kültürde anne, disiplinin uygulanmasında daha önemli rol oynayabilmektedir. Dördüncü olarak ise, Freud, toplumsal cinsiyetin öğrenilmesinin beş yaş civarında yoğunlaştığına inanır ama daha sonraki yazarların çoğu bebeklikte başlayan öğrenmenin önemini vurgulamıştır.

Chodorow'a (1998) göre kişilik gelişimindeki farklı yönelmelerin kaynağı kişilerarası dürtü çatışmaları değil, kız ve erkek çocuklarının anneleriyle yaşadıkları farklı ilişki sürecidir. Preoedipal dönemde anneler erkek çocuklarına ayrı cins olduklarını gösteren davranışlar sergileyerek onların bireysel farklılığı deneyimleyen bir benlik gelişimine neden olurlar dolayısıyla erkek çocuklar ayırmayı ve öteki eğilimli düşünmeyi öğrenir. Kızlar ise, anne tarafından kendi cinsinin benzeri olarak görülerek özdeşleştirme deneyimi yaşar. Sonuçta erkekler ayırmayı, kızlar özdeşleştirmeyi ve ilişki kurmayı içselleştirir(Yazıcı & Yazıcı, 2011).

2.2.2.2. Sosyal Faktörler Kuramı (Toplumsallaşma Kuramı)

Toplumsal cinsiyet ile ilgili alan yazında kullanılan en yaygın kuramlardan biri toplumsallaşma kuramıdır. Biyolojik olarak cinsiyetin toplumsallaşması ile ilgili kuramlar, erkeklerin ve kızların cinsiyet rollerini ve bu roller ile ilgili erkeksi ve kadınsı kimliklerini öğrenerek benimsediklerini savunmaktadırlar(Giddens, 2008).

Toplumsallaşma, bebeğin yavaş bir şekilde içinde doğduğu kültür için geçerli olan becerileri edinerek, bilgili bir birey olma sürecidir(Giddens, 2008). Başka bir ifadeyle, dünyaya adım atan bireyin; ailesinin, eş-dost akraba çevresinin, şehrinin veya köyünün ve nihai olarak vatanının bir parçası olduğunu öğrenmesi ve toplumun bir üyesi olduğunu öğrenmesidir(Kağıtçıbaşı, 1999). İnsanın sosyal bir varlık haline gelmesi çok karmaşık bir süreçtir. Birey her gün karşılaştığı olay ve kişilerin, içerisinde bulunduğu kültürel koşulların, sosyo-ekonomik durumunun, örf, adet ve geleneklerinin, kalıtım yoluyla elde ettiği birçok özelliğin ve benzeri birçok etkenin etkisindedir(Kağıtçıbaşı, 1999). Bu etkenler bireyin toplumsallaşmasında yardımcı etkenlerdir.

Toplumsallaşma kuramına göre, toplumsal normların içselleştirilmesiyle toplumsal cinsiyet oluşur. Bireyin, içinde doğup büyüdüğü kültürün değerlerini, kurallarını içselleştirmesiyle biyolojik bir cinsiyete sahip olan bireyin zamanla toplumsal cinsiyeti oluşmuş olur(Connell, 1998). Birey içinde yaşadığı toplumda büyürken, toplum da birey için cinsiyetine uygun kurallar, şablonlar ve davranış modelleri belirler ve bireyin buna uymasını bekler. Aile, akran grupları ve medya gibi dış faktörler söz konusu bu beklentileri somutlaştırarak çocuğun bu davranışları benimseyebileceği ve öğrenme yoluyla davranış haline getirebileceği ortamlar hazırlarlar. Bunun sonucunda da toplumsal cinsiyet rolleri oluşur(Connell, 1998).

Toplumla iç içe yaşayan birey sahip olduğu rolleri yerine getirirken toplumsal yapının bireye yüklediği rollere göre hareket eder. Rol, belirli bir statü veya toplumsal konuma yüklenen toplumsal beklentileri açıklayan ve benzer beklentilerin ne kadar gerçekleşip gerçekleşmediğini değerlendiren bir kavramdır (Marshall, 1999). Yani rol, bireyin toplumdan beklentilerini ve toplum tarafından bireye yüklenen sorumlulukları ifade eder. Toplumsal cinsiyet rolü ise cinsiyetle ilgili toplumun bireyden yerine

getirmesini beklediği cinsiyetle alakalı her türlü beklentisidir (İsen & Batmaz, 2002). Bu beklentiler toplumdan topluma değişmekle birlikte her toplumda görülmektedir. Örneğin, bir çok toplumda kadınlar ev işlerinden erkeklerden daha fazla sorumlu tutulurlar ve bu durum kadın üzerinde baskı yaratmaktadır. Bu baskı kadının farkında olmadan istemese de bu işleri yapmak zorunda hissetmesine neden olur (Dökmen, 2012).

Toplumsallaşma kuramı, “biyolojik anlamda var olan bir varlık nasıl toplumsal bir varlık olabilmektedir” sorusunu açıklamaya çalışmakta ve bu durumun oluşmasında etken olan aile, öğretmen, arkadaş, medya vb. dış etkenler üzerinde yoğunlaşmaktadır.

2.2.2.3. Toplumsal Cinsiyet Şema Kuramı

Toplumsal cinsiyet şema kuramı, Bem’in (1981) ortaya attığı ve bireylerin cinsiyetle ilişkili düşünce ve davranışları nasıl edindikleri ile ilgili önemli açıklamalarda bulunan bir kuramdır. Şema genel olarak bireyin algısını şekillendiren ve ona yön veren bir yapıdır (Bem, 1981, akt. Seçgin, 2012). Şema, bireyin ilgisini çeken her şeyi ilgili şemaya özgü terimlerle araştırma ve özümsemeye yardımcı olur. Şemalar bireyin duyularından gelen her türlü uyarının, ilgili şemaya uygun bir anlam yüklenmesini sağlar (Bem, 1981, akt., Seçgin, 2012).

Bem’e (1981) göre toplumsal cinsiyetle ilgili şemalara ilişkin bilgilerin işlenmesi ise, özellik ve davranışları feminen ve maskülen olarak kategorilere ayırarak gerçekleşmektedir (Seçgin, 2012). Bireyler küçük yaştan itibaren içinde yaşadıkları kültürün toplumsal cinsiyetle ilgili şemalarını gözlemleyerek, kendi cinsiyetleriyle ilgili olan özellikler de dahil olmak üzere öğrenmeye başlarlar. Hatta bazı benzetmeler bile kadınsı ve erkeksi roller içerisinde şemalarla çocukların kafasında yerini alır. Örneğin

“bülbül” kadınsı bir özelliğe ilişkin bir benzetmeyken, “kartal” erkeksi bir özelliğe ilişkin bir benzetmedir ve o şekilde çocukların şemalarında yer edinirler (Dökmen, 2012).

ocuk cinsiyet ayrımını öğrenirken, hem kendisiyle ilgili bir algı oluşturur hem de işselleştirdiği cinsiyet şemalarını kullanır (Dökmen, 2012). Dolayısıyla ocuk cinsiyet şemasına göre gelen bilgileri algılar, kodlar ve rgtler (Dökmen, 2012). Bu durumda da ocuk; kızları zayıf, güçsüz olarak, erkekleri ise güçlü, kuvvetli olarak algılamayı; zayıf erkek çocukları ve güçlü kız çocukları fark etmemeyi belki de istisna olarak kabul etmeyi öğrenir. Sonuç olarak cinsiyetleri ayrıştıran bir birey olur (Dökmen, 2012).

Her ne kadar toplumsal cinsiyet şema kuramı bireylerin içinde yaşadıkları kültüre göre diğer bireyleri cinsiyetlerine göre ayrıştıran ve tiplerleştiren bir kuram olduğunu savunsa da bu kuram süreç kuramıdır içerik kuramı değildir (Dökmen, 2012). Yani birey, eğer insanları cinsiyetlerine göre ayrıştırmıyorsa içinden geldiği için insanlara iyi davranıyorsa kadınsı özellik göstermiş diyemeyiz (Dökmen, 2012). Ancak toplumsal cinsiyet şema kuramına göre bu tip bireyler kadınsıdır. Toplumsal cinsiyet şema kuramına göre bir erkek soğuk, sert bir yapıdaysa diğer erkeklerin de bu özellikleri sergilemesini bekler, eğer böyle değilse erkeksi özellikleri zayıftır (Dökmen, 2012). Dolayısıyla bu açıdan bakıldığında bu kuram bireylerin toplumsal cinsiyetçi yapılarını açıklamada çok keskin hatlara sahiptir. Ancak Bem (1981, akt., Dökmen, 2012) yaptığı çalışmalarla bu kuramı kullanışlı hale getirmeye çalışmıştır.

Bem (1981, akt., Seçgin, 2012) toplumsal cinsiyet şemalı bir toplumda, toplumsal cinsiyet şemasına sahip olmayan bireylerin yetiştirilmesinin çok zor olduğunu

belirtmiştir ve yaptığı çalışmalar sonucu bireylerin kadınsı ve erkeksi özelliklere sahip olmaları açısından onları dört gruba ayırmıştır. Kadınsı özelliklere daha çok, erkeksi özelliklere daha az sahip olanlar kadınsı; erkeksi özelliklere daha çok, kadınsı özelliklere daha az sahip olanlar erkeksi; hem kadınsı hem de erkeksi özelliklere sahip olanlar androjen; ne erkeksi ne de kadınsı özelliklere sahip olmayanlar farklılaşmamış cinsiyet tipllemeli olarak sınıflandırılmıştır.

2.2.3. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitliği; fırsatların kullanılması, kaynakların ayrılması ve kullanılması, hizmetleri elde etmede bireyin cinsiyetinden dolayı herhangi bir ayrımcılığa uğramamasıdır (World Health Organization, 1998; Akın & Bahar Özvarış, 2006). Her iki cinsiyetinde tüm kamusal ve özel alanlardan eşit seviyede yararlanması veya bu alanlarda yetki sahibi olması, bu alanlara eşit oranda katılım ve eşit oranda bulunabilir olmasıdır (Çayır, Bağlı & Esen, 2008). Toplumsal cinsiyet eşitliği, bireyin sadece birey (insan) olmasından dolayı sahip olduğu hak, sorumluluk ve fırsatların kadın veya erkek olmakla ilişkilendirilmemesidir. Buradaki eşitlik kavramı hem kadın ve erkeklerin aynı olması hem de kadınlarla erkeklerin aynı olmalarının sağlanması anlamını taşımamaktadır (Sayer, 2013).

Modern toplumun ve teknolojideki ilerlemenin bir sonucu olarak hayat şartları giderek zorlaşmakta ve bireylere düşen sorumlulukların artmasına neden olmaktadır. Bu gibi sorunların yaşandığı günümüzde kadın ve erkeğin ailede sorumlulukları eşit paylaşması, fırsat ve kaynaklara ulaşmada eşit haklara sahip olmaları ailede uyumu kolaylaştıracaktır (Seçgin, 2012). Toplumsal cinsiyet eşitliği, planlama, karar sahibi olma ve alınan kararları uygulama sürecinde kadın ve erkeğin aynı ve eşit sorumluluklara sahip olması, bu duruma ilişkin önceliklere eşit değer verilmesini içerir

(Seçgin, 2012). Toplumsal cinsiyet eşitliği sabit bir olgudan ziyade, sürekli değişim ve gelişim içerisinde olan bir süreçtir. Bu süreç, toplumsal cinsiyete ilişkin düşüncelerin daha eşitlikçi, daha adil, daha demokratik ve daha hoşgörülü biçimde değiştirilmesini içermektedir (Çayır, Bağlı & Esen, 2008). Toplumsal cinsiyet eşitliği, sadece kadınların gelişimini ele alan bir düşünce değil kadınlarla erkeklerin eş zamanlı dönüşümüne değinen uzun süreli bir değişim sürecidir (Sayer, 2013).

2.2.4. Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği (Gender Inequality)

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin aksine toplumsal cinsiyet eşitsizliği kadın ve erkeğin kamusal ve özel alanlarda eşit hak ve sorumluluklara sahip olmaması, bu alanlara eşit seviyede katılamamasıdır (World Health Organization, 1998; Akın & Bahar Özvarış, 2006). Sosyologlara göre cinsiyet açısından eşitsizlik, güç ve prestijin toplum içerisindeki dağılımına göre kadınlar ve erkekler arasında statü farkının bulunmasıdır (Demirbilek, 2007). Yani, toplumsal cinsiyet eşitsizliği daha çok kadınların erkeklerden toplumsal statü olarak hem kamusal alanlarda hem de özel alanlarda daha alt seviyede olduğuna ilişkin kalıp yargılardır.

Biyolojik olarak kendisine bahsedilen cinsiyetler olan kız veya erkek olma özelliği çocukta zamanla içinde yaşadığı kültürün etkisiyle toplumsal yaşama iştirak düzeyi açısından farklılaşmaktadır. Genel olarak dünya ve Türkiye’de kadının rolleri ile erkeğin rolleri ayrılmakta ve kadına erkekten daha alt düzeyde statü toplum tarafından verilmektedir. Flört şiddeti açısından da bakıldığında toplumsal cinsiyet algıları diğer şiddet türlerinde olduğu gibi bireylerin flört şiddeti algılarını etkilemektedir (Price ve ark, 1999; Allen, Swan & Raghavan, 2009). Yapılan çalışmalar genelde biyolojik cinsiyet ile flört şiddeti arasındaki ilişkiyi incelemiştir (Harris, 1991; Beyers, Leonard, Mays & Rosén, 2000; Langhinrichsen-Rohling, Shlien-Dellinger, Huss & Kramer, 2004;

Harris & Cook, 1994). Ancak bu durumun aksine toplumsal cinsiyet ile flört şiddeti arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışma sayısı çok fazla değildir. Örneğin Berkel, Vandiver ve Bahner (2004) “Eş Dayağı Hakkındaki İnançlar” (Beliefs About Wife Beating) ölçeği ile yaptıkları bir çalışmada toplumsal cinsiyet rollerinin cinsiyetten daha belirleyici olduğunu bulgulamışlardır. Toplumsal cinsiyet kalıp yargılarıyla flört şiddeti arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmalar da mevcuttur (Berkel, Vandiver & Bahner, 2004; Coleman & Stith, 1997; Hilton, Harris & Rice, 2003; Willis, Hallinan & Melby, 1996). Daha geleneksel toplumsal cinsiyet kalıp yargılarına sahip erkeklerin, kadınlara göre flört şiddetini kabul düzeyleri daha yüksektir (Berkel, Vandiver & Bahner, 2004; Hillier & Foddy, 1993; Hilton, Harris & Rice, 2003). Bu açıdan bireylerin toplumsal cinsiyetin algılarının fiziksel ve psikolojik flört şiddet algıları ile ilişkisinin erkek ve kadın açısından değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

2.2.5. Toplumsal Cinsiyet ve Flört Şiddeti İle İlgili Araştırmalar

Toplumsal cinsiyet ve flört şiddeti ile ilgili alan yazın incelendiğinde flört şiddeti ve toplumsal cinsiyet algıları arasındaki ilişkiyi inceleyen sınırlı sayıda araştırmaya rastlanmıştır (Seelau & Seelau, 2005; Seelau, Seelau & Poorman, 2003; Taylor & Sorenson, 2005; Worthen & Varnado-Sullivan, 2005). Flört şiddeti ile toplumsal cinsiyet kalıp yargıları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla Wills ve ark. (1996) tarafından “Geleneksel/Eşitlikçi Cinsiyet Rolü Envanteri” (Traditional/Egalitarian Sex Role Inventory) kullanılarak 120 üniversite öğrencisi üzerinde yapılan bir çalışmada kadının erkekten daha mağdur olduğu ortaya konmuştur.

Üniversite öğrencisi olmayan 128 katılımcıyla Hillier ve Foddy (1993) tarafından yapılan çalışmada ise eşe yönelik suçlayıcı altı hikayeden oluşan bir senaryo kullanılmış ve her senaryoda eşe yönelik kötüye kullanım veya ağır hakaretler olan bir olay tasvir

edilmiştir. Bu çalışmanın sonucunda da erkeklerin geleneksel toplumsal cinsiyet rollerine uygun olarak kurbanı daha fazla suçladıkları ortaya konulmuştur(Hillier & Foddy, 1993).

Hilton, Harris, and Rice (2003) 212 ergen üzerinde cinsiyet rolü tutumları, saldırganlık türleri, failin cinsiyetini, mağdurun cinsiyetini bireyin şiddetle kendi deneyimini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, kızların erkeklere göre daha yüksek düzeyde geleneksel cinsiyet rolüne sahip olduklarını bulgulamışlardır. Bu çalışmada fiziksel ve cinsel flört şiddeti araştırılırken, psikolojik flört şiddeti incelenmemiştir. Araştırmacılar ayrıca bu çalışmada kendini fail olarak gösterenlerin oranının mağdur olarak gösterenlerin oranından daha düşük olduğunu bulgulamışlardır.

Üniversite öğrencilerinden oluşan örneklemeler üzerinde yapılan başka çalışmalarda ise genel flört şiddeti ile toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algı arasındaki ilişki incelenmiştir (Berkel, Vandiver& Bahner, 2004; Coleman & Stith, 1997). Coleman ve Stith (1997) tarafından 155 kadın hemşirelik öğrencisi üzerinde yapılan çalışmanın sonucuna göre flört şiddetinde kadınların mağdur olmalarının belirleyicilerinden birisi cinsiyet rollerinde eşitlikçi düşüncelere sahip olmalarıdır. Bu çalışmanın sınırlamalarından birisi sadece kadın hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılmasıdır o yüzden tüm üniversite öğrenci popülasyonuna genellemek biraz güçtür; diğer bir sınırlılığı ise flört şiddeti açısından erkekten kadına yönelik olan şiddeti araştırmasıdır(Coleman & Stith, 1997).

Forbes, Adams-Curtis, Pakalka ve White(2006) tarafından yapılan bir araştırmaya göre kadınlar hakkında cinsiyetçi tutumlara sahip olan bireylerin flört şiddetini kabul düzeyleri de yüksektir. Yine aynı şekilde daha muhafazakar ya da daha

gelenekçi bireylerin kadınlara yönelik şiddeti kabul düzeyleri daha yüksektir (Brown, Sumner& Nocera, 2002; Follingstad, Rutledge, Polek& McNeill-Hawkins, 1988). Jenkins ve Aube'e (2002) göre psikolojik şiddet faili olmak geleneksel cinsiyet rollerine sahip olmayla güçlü bir şekilde ilişkilidir.

Alan yazın genel olarak incelendiğinde erkeklerin partnerlerine karşı olan davranışlarında daha geleneksel toplumsal cinsiyet rollerine sahip bir şekilde davrandıkları görülmüştür (Berkel, Vandiver& Bahner, 2004; Hilton, Harris& Rice, 2003; Willis, Hallinan& Melby, 1996), ve ayrıca bazı araştırmalarda kadınların kurban olmasında suçlu kesimin yine kadınlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Coleman & Stith, 1997; Hillier & Foddy, 1993). Belki de erkeklerin daha geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri tutumuna ilişkin bir eğilime sahip olmasından dolayı erkeklerin flört şiddeti kabul düzeyleri ile toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin algıları arasındaki ilişki daha güçlü bulunmuştur (Berkel, Vandiver& Bahner, 2004; Hillier & Foddy, 1993; Hilton, Harris& Rice, 2003).

2.3. Narsisizm

Toplumsal cinsiyet gibi narsisizm de flört şiddeti algısı ile ilişkili bulunmuştur (Ryan, Weikel& Sprechini, 2008). Dolayısıyla narsisizmin ne olduğunu bilmek ve türlerini açıklamak flört şiddeti algısıyla ilişkisini anlamak açısından önemli olacaktır. Narsisizm, psikolojik ilginin bireyin kendiliği üzerine yoğunlaşmasıdır (Moore & Fine, 1968;akt., Anlı, 2010). Daha genel bir tanıma göre ise narsisizm, bireyin kendisini cinsel nesne olarak seçmesi ve bireyin kendisine olan aşkın değişik bir versiyonudur (Rycroft, 1977;akt., Anlı, 2010). Narsisizm kavramının aslında mitolojik bir terim olduğu ilgili alan yazında görülmektedir. Yunan mitolojisine göre Narcissus, göl kenarında kendi yansımasına aşık olan ve kendine sarılmaya çalışırken boğulan, göle

düştüğü yerden de kendi adıyla anılan (nergis) bir çiçeğin büyüdüğüne inanılan genç bir erkektir (Evren, 1997; İlkay, 2002). Narsisizm teriminin bu mitolojik olaydan geldiği kabul edilmekte ve kişinin kendine yönelik cinsel arzu ve heyecanı olarak tanımlanmaktadır(Dorland, 1986). Aslında narsisizm bir hastalık olarak kabul edilmesinin yanında, her insanda az ya da çok bulunan bir özelliktir (Timuroğlu ve İşcan, 2008). Fakat bireyin kendisine ilgisi ve kendine verdiği önem tedavi gerektirecek kadar yoğunluktaysa patolojik narsisizm olarak kabul edilebilir. Çocuklukta yaşanan; korkular, başarısızlıklar, bağımlılıklar, ebeveyn yokluğu ya da rahatsızlıklar, ihmale, eleştiriye uğrama ya da alaya alınma sonucu meydana gelen durumlar, patolojik narsisizmin gelişmesine yol açmaktadır(Güleç & Köroğlu, 1998, s. 742). Patolojik narsisistler kendilerini sevmez ve küçük görürler(Timuroğlu & İşcan, 2008). Buradan da anlaşılmaktadır ki normal narsisizm aslında kişinin gerçekten kendini sevmesi ve aşırı ilgi göstermesi anlamına gelirken patolojik narsisizmde kişi aslında kendini sevmemekte ve önemsememektedir (Evren, 1997). Narsisizmin yaygın isimleri arasında kibirlilik, kendini beğenmişlik, azamet, gösterişçilik ve benmerkezcilik bulunur (Twenge & Campbell, 2010; Evren, 1997).

Toplumun her kesiminde narsisist bireye rastlamak mümkündür ve hatta toplumun üst kademelerinde bile çok kolay yer alabilirler. Ancak yakından incelendiğinde ortaya koydukları performanslar ve ürünlerin özensiz, yapay ve bir derinliğe sahip olmayan şeyler olduğu görülmektedir(Evren, 1997).

2.3.1. Narsisizmin Tarihçesi

Narsisizm terimi ilk defa Ellis tarafından 1898 yılında kullanılmıştır(Evren, 1997). Bu terim, “cinsel heyecanlardaki, kendini beğenme hali içinde adeta yitip gitme ve neredeyse bütünüyle bu halle meşgul olma eğilimi” şeklinde ifade edilmiştir (Ellis,

1898, akt., Kızıltan, 2000). Ellis'den sonra Nacke (1899) Ellis'in makalesinin Almanca özetini yazarken kişinin kendi bedenine cinsel bir nesneymiş gibi davrandığı cinsel bir sapıklık belirtisi olan “Narcissismus” terimini kullanmıştır(Kızıltan, 2000).Söz konusu makale, adı o zamanlar çok duyulmamış olan Nacke tarafından yazılmış olmasına rağmen Freud tarafından dikkate alınmıştır. Freud, narsisizm kavramını ilk kez “Cinsellik Üzerine Üç Deneme” (1905) adlı eserine 1910 yılında ilave ettiği bir dipnotta erkek eşcinsellerdeki nesne seçiminden söz ederken kullanmıştır(Laplanche & Pontalis, 1988).Freud narsisizm konusunda ilk ciddi çalışmasını 1914 yılında yapmıştır. Bu çalışmada narsisizmi, seksüel baştan çıkarmanın bir şekli ve tüm baştan çıkarmaların karakteristiği; cinsel gelişimin bir dönemi, şizofreninin altında yatan bir özelliği ve nesnenin özneyi ya da öznenin olmak istediğini temsil etmesi şeklinde açıkladığı nesne seçim şekli olarak isim verdiği bir yapı olarak ele almıştır(Evren, 1997). Freud, bir kişilik tipi olarak narsisizmden 1931 yılında bahsetmiştir ve bu kişilerin; libidinal (cinsel içgüdüyle hareket eden) tipler olduğuna, temel ilgilerinin kendilerini korumaya yönelik olduğuna ve liderlikrolü üstlenmeye yatkın olduklarına değinmektedir (Freud, 1961, s. 215, akt. Timuroğlu ve İşcan, 2008).

Patolojik narsisistik karakter özelliklerinin tanımlaması ilk kez Jones (1913)tarafından yapılmıştır(Kızıltan, 2000).Abraham, (1908), Rosenfeld, (1964), Reich, (1972) kavramın gelişmesine büyük katkılar sağlamıştır. Kohut (1971) ve Kernberg (1970) ise günümüzün narsisizm kavramına en önemli katkılar yapan bilim adamlarıdır. Kohut çalışmalarında boşluk duygusu, depresyon ve ilişki sorunlarına sahip olan insanlar seçerken, Kernberg ise hastaneye yatırılacak derecede işlev bozukluğuna sahip, saldırgan ve kibirli insanlar üzerinde çalışmalarını yürütmüştür(Timuroğlu & İşcan, 2008).

2.3.2. Narsisistik Kişilik Bozukluğu

Narsisistik kişilik bozukluğu, psikanalizin son 30 yılda, yoğun olarak ilgilendiği en önemli çalışma konulardan biridir (Timuroğlu & İşcan, 2008). APA'nın (American Psychiatric Association-APA) Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel Elkitabı'nın (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders- DSM –III, 1980) gözden geçirilmiş sürümünde narsisistik kişilik şu klinik ölçütlerle tanımlanır: “grandiyöz (görmekli, gösterişli) tarzda önemli ve eşsiz olma hissi; sınırsız başarı, güç, zekâ, güzellik veya ideal aşk fantezileriyle meşguliyet; teşhircilik; eleştiriye, başkalarının ilgisizliğine veya başarısızlığa tahammülsüzlük; herhangi bir sorumluluk kabul etmeksizin özel imtiyaz beklemek ve buna yönelik hak iddiasında bulunmak; kişiler arası ilişkilerde sömürücülük, aşırı yüceltme ve değersizleştirme kutupları arasında değişen ilişkiler ve eş duygudan (empati) yoksunluk”(Hyman, 1989, s. 86).DSM-IV ise Narsisistik Kişilik Bozukluğunu erken erişkinlik döneminde başlayan ve değişik şartlar altında ortaya çıkan, üstünlük duygusu (düşüncede ya da davranışta), beğenilme gereksinimi ve empati yapamamanın olduğu sürekli bir örüntü olarak tanımlamaktadır. Narsisizm tanısı için kişinin belirlenen dokuz özellikten en az beşine sahip olması beklenmektedir(Amerikan Psikiyatri Birliği, 2000, s. 272). Bu dokuz özellik ise şu şekildedir;

1. Kendisinin çok önemli olduğu duygusunu taşıma, başarılarını ve yeteneklerini abartma, yeterli bir başarı göstermeksizin üstün biri olarak bilinmeyi bekleme.
2. Sınırsız başarı, güç, zekâ, güzellik ya da kusursuz sevgi üzerinde kafa yorma.
3. Özel ve eş bulunmaz biri olduğuna ve ancak özel ya da toplumsal durumu üstün kişilerin kendisini anlayabileceğine ya da ancak onlarla arkadaşlık etmesi gerektiğine inanma.

4. Çok beğenilmek isteme.
5. Hak kazandığı duygusu taşıma. Kendisinin, özellikle kayırılacak olduğu bir tedavi biçiminin uygulanacağı beklentisi içinde olma ya da bu beklentilerine göre uyum gösterme.
6. Kişiler arası ilişkileri kendi çıkarları için kullanma ve kendi amaçlarına ulaşmak için başkalarının zayıflıklarını kullanma.
7. Empati (eş duyum) yapamama. Başkalarının duygularını tanıyıp, tanımlama ve ihtiyaçlarının farkına varıp, bu ihtiyaçların giderilmesi konularında isteksiz olma.
8. Çoğu zaman başkalarını kıskanma ya da başkalarının kendisini kıskandığına inanma.
9. Küstah, kendini beğenmiş davranış ya da tutumlar sergileme; eleştirilere karşı öfke, utanç veya küçük düşme tepkisinde bulunma(Amerikan Psikiyatri Birliği, 2000).

Narsisist bireylerin, kendilerinin diğer insanlara göre daha zeki ve çekici olduklarıyla ilgili inançları vardır ve bu inançlar içsel ve kişilerarası savunma stratejileri ile korunur(Farwell & Wohlwend-Lloyd, 1998). Kişilerarası olarak narsisistler kendilerini olumsuz geribildirimlere ve önyargılara karşı savunurlar(Rhodewalt & Morf, 1998). Ayrıca narsisistler kendi güçleri ve başarıları üzerine sürekli hayaller kurarlar(Raskin & Novacek, 1991). Grup ve işbirlikli çalışmalarda narsisistler çoğunlukla çalışmaya kendi katkılarını abartarak anlatırlar ve övünürler(Campbell, Reeder, Sedikides& Elliot, 2000; Farwell&Wohlwend-Lloyd, 1998). Buradan hareketle narsisistlerin kişilerarası ilişkilerde hep kendi yararlarına harekete ettikleri ve kendilerini hatasız gördükleri söylenebilir. Kişilerarası ilişkilerin bir boyutu olan

romantik ilişkilerde de narsisist kişi aynı davranışları sergileyebilir. Dolayısıyla bundan sonraki bölümde bu konunun daha iyi anlaşılabilmesi için flört ilişkisi ile narsisizm arasında nasıl bir ilişki olabileceği üzerinde durulacaktır.

2.3.3. Narsisizm ve Romantik İlişki (Flört)

Freud (1914) tarafından öne sürülen ana modele göre, normal insanlar limiti olan sevgi bir deposuna sahiptirler (Campbell & Foster, 2002). Fakat narsisistler bu sevgiyi kendileri için kullanırken diğerleri başkaları için kullanır. Narsisistler başkalarını sevmeyi bir yetersizlik olarak görerek daha az kişilerarası ilişkilerde bulunurlar. Bazı kuramcılara göre narsisistlerin belli özellikleri vardır; narsisistler başkalarından hayranlık beklerler, kısa bir süre de olsa yakınlarını idealize ederler, çevresindeki kişilerin eleştirilerine karşı duyarlıdır ve etrafındakilere karşı empati gösteremez ve onlar için çok az endişelenir ya da onların güçsüz durumundan yararlanmak için hazırda beklerler (Kernberg, 1974; Masterson, 1988, Campell & Foster, 2002).

Bu açıklanan özellikler narsisistlerin sadece kişilerarası ilişkilerinde değil aynı zamanda romantik ilişkilerinde de geçerlidir. Narsisistlerin romantik ilişkilerini klinik araştırmacılar, içinde bağlılık özelliği bulunmayan, sığ ve geçici bir ilişki olarak belirtmişlerdir (Masterson , 1988). Narsisistler genel olarak ilişkiye partnerleri tarafından idealize edilerek başlarlar. Ancak bu aşk normal partnerin, narsisist partnerin hayalindeki kişi olmadığını anlamasıyla veya kendisine tehdit edici ve taciz içeren davranışlarda bulunmasıyla ya da narsisist partnerin kendisi yücelten daha iyi bir partner (ona göre) bulmasıyla sona erer.

Narsisistler ile ilgili yapılan bazı çalışmalar göstermektedir ki narsisistler ilişkilerde sadece kendilerine odaklanmakta (Emmons, 1987), güç ihtiyaçlarını

karşulamakta (Carroll, 1987) ve otorite sahibi olup bu otoritelerini sürdürmeye çalışmaktadırlar(Bradlee & Emmons, 1992). Ayrıca narsisit özellikler gösteren insanlar empatide (Watson, Grisham, Trotter& Biderman, 1984), koşulsuz kabulde(Rhodewalt & Morf, 1995), yakınlık (Carroll, 1987)ve iletişimde(Bradlee & Emmons, 1992) de çok yetersizdirler. Bu araştırmalardan da anlaşılacağı üzere narsisistler ilişkilerde sadece kendi yararlarını düşünmekte ve karşı cinse yakın olmada, empati kurmada başarısızdırlar.

Narsisistlerin kişilerarası ilişkileri ile ilgili yapılan araştırmaların aksine romantik ilişkilerinin incelendiği araştırma sayısı çok azdır. Bu konuyla ilgili yapılan bir araştırmaya göre narsisistler genelde sürekli bir ilişkiyi sürdürmek istemeyen kişilere karşı romantik bir ilgi duyarlar ki bu eğer diğer birey narsisist birine hayran olmayı istiyorsa doğrudur (Campbell, 1999). Bu durum narsisistlerin benlik saygılarının başka birinin hayranlığıyla güçlenmesini sağlayacaktır ancak uzun süreli bir ilişki söz konusu olduğunda her iki taraf içinde içinden çıkılmaz bir hal alacaktır. Narsisistlerin aşk stilleri de bu durumdan farklı değildir. Narsisistler aşk stillerinde romantik oyunlar ve aşk ile ilgili kaygıları yerine kendilerine gösterilen özveri eksikliğini vurgulamışlardır (Campbell, Foster& Finkel, 2001). Yapılan bu araştırmaların sonuçları da göstermektedir ki narsisistler aşk stillerinde de yine kendi çıkarlarını düşünmekte ve kendisine özveri gösterilmeyen bir aşkı kabul etmemektedirler.

Dolayısıyla flört şiddeti hem toplumsal cinsiyetçilik ile hem de narsisizm ile yakından ilişkilidir. Ancak ilgili alan yazın incelendiğinde bu ilişkiyi ortaya koymaya yönelik fazla çalışma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma bu ilişkiyi ortaya koyması açısından önemlidir.

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması ile verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler hakkında bilgi verilmiştir.

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, “Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri”nin Türkçe’ye uyarlamayı amaçlayan ve üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyet algıları ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelendiği ilişki tarama modelinde betimsel bir çalışmadır.

Karasar’a (2005, s.77- 81) göre tarama modelleri “geçmişte yada halen var olan bir durumu, var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. İlişki tarama modelleri, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir”.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın ölçek uyarlama sürecinde örneklemini Orta Karadeniz’de bir üniversitenin Eğitim Fakültesi, Tıp Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ve

İlahiyat Fakültesinde öğrenim gören 599 öğrenci oluşturmaktadır. Ölçek uyarlama sürecindeki örneklemin yaş ve fakülteye göre dağılımı Tablo 3.1’de gösterilmektedir.

Tablo 3.1. Yaş ve Fakülteye ve Öğrenci Dağılımları

Özellikler	Kategoriler	F	%
Yaş	15-17	2	.3
	18-20	188	31.4
	21-23	340	56.8
	24-26	69	11.5
	Toplam	599	100
Fakülte	Eğitim	91	15.2
	Ziraat	78	13.1
	Fen-Edebiyat	82	13.7
	İİBF	88	14.7
	Mühendislik	79	13.2
	Tıp	91	15.2
	İlahiyat	90	15.0
	Toplam	599	100

Tablo 3.1’de görüldüğü gibi araştırmanın ilk aşamasına katılan toplam 599 öğrencinin 2’si (% .3) 15-17 yaş, 188’si (% 31.4) 18-21 yaş, 340’ı (% 56.8) 21-23 yaş ve 69’u (% 11.5) 24-26 yaş aralığındadır. İlk aşamadaki 599 öğrencinin 91’i (%15.2) Eğitim Fakültesi, 78’i (%13.1) Ziraat Fakültesi, 82’si (%13.7) Fen-Edebiyat Fakültesi, 88’i (%14.7) iktisadi idari bilimler fakültesi, 79’u (%13.2) mühendislik fakültesi, 91’i (%15.2) Tıp Fakültesi ve 90’ı (%15) İlahiyat Fakültesi öğrencisidir.

Ölçek uyarlama sürecinden sonraki uygulama aşaması için araştırmanın evreni 2012-2013 öğretim yılında Türkiye’deki üniversitelerde öğrenim görmekte olan üniversite öğrencilerinden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise Orta Karadeniz Bölgesi’nde bir üniversitenin Eğitim Fakültesi, Tıp Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ve İlahiyat Fakültesinde öğrenim gören, 1171 öğrenci oluşturmaktadır.

Evreni oluşturan öğrencilerin hepsine ulaşmak güç olacağı için uygun/kazara örnekleme yoluna gidilmiştir. Örneklem belirlenirken evreni, özellikleri açısından en iyi biçimde temsil etmesine gayret edilmiştir. Uygun örnekleme yönteminde zaman, para ve işgücü kaybını önlemek temel amaçtır; ancak veri olarak zengin bilgi toplamak zordur (Büyüköztürk ve ark, 2008). Araştırmacının uygun örneklemedeki amacı, ihtiyaç duyulan büyüklükte bir gruba ulaşılan kadar örneklemini oluşturmak ve ulaşılabilen örneklem üzerinde çalışmaya başlamaktır (Büyüköztürk ve ark, 2008)

3.2.1 Örneklemin Demografik Özellikleri

Çalışmanın ikinci aşaması için ulaşılan örnekleme bulunan bireylerin demografik özellikleri tablolar halinde verilmiştir. Araştırmaya lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan 1171 üniversite öğrencisi katılmıştır.

Tablo 3.2’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin cinsiyetine göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.2. Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Cinsiyet	Kız	456	38.9
	Erkek	715	61.1
	Toplam	1171	100

Tablo 3.2’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 715’i (% 61.1) kız ve 456’sı (% 38.9) erkektir.

Tablo 3.3’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin yaşlarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.3. Üniversite Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Yaş	15-17	3	.2
	18-20	606	51.8
	21-23	500	42.7
	24-26	62	5.3
	Toplam	1171	100

Tablo 3.3’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 3’ü (% .2) 15-17 yaş, 606’sı (% 51.8) 18-21 yaş, 500’ü (% 42.7) 21-23 yaş ve 62’si (% 5.3) 24-26 yaş aralığındadır.

Tablo 3.4’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin geldikleri coğrafi bölgeye göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.4. Üniversite Öğrencilerinin Geldikleri Coğrafi Bölgeye Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Coğrafi Bölge	Marmara	125	10.7
	Ege	78	6.7
	İç Anadolu	301	25.7
	Akdeniz	163	13.9
	Karadeniz	375	32
	Doğu Anadolu	72	6.1
	Güney Doğu Anadolu	57	4.9
	Toplam	1171	100

Tablo 3.4’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 125’si (% 10.7) Marmara Bölgesi, 78’i (% 6.7) Ege Bölgesi, 301’i (% 25.7) İç Anadolu Bölgesi, 163’ü (% 13.9) Akdeniz Bölgesi, 375’i (% 32) Karadeniz Bölgesi, 72’si (% 6.1) Doğu Anadolu Bölgesi ve 57’si (% 4.9) Güney Doğu Anadolu Bölgesinden üniversiteye eğitim amacıyla gelmiş katılımcılardır.

Tablo 3.5’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin en uzun süre yaşadıkları yere göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.5. Üniversite Öğrencilerinin En Uzun Süre Yaşadıkları Yere Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
En Uzun Süre Yaşadıkları Yer	Büyükşehir	350	29.9
	Şehir	304	26
	İlçe	338	28.9
	Kasaba	61	5.2
	Köy	118	10.1
	Toplam	1171	100

Tablo 3.5’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 350’si (% 29.9) büyük şehir, 304’ü (% 26) şehir, 338’i (% 28.9) ilçe, 61’i (% 5.2) kasaba ve 118’i (% 10.1) köy olarak en uzun yaşadıkları yeri belirtmişlerdir.

Tablo 3.6’da araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.6. Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Fakülterlere Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Fakülte	Eğitim	315	26.9
	Ziraat	119	10.2
	Fen-Edebiyat	161	13.7
	İİBF	225	19.2
	Mühendislik	161	13.7
	Tıp	147	12.6
	İlahiyat	43	3.7
	Toplam	1171	100

Tablo 3.6’da görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 315’i (%26.9) Eğitim Fakültesi, 119’u (%10.2) Ziraat Fakültesi, 161’i (%13.7) Fen-Edebiyat Fakültesi, 225’i (%19.2) iktisadi idari bilimler fakültesi, 161’i (%13.7) mühendislik fakültesi, 147’si (%12.6) Tıp Fakültesi ve 43’ü (%3.7) İlahiyat Fakültesi öğrencisidir.

Tablo 3.7’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölümlere göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.7. Üniversite Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Bölüm	Tıp	147	12.6
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenliği	43	3.7
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	44	3.8
	Sınıf Öğretmenliği	45	3.8
	Türkçe Öğretmenliği	44	3.8
	Psikolojik Danışma ve Rehberlik	39	3.3
	Resim Öğretmenliği	31	2.6
	Fen ve Teknoloji Öğretmenliği	29	2.5
	Müzik Öğretmenliği	11	.9
	İktisat	102	8.7
	İşletme	74	6.3
	Maliye	23	2.0
	Kamu Yönetimi	7	.6
	BÖTE	72	6.1
	Siyaset Bilimi	19	1.6
	Tarla Bitkileri	6	.5
	Tarım Ekonomisi	23	2.0
	Bitki Koruma	70	6.0
	Zooteknik	3	.3
	Bahçe Bitkileri	17	1.5
	Tarih	34	2.9
	Türk Dili ve Edebiyatı	120	10.2
	Matematik	4	.3
	Biyoloji	1	.1
	Fizik	2	.2
	Biyomühendislik	54	4.6
	Gıda Mühendisliği	35	3.0
	Harita Mühendisliği	36	3.1
	Mekatronik	36	3.1
	Toplam	1171	100.0

Tablo 3.7’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 147’si (12.6) tıp, 43’ü (3.7) din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenliği, 44’ü (3.8) sosyal bilgiler öğretmenliği, 45’i (3.8) sınıf öğretmenliği, 44’ü (3.8) Türkçe öğretmenliği, 39’u (3.3) psikolojik danışma ve rehberlik, 31’i (2.6) resim öğretmenliği, 29’u (2.5) fen ve teknoloji öğretmenliği, 11’i (.9) müzik öğretmenliği, 102’si (8.7) iktisat, 74’ü (6.3) işletme, 23’ü (2.0) maliye, 7’si (.6) kamu yönetimi 72’si (6.1) BÖTE, 19’u (1.6) siyaset bilimi, 6’sı (.5) tarla bitkileri, 23’ü (2.0) tarım ekonomisi, 70’i (6.0) bitki koruma, 3’ü

(.3) zooteknik, 17'si (1.5) bahçe bitkileri, 34'ü (2.9) tarih, 120'si (10.2) türk dili ve edebiyatı, 4'ü (.3) matematik, 1'i (.1) biyoloji, 2'si(.2) fizik, 54'ü (4.6) biyomühendislik, 35'i (3.1) gıda mühendisliği, 36'sı (3.1) harita mühendisliği, 36'sı (3.6) mekatronik bölümünde öğrenim görmektedir.

Tablo 3.8'de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin öğrenim sınıf düzeylerine göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.8. Üniversite Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Sınıf	1	597	51
	2	245	20.9
	3	220	18.8
	4	104	8.9
	5	5	.4
	Toplam	1171	100

Tablo 3.8'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 597'si (%51) 1. sınıf, 245'i (%20.9) 2. sınıf, 220'si (%18.8) 3. sınıf, 104'ü (%8.9) 4. sınıf ve 5'i (%.4) 5. sınıf öğrencisidir.

Tablo 3.9'da araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin anne eğitim durumlarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.9. Üniversite Öğrencilerinin Anne Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Anne Eğitim Durumu	İlkokul	681	58.2
	Ortaokul	195	16.7
	Lise	151	12.9
	Üniversite	90	7.7
	Okuma-Yazma	54	4.6
	Bilmiyor		
Toplam		1171	100

Tablo 3.9'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin annesinin 681'si (%58.2) ilkokul, 195'si (%16.7) ortaokul, 151'i (%12.9) lise, 90'ı (%7.7) üniversite mezunu iken, 54'ü (%4.6) okuma yazma bilmemektedir.

Tablo 3.10’da araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin baba eğitim durumlarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.10. Üniversite Öğrencilerinin Baba Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Baba Eğitim Durumu	İlkokul	374	31.9
	Ortaokul	217	18.6
	Lise	296	25.3
	Üniversite	266	22.7
	Okuma-Yazma	18	1.5
	Bilmiyor		
	Toplam	1171	

Tablo 3.10’da görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin babasının 374’ü (%31.9) ilkokul, 217’si (%18.6) ortaokul, 296’sı (%25.3) lise, 266’sı (%22.7) üniversite mezunu iken, 18’i (%1.5) okuma yazma bilmemektedir.

Tablo 3.11’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kardeş sayılarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.11. Üniversite Öğrencilerinin Kardeş Sayılarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Kardeş Sayısı	Hiç	31	2.6
	1	232	19.8
	2	306	26.1
	3	276	23.6
	4	160	13.7
	5 ve üzeri	166	14.2
	Toplam	1171	100

Tablo 3.11’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 31’nin (%2.6) hiç kardeşi yokken, 232’sinin (%19.8) 1 kardeşi, 306’sının (%26.1) 2 kardeşi, 276’sının (%23.6), 160’nın (%13.7) 4 kardeşi ve 166’sının (%14.2) 5 ve üzeri kardeşi bulunmaktadır.

Tablo 3.12’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin aile gelir durumuna göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.12. Üniversite Öğrencilerinin Aile Gelir Durumuna Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Aile Gelir Durumu	0-500 TL	69	5.9
	501-1000 TL	256	21.9
	1001-1500 TL	257	21.9
	1501-2000 TL	212	18.1
	2001-2500 TL	175	14.9
	2501-3000 TL	110	9.4
	3001 TL ve Üzeri	92	7.9
	Toplam	1171	100

Tablo 3.12’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 69’u (%5.9) 0-500 TL, 256’sı (%21.9) 501-1000 TL, 257’si (%21.9) 1001-1500 TL, 212’si (%18.1) 1501-2000 TL, 175’si (%14.9) 2001-2500 TL, 110’u (%9.4) 2501-3000 TL ve 92’si (%7.9) 3001 TL ve üzeri aile gelir durumuna sahip öğrencilerdir.

Tablo 3.13’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört ilişki durumlarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.13. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişki Durumlarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Flört İlişki Durumu	Var	443	37.8
	Yok	728	62.2
	Toplam	1171	100

Tablo 3.13’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 443’ünün (%37.8) flört ilişki durumu mevcutken, 728 öğrencinin (%62.2) flört ilişki durumu yoktur.

Tablo 3.14’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört ilişki yıllarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.14. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişki Yıllarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Flört İlişki Yılı	0-1	215	18.4
	2-4	178	15.2
	5-7	41	3.5
	7 ve Üzeri	7	.6
	Flört İlişkisi Bulunmayan	730	62.3
	Toplam	1171	100

Tablo 3.14’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 215’inin (%18.4) 0-1 yıl, 178’inin (%15.2) 2-4 yıl, 41’inin (%3.5) yıl ve 7’sinin (% .6) 7 ve üzeri yıl süreli ilişkisi bulunmaktadır.

Tablo 3.15’de araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört ilişkilerinde şiddete maruz kalma durumlarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.15. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişkilerinde Şiddete Maruz Kalma Durumlarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	Evet	52	4.4
	Hayır	1119	95.6
	Toplam	1171	100

Tablo 3.15’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 52’si (%4.4) flört ilişkisinde şiddete maruz kaldığını belirtirken, 1119’u (%95.6) flört ilişkisinde şiddete maruz kalmadığını belirtmiştir.

Tablo 3.16’da araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin flört ilişkilerinde şiddete başvurma durumlarına göre dağılımı verilmektedir.

Tablo 3.16. Üniversite Öğrencilerinin Flört İlişkilerinde Şiddete Başvurma Durumlarına Göre Dağılımı

Özellikler	Kategoriler	F	%
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	Evet	83	7.1
	Hayır	1088	92.9
	Toplam	1171	100

Tablo 3.16'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan toplam 1171 öğrencinin 83'ü (%7.1) flört ilişkisinde şiddete başvurduğunu belirtirken, 1088 öğrenci (%92.9) flört ilişkisinde şiddete başvurmadığını belirtmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri Price, Byers ve DVRT (Dating Violence Research Team) (1999) tarafından geliştirilen ve araştırmacı tarafından Türkçeye uyarlanan “Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçekleri”, Glick ve Fiske (1996) tarafından geliştirilen, Sakallı-Uğurlu (2002) tarafından Türkçeye uyarlanan “Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği”, Glick ve Fiske (1999) tarafından geliştirilen, Sakallı-Uğurlu (2008) tarafından Türkçeye uyarlanan “Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği”, Raskin ve Hall (1979) tarafından ilk hali geliştirilen ve Raskin ve Terry (1984, 1987) tarafından son şekli verilen Kızıltan (2000) tarafından Türkçeye uyarlanan “Narsisistik Kişilik Envanteri” ile toplanmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin demografik bilgilerini tespit etmek amacıyla araştırmacı tarafından “Kişisel Bilgi Formu” geliştirilmiştir. Bu form ile araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin cinsiyetleri, yaşları, geldikleri coğrafi bölgeler, en uzun süre yaşadıkları yer, öğrenim gördükleri fakülteler, öğrenim gördükleri bölümler, öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, kardeş sayısı, ailenin gelir durumu, flört ilişki durumları, flört ilişki yılı, flört ilişkilerinde şiddete maruz kalıp kalmama durumu ve flört ilişkilerinde şiddete başvurma durumunun tespit edilmesi amaçlanmıştır.

3.3.2. Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği

“Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği” bireye yönelik düşmanca ve korumacı cinsiyetçi tutumları ölçmek amacıyla Glick ve Fiske (1996) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 22 maddeden oluşmakta ve 6’lı likert tipi bir ölçektir. Ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar, korumacı ve düşmanca cinsiyetçiliğin yüksek olduğunu göstermektedir. Glick ve Fiske (1996) Amerikalı öğrenciler üzerinde yaptıkları dört ayrı çalışma ve Amerikalı öğrenci olmayan iki ayrı çalışmayla ölçek üzerinde çalışmalar yapmışlardır. Yaptıkları doğrulayıcı faktör analiziyle, ÇDCÖ’ni en iyi temsil eden faktör yapısının düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik olduğunu belirtmişler ve korumacı cinsiyetçiliğin altında oluşan üç alt faktör (koruyucu ataerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırma ve heteroseksüel yakınlık) olduğunu belirtmişlerdir. Tek faktör olarak bulunan düşmanca cinsiyetçiliğin ise güç ilişkisi, cinsiyetler arası yarışmacı farklılaştırma ve düşmanca heteroseksüelliği içerdiğini belirtmişlerdir. ÇDCÖ’nin tümü için Cronbach alfa katsayılarını Glick ve Fiske (1996) .83 ile .92 arasında bulmuştur. Düşmanca cinsiyetçilik için Cronbach alfa katsayıları .80 ile .92 arasında değişirken; korumacı cinsiyetçilik için Cronbach alfa katsayıları .73 ile .85 arasında bulunmuştur.

Glick ve Fiske (1996) tarafından geliştirilen ölçek, Glick ve arkadaşlarının (2000) çalışması için ilk kez Türkçeye çevrilip, Türkiye’de uygulanmıştır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Psikoloji Bölümü’nden iki öğretim üyesi tarafından birbirlerinden bağımsız şekilde Türkçeye çevrilmiştir. Yapılan çeviriler birbirleriyle kıyaslanarak maddelerin düzgünlüğü, kelimelerin seçimi, okunma kolaylığı ve anlaşılma düzeyi bakımından düzeltilmiştir. Sonrasında oluşturulan Türkçe form, ölçeğin İngilizcesini hiç görmemiş bir yüksek lisans öğrencisi ve bir öğretim üyesi tarafından Türkçeden İngilizceye çevrilmiştir. Ölçek uyarlamasının örnekleme ÇDCÖ’ni kapsayan farklı

amaçlarla yapılmış üç farklı çalışmanın örneklem grubunun birleştirilmesi ile oluşturulmuştur. Toplam 1023 ODTÜ öğrencisi katılımcı olarak yer almıştır. Katılımcıların 517'si erkek ve 506'sı kadındır. Katılımcıların tümünün yaş ortalaması 21.21 (S = 2.00), erkek katılımcıların yaş ortalaması 21.59 (S = 1.84), kadın katılımcıların yaş ortalaması ise 20.82 (S = 2.10)'dur (Sakallı-Uğurlu, 2002).

Ölçeğin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Varimax rotasyonlu faktör analizi sonucunda öz değeri 0.1'den büyük 4 faktör bulunmuştur. Glick ve Fiske'nin (1996) sonuçlarının aynısı olan, korumacı cinsiyetçilik üç alt faktörden (koruyucu ataerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma ve heteroseksüel yakınlık); düşmanca cinsiyetçilik bir faktör olarak bulunmuştur (Sakallı-Uğurlu, 2002). Düşmanca cinsiyetçilik faktöründeki yüklemeler .67 ile .77 arasında değişirken; korumacı cinsiyetçilik alt faktöründeki yüklemeler .67 ile .81 arasında değişmektedir. Maddeler orijinal ölçekteki gibi aynı faktörler ve alt faktörler altında yer almıştır (Sakallı-Uğurlu, 2002). Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği Cronbach alfa katsayısı .85 olarak belirlenmiştir. Düşmanca cinsiyetçilik alt boyutunun güvenilirliği .87 iken, korumacı cinsiyetçilik alt boyutunun güvenilirliği .78 olarak bulunmuştur. Güvenirlik açısından da ölçek Glick ve Fiske'nin (1996) orijinal çalışmasıyla yüksek düzeyde tutarlılık göstermektedir (Sakallı-Uğurlu, 2002). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet bağlamında kadınlara yönelik çelişik duygulu cinsiyetçilik tutumlarını ölçmek için geçerli ve güvenilir bir ölçektir.

3.3.3. Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği

Glick ve Fiske (1996) tıpkı Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeğinde olduğu gibi "Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği" ile toplumun erkeğe yönelik çelişik duygularını algılamaya yönelik bir ölçek geliştirmişlerdir (Sakallı-Uğurlu, 2008). 20

maddeden oluşan ve 6'lı likert tipte 1 “tamamen karşıyım,” 6 ise “tamamen katılıyorum” şeklinde geliştirilen ölçekte “kararsızım” ifadesine yer verilmemiştir. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar toplumsal cinsiyet bağlamında erkeklere ilişkin düşmanca ve korumacı tutumların yüksek olduğunu göstermektedir (Sakallı-Uğurlu, 2008).

Glick ve Fiske (1999) Amerikalı üniversite öğrencileri ile yaptıkları üç ayrı çalışmayı makalelerinde sunmuşlar ve yaptıkları doğrulayıcı faktör analizi sonucunda EÇDÖ'ni iyi bir şekilde temsil eden “Erkeğe İlişkin Düşmanca Tutum (EDT)” ve “Erkeğe İlişkin Korumacı Tutum (EKT)” şeklin de iki alt faktör belirtmişlerdir. Bu alt faktörlere ilişkin alt boyutlar ise; EDT için: ataerkilliğe içerleme, cinsiyetler arası ödünleyici farklılaştırma ve heteroseksüel düşmanlık; EKT için: anaerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırma, heteroseksüel yakınlık şeklindedir. Glick ve Fiske (1999) yaptıkları çalışmayla EÇDÖ için Cronbach alfa katsayılarını .83 ile .87 arasında bulmuşlardır (Sakallı-Uğurlu, 2008). Alt faktörler için ise; EDT .81 ile .86 arasındayken, EKT .79 ile .83 arasında bulunmuştur.

Glick ve ark. (2004) tarafından yapılan bir çalışmada EKT alt ölçeğine ait bir madde iyi sonuç vermediği için ölçekten çıkarılmıştır dolayısıyla ölçekteki madde sayısı 20'den 19'a indirilerek tekrar analizler yapılmıştır. Glick ve Fiske'nin (1999) geliştirmiş olduğu bu ölçek yine Glick ve arkadaşları (2004) tarafından Türkiye'de yapacakları bir çalışma için ODTÜ, Psikoloji Bölümü'nden bir öğretim üyesi ve bir yüksek lisans öğrencisi tarafından birbirlerinden bağımsız bir şekilde Türkçeye çevrilmiştir. Çeviriler birbirleriyle kıyaslanarak madde düzgünlüğü, kelime seçimi, okunma kolaylığı ve anlaşılma düzeyi açısından düzeltilmiştir. Sonrasında oluşturulan Türkçe form, ölçeğin

İngilizce halini hiç görmemiş başka bir yüksek lisans öğrencisi tarafından Türkçeden İngilizceye geri çevrilmiştir.

Ölçek ODTÜ’de seçmeli olarak açılan “Psikolojiye Giriş” ve “Sosyal Psikolojiye Giriş” derslerinde çeşitli bölümlerden 584 öğrenciye uygulanmıştır. Katılımcıların 412’si erkek, 442’si kadındır. Katılımcıların tümünün yaş ortalaması 20.59 yıldır ($S = 1.80$). Erkek katılımcıların yaş ortalaması 21.07 ($S = 1.87$) iken, kadın katılımcıların yaş ortalaması 20.14’dir ($S = 1.62$).

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla varimax rotasyonlu faktör analizi yapılmış ve Glick ve Fiske (1999) tarafından elde edilen alt faktör ayrımı elde edilememiş, neticede EDT ve EKT ayrımına önceki çalışmalarda gidildiği için ölçek faktör analizi iki faktöre zorlanmıştır (Sakallı-Uğurlu, 2008). Sonuç olarak Glick ve ark. (2004) tarafından belirtilen EDT ve EKT ifadeleri net bir şekilde elde edilmiştir. EDT faktöründeki yüklemeler .46 ile .72 arasında değişirken; EKT alt faktörlerindeki yüklemeler .48 ile .79 arasında değişmektedir (Sakallı-Uğurlu, 2008). EÇDÖ’nin iç tutarlık güvenirliği Cronbach alfa katsayısı .82 ($N = 824$; madde sayısı = 19); 10 maddelik EDT için Cronbach alfa katsayısı .82, 9 maddelik EKT için ise Cronbach alfa katsayısı .83 olarak bulunmuştur (Sakallı-Uğurlu, 2008). Güvenirlik açısından ölçek hem Glick ve Fiske’nin (1999) hem de Glick ve arkadaşlarının (2004) orijinal çalışmasıyla yüksek düzeyde tutarlılık göstermektedir (Sakallı-Uğurlu, 2002). Üniversite öğrencilerinin toplumsal cinsiyet bağlamında erkeklere ilişkin çelişik duygularını ölçmek için geçerli ve güvenilir bir ölçektir.

3.3.4. Narsisistik Kişilik Envanteri

Narsisistik Kişilik Envanteri (Narcissistic Personality Inventory) Raskin ve Hall tarafından 1979 yılında psikolojik olarak hiçbir rahatsızlık belirtisine sahip olmayan bir

örneklem topluluğu üzerinde yapılan çalışma sonucu ortaya çıkmıştır. Çalışmaya ilk başladıklarında DSM III teki narsisizm özellikleriyle de uyuşan 220 adet madde havuz oluşturmuşlar ve yayımlanmış ve yayımlanmamış bir çok araştırmayla bu madde sayısını 80'e kadar indirmişlerdir (Kızıltan, 2000). Sonrasında yapılan çalışmalarla bazı maddeler çıkarıldığında Cronbach alfa değerleri .80 ile .86 arasında değişen 54 maddelik bir ölçek oluşmuştur. Bu elde edilen ölçeğin yapısal olarak geçerli olduğunu kanıtlayan bir çok çalışma yapılmıştır (Auerbach, 1984; Biscardi ve Schill, 1985; Emmons 1981, 1984, 1987; Leak, 1984; Phares ve Erskine, 1984; Prifitera ve Ryan, 1984; Raskin ve Shaw, 1988; Robbins ve Patton, 1985; Watsoni Grisham, Trotter ve Biderman, 1984; Watson, Hood, Foster ve Morris, 1988; Watson, Hood ve Morris, 1984; Watson, Hood, Morris ve Hall, 1988; Watson, Taylor ve Morris, 1987).

Ancak Raskin ve Tyler önceki geliştirilen ölçeğin tam manasıyla narsisistik kişiliği ölçmediğinden kuşkulananak Emmons'un (1984, 1987) çalışmalarından faydalanarak ölçeğin alt faktörlerini ve madde yüklerini tekrar analiz etmeye ve ölçeği daha işlevli bir hale getirmeye çalışmışlardır (Akt., Kızıltan, 2000). İlk çalışmada, 1018 deneğin NPI tepkilerinin "tetrakorik korelasyonları"nın (tetrachoric correlations) "temel öge" analizi yapılmıştır. İkinci aşamada, genel narsisizm ölçümünün ve faktör analiziyle elde edilmiş alt-öğelerin yapı geçerliliği araştırılmıştır. Üçüncü aşamada ise, NPI ölçeğinin ve alt-öğelerinin yapı geçerliliği Leary'nin kişilerarası davranış ölçekleri setiyle kıyaslanarak ölçüt geçerliliğine bakılmıştır.

NPI'm içsel yapısını ve çok boyutluluğunu incelemek üzere 1018 katılımcının NPI ölçeğine verdikleri cevaplar analiz edilmiştir. Tüm katılımcılar California Üniversitesi öğrencilerinden ve örneklem grubu yaşları 17 ile 49 arasında değişen 479 erkek ve 529 kız öğrenci oluşmaktadır. İç tutarlık analizi.54, NPI madde-toplam

korelasyonlarına bakılarak sonuçta 7 maddenin genel ölçekle ilişkisiz olduğu belirlenmiş ve söz konusu maddeler ölçekten çıkarılmıştır (Kızıltan, 2000). Geçerliği belirlemek amacıyla yapılan analizler sonucunda 40 maddeden oluşan bir NPI elde edilmiştir.

NPI'nın Türkçeye çevrisi iki aşamada gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada, orijinal İngilizce formun Türkçeye çevirisini İngilizceyi iyi bilen Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü'nde görevli üç öğretim üyesi ve çift-dilli iki klinik psikolog birbirlerinden bağımsız olarak gerçekleştirmiştir. Daha sonra, yapılan çeviriler üzerinden ortak bir Türkçe forma ulaşılmıştır. Bu formun orijinal formla tutarlılığını saptamak için yapılan geri-çeviri (back-translation) işlemi aşamasında ise Türkçe form iyi İngilizce bile üç klinik psikoloğa verilerek tekrar İngilizceye çevirisinin yapılması sağlanmıştır. Ayrıca, alanlarında deneyim sahibi olan ve psikanalitik kurama hakim iki klinik psikolog ve iki psikiyatrist de Türkçe formu değerlendirmiştir. Geri-çeviriler ve değerlendirmeler tamamlandıktan sonra araştırmacı, bir İngiliz filolojisi uzmanı, çift-anadilli ve psikanalitik kurama hakim iki klinik psikolog orijinal formdaki maddeleri teker teker karşılaştırmış ve nihai Türkçe Forma ulaşılmıştır. Bu Türkçe forma Narsisistik Kişilik Envanteri (NKE) adı verilmiştir (Kızıltan, 2000).

Çeviriler sonucunda elde edilen form ve orijinal İngilizce form dil eşdeğerliliği çalışması için Boğaziçi Üniversitesi Mütercim Tercümanlık bölümünden 34 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen veriler analiz edilerek dil eşdeğerliliği açısından güvenilirliği test edilmiştir. Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerine ait NPI ve NKE toplam puanları arasında korelasyon katsayısı $r=.90$ 'dır NKE'nin yapılan analizler sonucu dil açısından sorunsuz bir şekilde uyarlandığı tespit edilmiştir (Kızıltan, 2000).

NKE'nin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla Boğaziçi Üniversitesinden 399 gönüllü kız ve erkek öğrenciye NKE uygulanmıştır. Elde edilen NKE verilerinde item-total korelasyon katsayıları .008 ile .50 arasında değişmektedir. 14. Maddenin toplam puana anlamlı bir katkı yapmadığı görülmüş ($r=.008$, $p>.05$), dolayısıyla bu madde ölçekten çıkarılmıştır (Kızıltan, 2000). Bir ay sonra ölçek Boğaziçi Üniversitesinden 104 katılımcıya tekrar uygulanmıştır. Birinci uygulama ile ikinci uygulama arasındaki korelasyon katsayısı .89 olup, bu değer .000 düzeyinde anlamlılık taşımaktadır (Kızıltan, 2000).

Faktör analizinde orijinal formda olduğu gibi 7 faktör elde etmeye yönelik doğrulayıcı faktör analizi yöntemi kullanılmıştır. Analiz sonucunda toplam varyansın %45,5'ini açıklayan 7 faktöre ulaşılmıştır (Kızıltan, 2000). Faktör analizi sonucunda 12., 13., 17., 28. ve 35. maddelerin faktör yapısına uygun olmadıkları saptanmış, bu maddeler ölçekten çıkarılmıştır. Sonuç olarak 34 itemlik NKE güvenilir ve geçerli bir ölçektir (Kızıltan, 2000).

3.3.5. Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri

“Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri” kız ve erkeklerin flörtte fiziksel, psikolojik ve cinsel şiddet tutumlarını belirlemek üzere Price, Byers ve Flört Şiddeti Araştırma Ekibi (1999) tarafından geliştirilmiştir. Ölçekler 5’li likert tipindedir ve 1) “Kesinlikle katılmıyorum” iken 5) “Kesinlikle katılıyorum” şeklindedir. Ölçekler, “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği”, “Erkek Seksüel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği”, “Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği”, “Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Kadın Seksüel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği”

şeklindedir. Ölçeklerden alınan yüksek puanlar flört şiddetine yönelik kabul düzeyinin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999).

Ölçekler geliştirilirken tüm ölçek maddelerinin hem İngilizce hem de Fransızca hali oluşturulmuştur. Ölçeklerin ilk hali yaşları 12-18 arasında değişen öğrencilere ve öğrencilerin öğretmenlerine uygulanmış ve geri bildirimler sonucu gözden geçirilmiştir. Daha sonra ölçeğin okunabilirliği ve anlaşılabilirliğini test etmek amacıyla ölçeğin, yaşları 14-19 arasında değişen öğrenci grubu üzerinde pilot uygulaması yapılmıştır. Öğrencilerden anlaşılması zor maddeleri belirlemeleri istenmiştir. Sonrasında 6 farklı ölçek formu oluşturulmuş, ölçeklerin son hali Fransızcaya çevrilmiş ve tekrar İngilizceye geri çevrilmiştir (Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999).

Daha sonra yaklaşık her ölçek için 30 maddelik oluşturulan formlar yaşları 16-20 arasında değişen 458 üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Üniversite öğrencilerinden elde edilen veriler kullanılarak faktör analizi yapılmış. Hem İngilizce formlar için hem de Fransızca formlar için yükü .20'nin altındaki maddeler ölçeklerden çıkartılmıştır.

Ölçeklerin daha genç öğrencilere de uygunluğunu sağlamak için, 8. 10. ve 12. sınıfa devam eden 365 öğrenciye ölçekler uygulanmıştır. Sonrasında Fransızca ve İngilizce formlar arasındaki korelasyona bakılmış ve .25'in altında korelasyona sahip maddeler ölçeklerden çıkartılarak, elde edilen veriler neticesinde ölçeklere son hali verilmişti (Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team, 1999). Bu çalışma kapsamında Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği,

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört ŞiddetineYönelik Tutumlar Ölçeği, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği veKadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği Türkçeye uyarlanmıştır. Türkçe formların geçerlik ve güvenilirlikleriyle ilgili sonuçlara bulgular kısmında yer verilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanması için, örneklem grupları Orta Karadeniz bölgesindeki bir üniversiteye 2012-2013 öğretim yılında devam etmekte olan öğrenciler arasından uygun/kazara örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Uygulamanın yapılabilmesi için bu üniversite rektörlüğünden gerekli izinler alınmış ve araştırmacı tarafından veriler toplanmıştır. Araştırma grubunda bulunan öğrencilere araştırmanın amacı ile ilgili bilgi verilmiş ve araştırma kapsamında ölçme araçları gönüllü olan öğrencilere uygulanmıştır. Uygulama sonucunda araştırma grubunda yer alan öğrencilere araştırmaya sağladıkları katkılardan dolayı teşekkür edilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının uygulanması sonucunda toplanan ölçekler üzerinde genel bir değerlendirme yapılmış ve bir ve birden fazla boş bırakılan ve aynı sorunun birden fazla kez işaretlendiği ölçekler değerlendirmeye dâhil edilmemiştir. Veriler düzenlenerek istatistiksel analizlerinin yapılabilmesi için, Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) for Windows 20.0 paket programından yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama tekniklerinden ve üniversite öğrencilerinin,flörtte şiddete yönelik tutumları, çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeyleri, erkeklere ilişkin çelişik duygulu cinsiyetçilik düzeyleri ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin

belirlenebilmesi amacıyla Pearson korelasyon analizi ve t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

IV. BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırmanın amacına ve ana problemine uygun olarak toplanan verilerin istatistiksel çözümlenmeleri sonucu elde edilen bulgular sunulmuştur. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği ve Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerliği ile ilgili bulgulara yer verilmiştir. Ayrıca üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik ve fiziksel, kadının flörtte uyguladığı psikolojik ve fiziksel şiddete yönelik tutumları ile toplumsal cinsiyetçilik ve narsisistik kişilik özellikleri puan ortalamalarının demografik değişkenlere (cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumları, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma ve şiddete başvurma) göre farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik ve fiziksel, kadının flörtte uyguladığı psikolojik ve fiziksel şiddete yönelik tutumları ile toplumsal cinsiyetçilik ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki ile ilgili bulgulara yer verilmiştir.

4.1. Flörtte Şiddete Yönelik Tutum Ölçeklerinin Güvenirlilik Çalışması

Attitudes Towards Dating Violence Scales (ATDVS) Türkçeye uyarlayabilmek için öncelikle orijinal ölçeklerin geliştiricilerinden Sandra Byers'den izin alınmıştır. Ölçek maddeleri ileri düzeyde İngilizce bilen ve uzun yıllar yurt dışı deneyimi olan, rehberlik ve psikolojik danışma programında uzman olarak çalışan bir profesör, rehberlik ve psikolojik danışma programında uzman olarak çalışan bir yardımcı doçent ve İngilizce Anabilim Dalı'ndan bir yüksek lisans öğrencisi tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Oluşturulan form maddelerinin altına orijinal İngilizce form maddeleri yazılarak, uzmanlara çevirinin

uygunluğunu test etmek amacıyla puanlama yaptırılmıştır. Puanlama yapılırken beşli Likert (1-hiç uygun değil, 2-uygun değil, 3-biraz uygun 4-uygun, 5-tamamen uygun) kullanılmıştır. Araştırmanın bu aşamasında 10 uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Bu uzmanlar yurt dışı deneyimine sahip olan, yabancı dilde eğitim görmüş ve ileri düzeyde İngilizce bilmektedirler.

Tablo 4.1’de flörtte şiddete yönelik tutumlar ölçeklerinin her maddesinin orijinal formdaki İngilizce maddelerinin Türkçe çevirisine uygunluğunun uzmanlar tarafından puanlanışını gösteren dağılımı yer almaktadır.

Ölçek daha sonra yeniden 1 uzman tarafından İngilizceye çevrilmiştir. Bu uzman yurt dışında bir üniversitede sosyal bilimler alanında doçent olarak çalışmakta ve ileri düzeyde İngilizce bilmektedir. Elde edilen çeviriler orijinal form ile karşılaştırılarak çevirilerin uygun olduğu görülmüş ve öneriler doğrultusunda yapılan değişikliklerden sonra ölçeğin nihai hali oluşturulmuştur.

4.2. Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri'nin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Ölçeklerin geçerliğini belirlemek amacıyla birinci örneklemden elde edilen veriler üzerinde açımlayıcı faktör analizi yapılmıştır. Bu amaçla, faktör analizinin sonuçlarının yorumlanabilir olması için örneklem büyüklüğünün yeterliğini test etmek amacıyla KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ve verilerin faktör çıkarmaya uygunluğunu belirlemek için de Barlett Küresellik Testi yapılmıştır. KMO testi gözlenen korelasyon katsayılarının büyüklükleri ile kısmi korelasyon katsayılarının büyüklüklerini karşılaştırmaktadır ve KMO değerinin yüksek olması ölçekteki her bir değişkenin diğer değişkenler tarafından mükemmel bir şekilde tahmin edilebileceğini göstermektedir. KMO değerinin .50'den düşük çıkması durumunda faktör analizi yapılamayacağı belirtilirken, .50-.60 arası 'kötü', .60-.70 arası 'zayıf', .70-.80 arası 'orta', .80-.90 arası 'iyi' ve .90 üzeri ise 'mükemmel' şeklinde yorumlanmaktadır (Şencan, 2005). "Barlett küresellik testi ki-kare istatistik değerini vermektedir ve diğer ki-kare testlerinde olduğu gibi bu testte de anlamlılık değerine bakılmaktadır. Anlamlılık değeri. 05'den küçük ise R korelasyon ve kovaryans matrisindeki verilerin birim matrisinden farklı olduğu sonucuna varılmaktadır. Birim matrisinden farklı olması ise söz konusu korelasyon matrisinden faktör çıkarılabileceği anlamına gelmektedir. Anlamlılık değeri. 05'den büyük ise matriste paylaşılan varyans olmadığı şeklinde yorumlanmaktadır ve bu veri yapısı için faktör analizi yapılamaz" (Şencan, 2005: 384). Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğinin yapılabilmesi için toplanan verilerin KMO=.83 ve Bartlett ($\chi^2_{(599)} = 2034.20, p < .0001$) test analizi sonuçları ile faktör analizinin

yapılabileceği, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğinin yapılabilmesi amacıyla verilerin KMO=.90 ve Bartlett ($\chi^2_{(599)} = 2507.43, p < .0001$) test analizi sonuçları ile faktör analizinin yapılabileceği, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğinin yapılabilmesi amacıyla verilerin KMO=.76 ve Bartlett ($\chi^2_{(599)} = 1483.03, p < .0001$) test analizi sonuçları ile faktör analizinin yapılabileceği, Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin yapı geçerliğinin yapılabilmesi amacıyla verilerin KMO=.86 ve Bartlett ($\chi^2_{(599)} = 1988.01, p < .0001$) test analizi sonuçları ile faktör analizinin yapılabileceği anlaşılmıştır. Faktör analizi, faktör yapısı orijinal ölçekteki gibi tek faktör ile sınırlandırılarak yapılmıştır. Faktör analizi sonucunda, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nde faktör yükü. 30 altında olan 1 ve 13. madde ölçekten çıkarılmış ve faktör analizi tekrarlanmıştır. Faktör analizi sonucunda orijinal ölçeklerle aynı tek faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Tablo 4.2.'de ölçeklerin faktör yükleri, açıklanan varyans yüzdeleri ve öz değerleri sunulmuştur.

Tablo 4.2. Ölçeklerin Faktör Yükleri, Açıklanan Varyans Yüzdeleri ve Öz Değerleri

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği		Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği		Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği		Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	
Madde	Faktör 1	Madde	Faktör 1	Madde	Faktör 1	Madde	Faktör 1
1	.351	1	.626	2	.316	1	.749
2	.512	2	.764	3	.565	2	.684
3	.576	3	.675	4	.635	3	.665
4	.409	4	.504	5	.567	4	.766
5	.461	5	.474	6	.626	5	.636
6	.461	6	.679	7	.504	6	.452
7	.571	7	.613	8	.520	7	.566
8	.722	8	.766	9	.542	8	.552
9	.509	9	.543	10	.577	9	.450
10	.536	10	.713	11	.597	10	.606
11	.554	11	.469	12	.567	11	.505
12	.581	12	.781			12	.355
13	.517						
14	.388						
15	.646						
Öz değer	4.182	Öz değer	4.966	Öz değer	3.366	Öz değer	4.242
Açıklanan Varyans	27.881	Açıklanan Varyans	41.381	Açıklanan Varyans	30.598	Açıklanan Varyans	35.354
Toplam Varyans	27.881	Toplam Varyans	41.381	Toplam Varyans	30.598	Toplam Varyans	35.354

Tablo 4.2. incelendiğinde ölçeklerin madde faktör yükleri kabul edilir düzeydedir. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar ölçeğinin toplam varyansı 27.881'dir. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ölçeğinin toplam varyansı 41.381'dir. Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar ölçeğinin toplam varyansı 30.598'dir. Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ölçeğinin toplam varyansı 35.354'dür. Tablo 4.3.'de ölçeklerin madde toplam korelasyon kat sayıları sunulmuştur.

Tablo 4.3. Ölçeklerin Madde Toplam Korelasyon Katsayıları

Madde	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Madde	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Madde	Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Madde	Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği
	Madde Toplam Korelasyonu		Madde Toplam Korelasyonu		Madde Toplam Korelasyonu		Madde Toplam Korelasyonu
1	.281	1	.535	2	.226	1	.645
2	.413	2	.686	3	.429	2	.573
3	.459	3	.586	4	.507	3	.548
4	.305	4	.403	5	.436	4	.666
5	.375	5	.391	6	.478	5	.526
6	.367	6	.589	7	.363	6	.350
7	.462	7	.523	8	.396	7	.465
8	.619	8	.686	9	.403	8	.460
9	.405	9	.457	10	.448	9	.347
10	.448	10	.625	11	.462	10	.523
11	.441	11	.385	12	.437	11	.376
12	.481	12	.711			12	.275
13	.414						
14	.287						
15	.528						

Genel olarak madde toplam korelasyonunun .30 ve daha yüksek olması beklenir ve bu maddelerindaha iyi ayırt edebildiği belirtilir, .20 ve .30 arasında kalan maddelerin zorunlu görülmesi durumunda teste alınması gerekir, .20'den düşük olan maddelerin ise teste alınmaması gerekir (Büyüköztürk, 2011). Bu çalışmada da .20 ve .30 arasında olan bazı maddeler ölçtüğü özellik açısından ölçekte bulunması zorunlu görülerek ölçeğe dahil edilmiştir. Tablo 4.3.'de görüleceği üzere ölçeklerin madde toplam korelasyon puanları kabul edilebilir düzeydedir.

Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri'nin güvenilirliğini belirlemek amacıyla Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı, ilk uygulamanın yapıldığı 599 kişilik örneklem grubu verileriyle değerlendirilmiştir. Tüm ölçeklerin maddelerine ilişkin Cronbach alfa, ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4.4'de verilmiştir.

Tablo 4.4. Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçeklerinin Maddelerine İlişkin Cronbach Alfa, Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Maddeler	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	α
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	599	39.56	10.22	.81
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	599	29.45	10.14	.87
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	599	34.77	8.05	.75
Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	599	29.57	8.98	.82

Nunnally ve Bernstein (1994) ve Başol (2012) araştırmalarda .70 ve üzeri bir güvenilirlik katsayısını yeterli görmekte dirler. Tablo 4.4 incelendiğinde Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach alfa değerinin .81, Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach alfa değerinin .87, Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach alfa değerinin .75, Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin iç tutarlılık Cronbach alfa değerinin .82 olduğu

görülmektedir. Ölçeklerin yapılan analizler sonucunda güvenilir ve geçerli ölçekler olduğu görülmektedir.

Ayrıca flörtte şiddete yönelik tutumlar ölçekleri doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi araştırmaların ileri aşamalarında, bir teorinin test edilmesinde kullanılan gelişmiş bir tekniktir. Doğrulayıcı faktör analizi, yapısal eşitlik modeline dayanan bir hipotez testidir (Şencan, 2005). Bu teknik uyum istatistiklerine dayanır ve öngörülen modelin gözlenen değişkenlerle ne derece örtüştüğünü ortaya koyar (Şencan, 2005).

Doğrulayıcı faktör analizinde kullanılan en temel uyum istatistiği ki kare değeridir ve küçük ki-kare değerleri iyi uyumun bir göstergesi kabul edilir (Şencan, 2005). Fakat ki-kare değerleri örneklem büyüklüğüne duyarlı olduğundan dolayı büyük örneklerde karşılaşılan yüksek ki-kare değerleri, uyum olmasına rağmen uyumun zayıf olduğuna işaret edebilir (Şencan, 2005). Bu belirsizliği aşmak için ki-kare değerinin serbestlik derecesine oranı bir ölçüt olarak öne sürülmüş ve iki ve daha düşük oranlar mükemmel uyum, iki ile üç arasındaki bir oran iyi uyum ve beşe kadar olan oranlar ise yeterli uyumun bir göstergesi olarak kabul edilmiştir (Loehlin, 1992; Sümer, 2000; Tabachnick & Fidell, 2007). Ancak, yine de büyük örneklerde şüpheli sonuçlar veren ki-kare değeri yerine yeni uyum istatistikleri geliştirilmiştir (Tabachnick & Fidell, 2007).

İyilik Uyum İndeksi (Goodness of Fit Index- GFI) ve Düzenlenmiş İyilik Uyum İndeksi (Adjustedgoodness of Fit Index- AGFI) ki-kare'ye nazaran, model uyumunun örneklem büyüklüğünden bağımsız olarak test edilmesi amacıyla geliştirilmiştir (Çokluk, Şekercioğlu & Büyüköztürk, 2010). Her iki istatistik de 0 ile 1 arasında bir değer alır ve değerlerin 1'e yaklaşması uyumun mükemmelleştiğini gösterir (Tabachnick & Fidell, 2007; Sümer, 2000). Bir diğer uyum istatistiği olan Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü (Root Mean Square Error of Approximation- RMSEA) 0 ile 1 arasında değer alır ve değerlerin 0'a

yaklaşması mükemmel uyuma işaret eder (Tabachnick & Fidell, 2007). Ancak büyük örneklerde RMSA değeri .1'in üzerinde çıktığında, SRMR değerine bakılır (Fan & Sivo, 2005). SRMR değeri .00 ve .05 arası iyi uyum değeridir, .05 ve .10 kabul edilebilir uyum düzeyidir (Tabachnick & Fidell, 2007). Artık Ortalamaların Karekökü (Root Mean Square Residuals – RMR) ve Standardize Edilmiş Artık Ortalamaların Karekökü (Standardized Mean Square Residuals) diğer uyum istatistikleri olup, 0 ile 1 arasında değer almaktadır. Değer 0'a yaklaştıkça mükemmel uyuma işaret eder (Tabachnick & Fidell, 2007). Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (Comperative Fit Index - CFI) gizli değişkenler arasında bir ilişkinin olmadığını varsayan modelle, önerilen yapısal eşitlik modelinin kovaryans matrislerini karşılaştırır. CFI 0 ile 1 arasında bir değer alır ve değer 1'e yaklaşması uyumun mükemmelliğinin bir göstergesidir (Tabachnick & Fidell, 2007). Normlaştırılmış Uyum İndeksi (Normed Fit Index – NFI), Normlaştırılmamış Uyum İndeksi (Non Normed Fit Index – NNFI) ve Artmalı Uyum İndeksi (Incremental Fit Index – IFI) CF 'ya benzer şekilde gizli değişkenler arasında bir ilişkinin olmadığını varsayan modelle, önerilen yapısal eşitlik modelinin ki-kare değerlerini karşılaştırır. Her üç değer de 0 ile 1 arasındadır ve değer 1'e yaklaşması mükemmel uyumun göstergesidir (Tabachnick & Fidell, 2007).

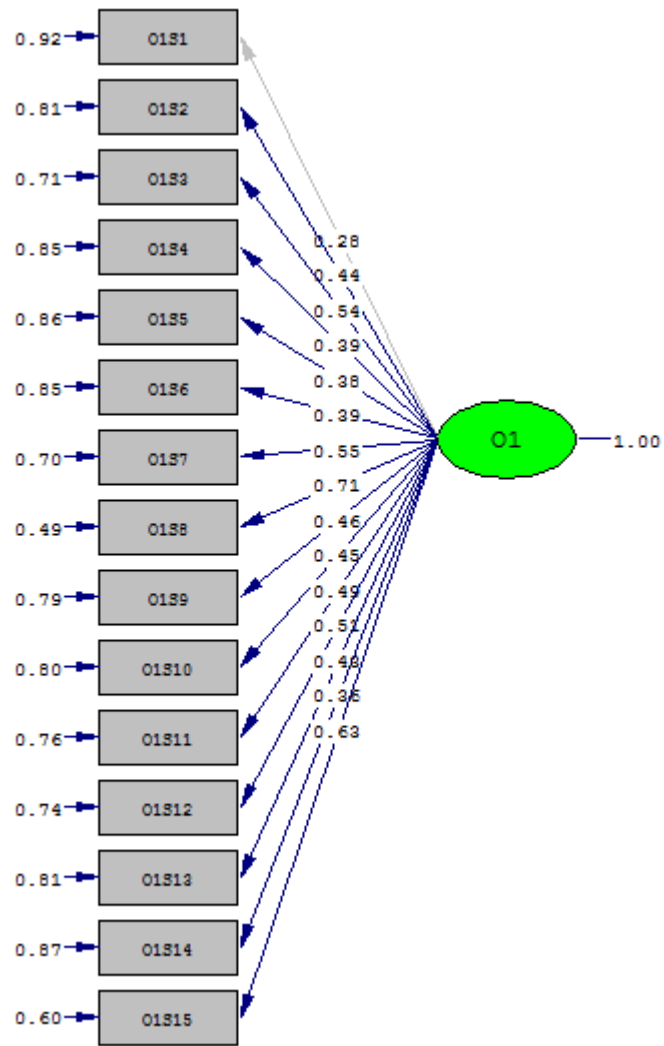
Flörtte şiddete yönelik tutumlar ölçeklerinin faktör yapısını test etmek amacıyla yapılan doğrulayıcı faktör analizi için açılımlayıcı faktör analizinin yapıldığı veri seti kullanılmıştır. Analizde en çok olabilirlik yöntemi (maximum likelihood) kullanılmıştır. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin Ki-kare değeri 831.65 ve serbestlik derecesi ise 90 olarak tespit edilmiştir ($p < .001$). Ki kare değerinin serbestlik derecesine oranı 9.24'dür. Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin Ki-kare değeri 454.28 ve serbestlik derecesi ise 54 olarak tespit edilmiştir ($p < .001$). Ki kare değerinin serbestlik derecesine oranı 8.41'dür. Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin doğrulayıcı faktör analizi yapıldığında

madde13'e ait kritik t değeri(1.82), 1.96'nın altında çıkmıştır. Dolayısıyla bu madde. 05 düzeyinde anlamlı değildir. Açımlayıcı faktör analizinde de aynı maddenin faktör yükü. 30'un altında çıkmıştır. Bu haliyle doğrulayıcı faktör analizi yapılan ölçeğin Ki-kare değeri 628.76 ve serbestlik derecesi ise 65 olarak tespit edilmiştir ($p < .001$). Ki kare değerinin serbestlik derecesine oranı 9.67'dür. Madde 13 ve açımlayıcı faktör analizinde. 30'dan düşük faktör yükü olan madde 1 ölçekten çıkarıldığında yapılan doğrulayıcı faktör analizine göre ölçeğin Ki-kare değeri 449.94 ve serbestlik derecesi ise 44 olarak tespit edilmiştir ($p < .001$). Ki kare değerinin serbestlik derecesine oranı 10.22'dir. Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği'nin Ki-kare değeri 511.82 ve serbestlik derecesi ise 54 olarak tespit edilmiştir ($p < .001$). Ki kare değerinin serbestlik derecesine oranı 9.47'dir. Diğer uyum indeksleri Tablo 4.5 'de, doğrulayıcı faktör analizine ait flört şiddetine yönelik ölçekler modeli Şekil 4.1, Şekil 4.2, Şekil 4.3 ve Şekil 4.4'da verilmiştir.

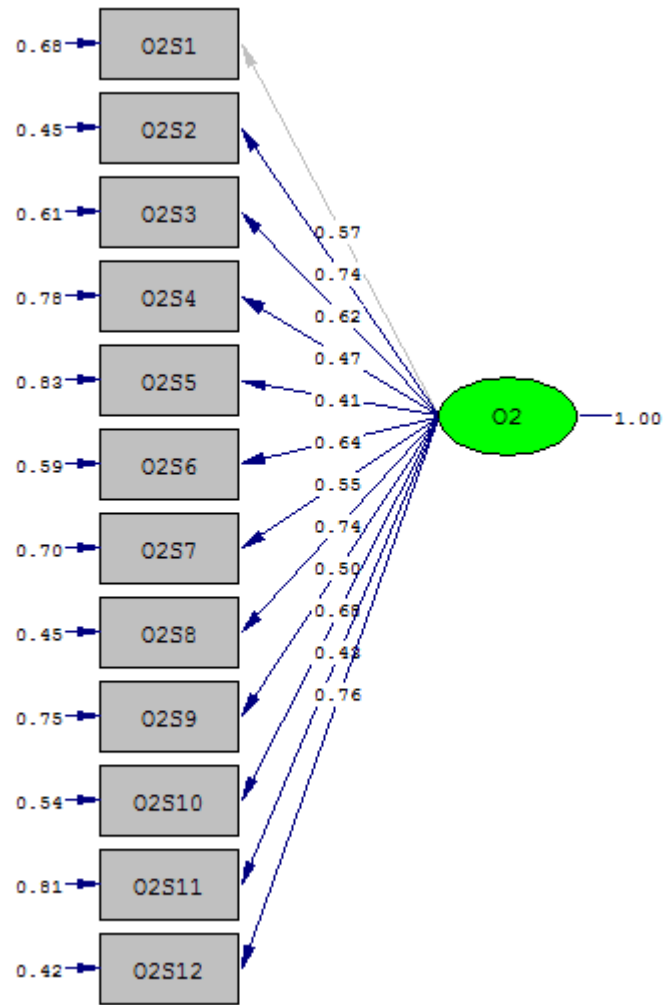
Tablo 4.5. Doğrulayıcı Faktör Analizi Uyum İndeksleri

Uyum İndeksleri	
	NFI .82
	NNFI .81
Erkeğin Flörtte Uyguladığı	CFI .84
Psikolojik Şiddete Yönelik	IFI .84
Tutumlar Ölçeği	RMSEA .11
	GFI .84
	AGFI .79
	SRMR .08
	RMR .14
Uyum İndeksleri	
	NFI .93
	NNFI .92
Erkeğin Flörtte Uyguladığı	CFI .94
Fiziksel Şiddete Yönelik	IFI .94
Tutumlar Ölçeği	RMSEA .11
	GFI .89
	AGFI .84
	SRMR .06
	RMR .11
Uyum İndeksleri	
	NFI .82
	NNFI .79
Kadının Flörtte Uyguladığı	CFI .83
Psikolojik Şiddete Yönelik	IFI .83
Tutumlar Ölçeği	RMSEA .12
	GFI .88
	AGFI .82
	SRMR .08
	RMR .12
Uyum İndeksleri	
	NFI .88
	NNFI .87
Kadının Flörtte Uyguladığı	CFI .90
Fiziksel Şiddete Yönelik	IFI .90
Tutumlar Ölçeği	RMSEA .12
	GFI .88
	AGFI .82
	SRMR .07
	RMR .13

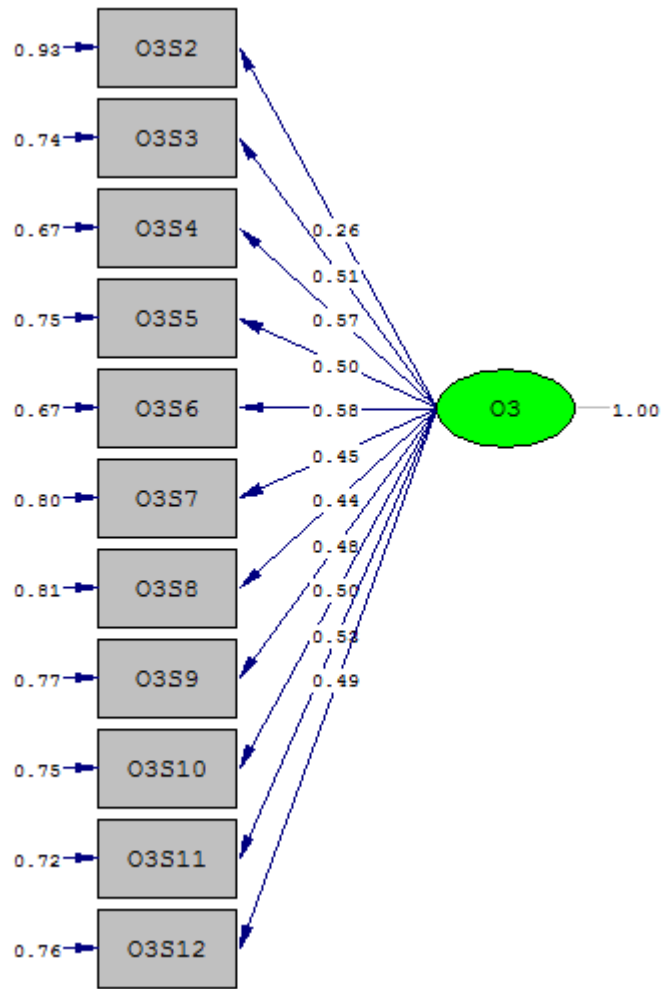
Şekil 4.2 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği

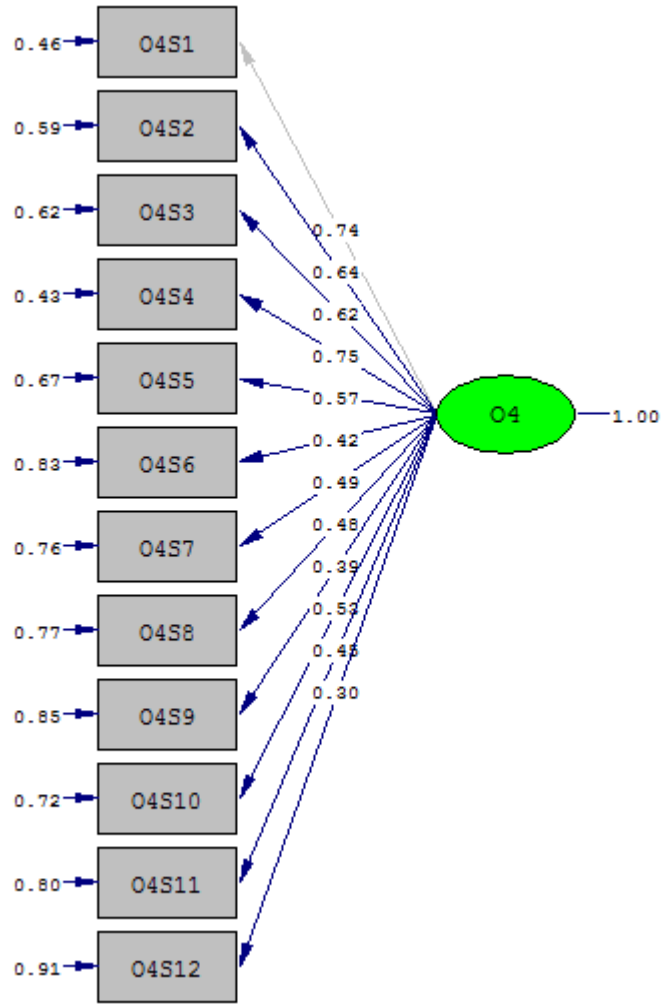
Şekil 4.3 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği

Şekil 4.4 Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği

Şekil 4.5 Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği

Tablo 4.5 ve Şekil 4.1, Şekil 4.2, Şekil 4.3 ve Şekil 4.4 incelendiğinde NFI, NNFI, CFI, IFI, GFI ve AGFI değerleri 1'e yakın, RMR ve Standardize RMR değerleri 0'a yakındır. Ki-kare değeri ile serbestlik derecesi dikkate alındığında her ne kadar ki-kare değerleri, serbestlik derecesi ve flört şiddetine yönelik tutumlar ölçeklerinin doğrulayıcı faktör analizi ile doğrulanmadığını gösterse de, uyum indekslerine bakıldığında bunun sebebinin örneklemin büyük olmasından dolayı olduğu anlaşılmaktadır. Uyum indekslerine göre flört şiddetine yönelik tutumlar ölçeklerinin faktör yapılarının doğrulayıcı faktör analizi ile doğrulandığı değerlendirilmiştir.

4.3. Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar ile Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik, Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Narsisistik Kişilik Envanterinden Elde Edilen Bulgular

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete, flört ilişki durumuna, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna ve flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre farklılaşmasına ilişkin t testi analiz sonuçları tablo 4.6'de verilmiştir.

Tablo 4.6. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Cinsiyet	Erkek	456	43.90	7.56	22.08	.000
	Kadın	715	33.22	8.36		
		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişki Durumu	Var	443	38.36	9.65	2.740	.006
	Yok	728	36.78	9.51		
		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	Var	52	42.26	8.90	3.777	.000
	Yok	1119	37.15	9.57		
		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	Var	83	42.71	9.28	5.307	.000
	Yok	1088	36.97	9.50		

$p < 0.05$

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetine yönelik tutumları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=22.08$, $p < 0.01$. Erkek öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X} = 43.90$), kız öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X} = 33.22$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetini kabul düzeyleri erkeklerden daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları flört ilişkisi durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=2.74$, $p < 0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X} = 38.36$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X} = 36.78$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Flört

ilişkisi olmayan öğrencilerin, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetini kabul düzeyleri flört ilişkisi olan öğrencilerden daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.77$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=42.26$), flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=37.15$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayan öğrencilerin, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetini kabul düzeyleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerden daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 5.30$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=42.71$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=36.97$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetini kabul düzeyleri flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerden daha düşüktür.

Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültelelere göre erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler tablo 4.7 ve 4.8'de sunulmuştur.

Tablo 4.7. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>
Eğitim	315	35.88	9.40
Ziraat	119	40.61	9.76
Fen-Edebiyat	161	39.52	9.41
İİBF	225	40.00	8.43
Mühendislik	161	36.10	9.95
Tıp	147	33.22	8.77
İlahiyat	43	36.69	10.28
Toplam	1171	37.38	9.59

Tablo 4.7. incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültele göre erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi \bar{X} =35.88, Ziraat Fakültesi \bar{X} =40.61, Fen-Edebiyat Fakültesi \bar{X} =39.52, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi \bar{X} =40, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi \bar{X} =36.10, Tıp Fakültesi \bar{X} =33.22 ve İlahiyat Fakültesi \bar{X} =36.69 olarak bulunmuştur.

Tablo 4.8. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

	Karelerin Toplamı	sd	Ortalama Farkları	F	<i>p</i>
Gruplar Arası	7054.744	6	1175.791	13.590	.000
Grup İçi	100708.095	1164	86.519		
Toplam	107762.839	1170			

$p < 0.05$

Tablo 4.8.'de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [F(6-1164) = 13.590, $p < .05$].

Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda Eğitim Fakültesi (\bar{X} =35.88) ve Tıp Fakültesi (\bar{X} =33.22) öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarının, Ziraat

Fakültesi ($\bar{X}=40.61$), fen-edebiyat ($\bar{X}=39.52$) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X}=40.00$) öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu; Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ($\bar{X}=36.10$) öğrencilerinin de erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları, Ziraat Fakültesi ($\bar{X}=40.61$) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X}=40.00$) öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete, flört ilişki durumuna göre, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna ve flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.9'da verilmiştir.

Tablo 4.9. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Cinsiyet	Erkek	456	32.91	8.42	14.77	.000
	Kadın	715	25.27	8.75		
Flört İlişki Durumu	Var	443	28.47	9.37	.636	.525
	Yok	728	28.11	9.42		
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	Var	52	32.92	8.64	3.689	.000
	Yok	1119	28.03	9.38		
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	Var	83	33.63	9.09	5.488	.000
	Yok	1088	27.83	9.29		

$p < 0.05$

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=14.77$, $p<0.01$. Erkek öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=32.91$), kız öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=25.27$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin,erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddeti kabul düzeyleri erkeklerden daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisi durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)=.63$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.68$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=32.92$), flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=28.03$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayan öğrencilerin, erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddeti kabul düzeyleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerden daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 5.48$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=33.63$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=27.83$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin, erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel flört şiddetini kabul düzeyleri flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerden daha düşüktür.

Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterele göre erkeğinflörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler tablo 4.10 ve 4.11’de sunulmuştur.

Tablo 4.10. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>
Eğitim	315	27.53	9.61
Ziraat	119	30.51	9.88
Fen-Edebiyat	161	28.96	9.56
İİBF	225	29.98	7.73
Mühendislik	161	27.04	9.97
Tıp	147	25.52	8.87
İlahiyat	43	29.25	10.29
Toplam	1171	28.24	9.39

Tablo 4.10. incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterele göre erkeğinflörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının ortalamaları Eğitim Fakültesi \bar{X} =27.53, Ziraat Fakültesi \bar{X} =30.51, Fen-Edebiyat Fakültesi \bar{X} =28.96, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi \bar{X} =29,98, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi \bar{X} =27.04, Tıp Fakültesi \bar{X} =25.52 ve İlahiyat Fakültesi \bar{X} =29.25 olarak bulunmuştur.

Tablo 4.11. Üniversite Öğrencilerinin Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

	Karelerin Toplamı	sd	Ortalama Farkları	F	<i>p</i>
Gruplar Arası	2904.633	6	484.106	5.608	.000
Grup İçi	100475.548	1164	86.319		
Toplam	103380.181	1170			

$p < 0.05$

Tablo 4.11.’de öğrenim gördükleri fakülterele göre üniversite öğrencilerinin erkeğinflörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 5.608, p < .05$].

Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda Tıp Fakültesi (\bar{X} =33.22) öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı

fizikselşiddete yönelik tutum puan ortalamalarının, Ziraat Fakültesi ($\bar{X}=30.51$) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X}=29.98$) öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Üniversite Öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete, flört ilişki durumuna göre, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna ve flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.12'de verilmiştir.

Tablo 4.12. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Cinsiyet	Erkek	456	28.61	5.27	-3.41	.001
	Kadın	715	29.72	5.52		
		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişki Durumu	Var	443	29.56	5.53	1.340	.181
	Yok	728	29.12	5.40		
		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	Var	52	30.38	5.60	1.477	.140
	Yok	1119	29.24	5.44		
		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	Var	83	31.12	5.90	3.179	.002
	Yok	1088	29.15	5.39		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169) = -3.417$, $p < 0.01$. Erkek öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X} = 28.61$), kız öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X} = 29.72$) daha düşük olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetini kabul düzeyleri erkeklerden daha yüksektir. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisi durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = 1.34$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = 1.47$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete

başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.17$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=31.12$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=29.15$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin, kadının flörtte uyguladığı psikolojik flört şiddetini kabul düzeyleri flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerden daha düşüktür.

Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterele göre kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarının farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler tablo 4.13 ve 4.14'de sunulmuştur.

Tablo 4.13. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>
Eğitim	315	28.76	5.70
Ziraat	119	30.27	5.50
Fen-Edebiyat	161	29.09	5.55
İİBF	225	29.84	5.54
Mühendislik	161	28.86	4.90
Tıp	147	29.36	5.16
İlahiyat	43	29.62	5.25
Toplam	1171	29.29	5.45

Tablo 4.13. incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterele göre kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=28.76$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=30.27$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=29.09$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=29,84$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=28.86$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=29.36$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=29.62$ olarak bulunmuştur.

Tablo 4.14. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

	Karelerin Toplamı	sd	Ortalama Farkları	F	<i>p</i>
Gruplar Arası	311.703	6	51.950	1.753	.106
Grup İçi	34496.828	1164	29.636		
Toplam	34808.531	1170			

p<0.05

Tablo 4.14.'de öğrenim gördükleri fakülteye göre üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunamamıştır [F(6-1164) = 1.753, *p*<.05].

Üniversite Öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının cinsiyete, flört ilişki durumuna göre, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna ve flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.15'de verilmiştir.

Tablo 4.15. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Cinsiyete, Flört İlişki Durumuna Göre, Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna ve Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

		<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Cinsiyet	Erkek	456	29.52	7.62	2.86	.004
	Kadın	715	28.02	8.94		
Flört İlişki Durumu	Var	443	28.59	8.50	-.153	.879
	Yok	728	28.67	8.48		
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	Var	52	31.94	7.98	2.878	.004
	Yok	1119	28.48	8.48		
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	Var	83	32.06	8.23	3.829	.000
	Yok	1088	28.38	8.45		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.863$, $p<0.01$. Erkek öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=29.52$), kız öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=28.02$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Kız öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddeti kabul düzeyleri erkeklerden daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisi durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -.15$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.87$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalarının ($\bar{X}=31.94$), flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayan öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=28.48$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayan öğrencilerin, kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddeti kabul düzeyleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerden daha düşüktür. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.82$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=32.06$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=28.38$) daha yüksek olduğu bulunmuştur. Flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin, kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddeti kabul düzeyleri flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerden daha düşüktür.

Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterele göre kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler tablo 4.16 ve 4.17’de sunulmuştur.

Tablo 4.16. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>
Eğitim	315	27.33	9.06
Ziraat	119	29.89	8.62
Fen-Edebiyat	161	29.63	9.03
İİBF	225	29.52	7.05
Mühendislik	161	28.42	7.83
Tıp	147	28.63	8.70
İlahiyat	43	27.25	8.97
Toplam	1171	28.64	8.48

Tablo 4.16. incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterele göre kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi \bar{X} =27.33, Ziraat Fakültesi \bar{X} =29.89, Fen-Edebiyat Fakültesi \bar{X} =29.63, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi \bar{X} =29.52, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi \bar{X} =28.42, Tıp Fakültesi \bar{X} =28.63 ve İlahiyat Fakültesi \bar{X} =27.25 olarak bulunmuştur.

Tablo 4.17. Üniversite Öğrencilerinin Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

	Karelerin Toplamı	sd	Ortalama Farkları	F	<i>p</i>
Gruplar Arası	1153.851	6	192.309	2.694	.013
Grup İçi	83105.225	1164	71.396		
Toplam	84259.076	1170			

$p < 0.05$

Tablo 4.17’de öğrenim gördükleri fakülterele göre üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 2.694, p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Ancak analiz sonucunda anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır. Sonrasında

Tukey HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda Eğitim Fakültesi ($\bar{X} = 27.33$) öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 29.52$) öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puanlarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçiliğin alt boyutları olan, düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçiliğe ait alt boyutlar olan heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.18'de verilmiştir.

Tablo 4.18. Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Alt Boyutları Olan Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam					
	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	87.86	15.48	-2.43	.015
Kadın	715	90.00	14.08		
Düşmanca Cinsiyetçilik					
	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	46.11	9.42	6.51	.000
Kadın	715	42.56	8.88		
Korumacı Cinsiyetçilik					
	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	41.74	8.99	-11.18	.000
Kadın	715	47.43	8.14		
Heteroseksüel Yakınlık					
	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	15.43	4.66	-6.05	.000
Kadın	715	16.99	4.03		
Koruyucu Ataerkillik					
	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	15.74	3.93	-5.62	.000
Kadın	715	17.00	3.60		
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma					
	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	10.56	3.18	-15.04	.000
Kadın	715	13.43	3.17		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutumları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169) = -2.43$, $p < 0.05$. Erkek öğrencilerin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarının ($\bar{X} = 87.86$), kız öğrencilerin çelişik duygulu

cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=90.00$) daha düşük olduğu görülmektedir. Kız öğrencilerin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutumları, erkek öğrencilerin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puanlarından daha yüksektir. Üniversite öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=6.51$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarının ($\bar{X}=46.11$), kız öğrencilerin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=42.56$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları da cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=-11.18$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarının ($\bar{X}=41.74$), kız öğrencilerin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=47.43$) daha düşük olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=-6.05$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=15.43$), kız öğrencilerin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=16.99$) daha düşük olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=-5.62$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin kadınlara yönelik koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=15.74$), kız öğrencilerin kadınlara yönelik koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=17.00$) daha düşük olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)=-15.04$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin kadınlara yönelik cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=10.56$), kız öğrencilerin kadınlara

yönelik cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamalarından ($\bar{X}=13.43$) daha düşük olduğu görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçiliğin alt boyutları olan, düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçiliğe ait alt boyutlar olan heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanlarının inflört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.19'de verilmiştir.

Tablo 4.19 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Flört İlişki Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisi Var	443	91.65	13.68	4.56	.000
Flört İlişkisi Yok	728	87.65	15.06		
Düşmanca Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	46.29	8.81	4.11	.000
Flört İlişkisi Yok	728	44.57	8.93		
Korumacı Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	46.29	8.81	3.21	.001
Flört İlişkisi Yok	728	44.57	8.93		
Heteroseksüel Yakınlık	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	17.20	4.17	5.07	.000
Flört İlişkisi Yok	728	15.88	4.39		
Koruyucu Ataerkillik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	16.76	3.77	1.78	.075
Flört İlişkisi Yok	728	16.36	3.79		
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	12.31	3.53	-.19	.985
Flört İlişkisi Yok	728	12.32	3.44		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişkisi durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 4.56$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=91.65$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puanlarından ($\bar{X}=87.65$)

daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 4.11$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=46.29$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin düşmanca cinsiyetçilik tutum puanlarından ($\bar{X}=44.57$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.21$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=46.29$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puanlarından ($\bar{X}=44.57$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 5.07$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları ($\bar{X}=17.20$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puanlarından ($\bar{X}=15.88$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= 1.78$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamaları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -.19$, $p<0.05$.

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçiliğin alt boyutları olan, düşmanca cinsiyetçilik, korumacı cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçiliğe ait alt boyutlar olan heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanlarınının flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna

göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.20'de verilmiştir.

Tablo 4.20 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	89.55	15.99	.19	.845
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	89.15	14.62		
Düşmanca Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	45.30	9.71	1.08	.278
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	43.88	9.23		
Korumacı Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	44.25	9.42	-.80	.422
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	45.26	8.90		
Heteroseksüel Yakınlık	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	15.98	4.14	-.68	.484
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	16.40	4.36		
Koruyucu Ataerkillik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	16.34	4.18	.47	.739
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	16.52	3.76		
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	11.92	3.79	.48	.402
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	12.33	3.46		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, t(1169)=

.19, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = 1.08$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -.80$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -.68$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = .47$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -.48$, $p < 0.05$.

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçiliğin alt boyutları olan, düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçiliğe ait alt boyutlar olan heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanlarının flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.21'de verilmiştir.

Tablo 4.21 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	89.32	15.99	.10	.919
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	89.15	14.62		
Düşmanca Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	45.80	8.50	1.90	.058
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	43.80	9.30		
Korumacı Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	43.51	8.17	-1.80	.071
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	45.35	8.97		
Heteroseksüel Yakınlık	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	15.57	4.41	-1.75	.080
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	16.44	4.35		
Koruyucu Ataerkillik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	16.55	3.76	.92	.927
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	16.51	3.79		
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	11.38	3.30	2.543	.011
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	12.38	3.48		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, t(1169)= .10, p<0.05. Üniversite öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört

ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)=1.90$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -1.80$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -1.75$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= .92$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= -2.54$, $p<0.05$.

Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültelere göre çelişik duygulu cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçiliğin alt boyutları olan, düşmanca cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçilik ve korumacı cinsiyetçiliğe ait alt boyutlar olan heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanlarının farklılık göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler tablo 4.22 ve 4.23’de sunulmuştur.

Tablo 4.22 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>SS</i>
	Eğitim	315	89.73	16.05
	Ziraat	119	90.73	13.25
Çelişik	Fen-Edebiyat	161	92.58	14.99
Duygulu	İİBF	225	84.76	12.74
Cinsiyetçilik	Mühendislik	161	89.28	13.56
Toplam	Tıp	147	88.05	14.43
	İlahiyat	43	94.25	15.64
	Toplam	1171	89.16	14.67
	Eğitim	315	44.30	10.03
	Ziraat	119	44.62	8.76
	Fen-Edebiyat	161	45.26	9.49

Düşmanca Cinsiyetçilik	İİBF	225	42.18	7.58
	Mühendislik	161	44.01	9.39
	Tıp	147	42.83	9.19
	İlahiyat	43	47.25	9.89
	Toplam	1171	43.94	9.25
Korumacı Cinsiyetçilik	Eğitim	315	45.42	9.19
	Ziraat	119	46.11	8.88
	Fen-Edebiyat	161	47.32	9.04
	İİBF	225	42.58	8.64
	Mühendislik	161	45.26	8.13
	Tıp	147	45.21	8.55
	İlahiyat	43	47.00	9.45
	Toplam	1171	45.22	8.92
Heteroseksüel Yakınlık	Eğitim	315	16.64	4.41
	Ziraat	119	16.86	4.06
	Fen-Edebiyat	161	17.63	4.15
	İİBF	225	15.49	4.19
	Mühendislik	161	16.46	4.31
	Tıp	147	15.26	4.54
	İlahiyat	43	16.62	4.38
	Toplam	1171	16.38	4.35
Koruyucu Ataerkillik	Eğitim	315	16.40	3.97
	Ziraat	119	16.77	3.60
	Fen-Edebiyat	161	16.95	3.79
	İİBF	225	15.58	3.72
	Mühendislik	161	16.63	3.67
	Tıp	147	17.02	3.42
	İlahiyat	43	17.72	3.92
	Toplam	1171	16.51	3.78
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma	Eğitim	315	12.37	3.57
	Ziraat	119	12.47	3.69
	Fen-Edebiyat	161	12.73	3.71
	İİBF	225	11.50	3.16
	Mühendislik	161	12.16	3.38
	Tıp	147	12.92	3.11
	İlahiyat	43	12.65	3.67
	Toplam	1171	12.31	3.47

Tablo 4.22. incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültelere göre çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi \bar{X} =89.73, Ziraat Fakültesi \bar{X} =90.73, Fen-Edebiyat Fakültesi \bar{X} =92.58, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi \bar{X} =84.76, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi \bar{X} =89.28, Tıp Fakültesi \bar{X} =88.05 ve İlahiyat Fakültesi \bar{X} =94.25 olarak bulunmuştur. üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri

fakülterle göre düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=44.30$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=44.62$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=45.26$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=42.18$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=44.01$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=42.83$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=47.25$ olarak bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterle göre korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=45.42$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=46.11$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=47.32$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=42.58$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=42.26$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=45.21$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=47.00$ olarak görölmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterle göre heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=16.64$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=16.86$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=17.63$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=15.49$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=16.46$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=15.26$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=16.62$ olarak görölmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterle göre koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=16.40$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=16.77$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=16.95$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=15.58$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=16.63$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=17.02$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=17.72$ olarak görölmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterle göre cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=12.37$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=12.47$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=12.73$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=11.50$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=12.16$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=12.92$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=12.65$ olarak görölmektedir.

Tablo 4.23 Üniversite Öğrencilerinin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Çelişik Duygulu Cinsiyetçiliğin Alt Boyutları Olan, Düşmanca Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçilik ve Korumacı Cinsiyetçiliğe Ait Alt Boyutlar Olan Heteroseksüel Yakınlık, Koruyucu Ataerkillik ve Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma Puanlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

		Karelerin Toplamı	sd	Ortalama Farkları	F	p
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	7926.096	6	1321.016	6.298	.000
	Grup İçi	244163.763	1164	209.763		
Toplam	Toplam	252089.858	1170			
Düşmanca Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	1723.189	6	287.198	3.392	.003
	Grup İçi	98563.529	1164	84.677		
	Toplam	100286.717	1170			
Korumacı Cinsiyetçilik	Gruplar Arası	2523.736	6	420.623	5.398	.000
	Grup İçi	90699.979	1164	77.921		
	Toplam	93223.715	1170			
Heteroseksüel Yakınlık	Gruplar Arası	665.178	6	110.863	5.985	.000
	Grup İçi	21562.124	1164	18.524		
	Toplam	22227.301	1170			
Koruyucu Ataerkillik	Gruplar Arası	341.741	6	56.957	4.034	.001
	Grup İçi	16434.650	1164	14.119		
	Toplam	16776.391	1170			
Cinsiyetler Arası Farklılaşma	Gruplar Arası	245.408	6	40.901	3.427	.002
	Grup İçi	13892.780	1164	11.935		
	Toplam	14138.188	1170			

p<0.05

Tablo 4.23.'de öğrenim gördükleri fakülteye göre üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [F(6-1164) = 6.298, p<.05]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (\bar{X} =84.76) öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları, Eğitim Fakültesi (\bar{X} =89.73), Ziraat Fakültesi (\bar{X} =90.73), Fen-Edebiyat Fakültesi (\bar{X} =92.58) ve İlahiyat Fakültesi (\bar{X} =94.25) öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.23.'de üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülteye göre düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [F(6-

1164) = 3.392, $p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Ancak Scheffe HSD testi sonucunda fakülteler arası bir farklılaşma ortaya çıkmamıştır. Sonrasında Tukey HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 42.18$) öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları, Fen-Edebiyat Fakültesi ($\bar{X} = 45.26$) ve İlahiyat Fakültesi ($\bar{X} = 47.25$) öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.23.'de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 5.398$, $p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İİBF ($\bar{X} = 42.58$) öğrencilerinin korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları, Eğitim Fakültesi ($\bar{X} = 45.42$) ve fen-edebiyat ($\bar{X} = 47.32$) öğrencilerinin korumacı cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.23.'de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 5.985$ $p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda fen-edebiyat ($\bar{X} = 17.63$) öğrencilerinin heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamaları, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 15.49$) ve Tıp Fakültesi ($\bar{X} = 15.26$) öğrencilerinin heteroseksüel yakınlık tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.23.'de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 4.034$ $p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 15.58$)

öğrencilerinin koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamaları, Tıp Fakültesi ($\bar{X}=17.02$) öğrencilerinin koruyucu ataerkillik tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.23.'de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 3.427 p<.05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X}=11.50$) öğrencilerinin cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşmatutum puan ortalamaları, Tıp Fakültesi ($\bar{X}=12.92$) öğrencilerinin cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular ve erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutları olan, erkeklere ilişkin korumacı ve erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamalarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.24'de verilmiştir.

Tablo 4.24 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlarının Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	71.55	14.74	-11.86	.000
Kadın	715	81.75	14.11		
Erkeklerle İlişkin Korumacı Tutum	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	36.83	8.33	.33	.739
Kadın	715	36.67	8.16		
Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutum	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	34.71	8.36	-21.08	.000
Kadın	715	45.08	8.10		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin erkeklerle ilişkin çelişik duyguları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169) = -11.86$, $p < 0.05$. Erkek öğrencilerin erkeklerle ilişkin çelişik duyguları ($\bar{X} = 71.55$), kız öğrencilerin erkeklerle ilişkin çelişik duygularından ($\bar{X} = 81.75$) daha düşük olduğu görülmektedir. Kız öğrencilerin erkeklerle ilişkin çelişik duyguları, erkek öğrencilerin erkeklerle ilişkin çelişik duygularından daha yüksektir. Üniversite öğrencilerinin erkeklerle ilişkin korumacı tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = .33$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin erkeklerle ilişkin düşmanca tutum puan ortalamaları cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169) = -21.08$, $p < 0.05$. Erkek öğrencilerin erkeklerle ilişkin düşmanca tutum puan ortalamaları ($\bar{X} = 34.71$), kız öğrencilerin erkeklerle ilişkin düşmanca tutum puan ortalamalarından ($\bar{X} = 45.08$) daha düşük olduğu görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular ve erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutları olan, erkeklere ilişkin korumacı ve erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamalarının flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.25’de verilmiştir.

Tablo 4.25 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklere İlişkin Korumacı ve Erkeklere İlişkin Düşmanca Tutumlarının Flört İlişki Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört ilişkisi Var	443	78.94	14.33	2.04	.041
Flört ilişkisi Yok	728	77.07	15.66		
Erkeklere İlişkin Korumacı Tutum	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört ilişkisi Var	443	37.66	7.96	3.01	.003
Flört ilişkisi Yok	728	36.17	8.34		
Erkeklere İlişkin Düşmanca Tutumları	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört ilişkisi Var	443	41.28	9.26	.658	.511
Flört ilişkisi Yok	728	40.89	9.86		

$p < 0.05$

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duyguları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169) = 2.04$, $p < 0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin erkeklere ilişkin çelişik duyguları ($\bar{X} = 78.94$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin erkeklere ilişkin çelişik duygularından ($\bar{X} = 77.07$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamaları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169) = 3.01$, $p < 0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamaları ($\bar{X} = 37.66$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamalarından ($\bar{X} = 36.17$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin

düşmanca tutum puan ortalamaları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= 4.11, p<0.05$.

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular ve erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutları olan, erkeklere ilişkin korumacı ve erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamalarının flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan t-testi analiz sonuçları tablo 4.26’da verilmiştir.

Tablo 4.26 Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Öğrencilerinin Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklere İlişkin Korumacı ve Erkeklere İlişkin Düşmanca Tutumlarının Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Erkeklere İlişkin Çelişik Duyguları Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	74.67	14.86	-1.51	.131
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	77.92	15.20		
Erkekler İlişkin Korumacı Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	35.88	8.79	-.76	.444
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	36.77	8.20		
Erkekler İlişkin Düşmanca Cinsiyetçilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>P</i>
Flört İlişkisinde Şiddet Var	52	38.78	8.79	-1.72	.084
Flört İlişkisinde Şiddet Yok	1119	41.14	8.20		

$p<0.05$

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duyguları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -1.51, p<0.05$.

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -.76, p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamaları flört

ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -1.72$, $p < 0.05$.

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular ve erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutları olan, erkeklere ilişkin korumacı ve erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamalarının flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.27’de verilmiştir.

Tablo 4.27 Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Öğrencilerinin Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklere İlişkin Korumacı ve Erkeklere İlişkin Düşmanca Tutumlarının Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört ilişkisinde Şiddete Başvurma	83	76.78	12.62	-.62	.534
Flört ilişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	77.86	15.37		
Erkeklere İlişkin Korumacı Tutumları	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört ilişkisinde Şiddete Başvurma	83	36.98	7.15	.285	.776
Flört ilişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	36.72	8.31		
Erkeklere İlişkin Düşmanca Tutum	<i>N</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört ilişkisinde Şiddete Başvurma	83	39.79	8.56	-1.22	.221
Flört ilişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	41.13	9.71		

$p < 0.05$

Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duyguları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -.62$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -1.80$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamaları flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -1.22$, $p < 0.05$.

Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültele göre erkeklere ilişkin çelişik duygular ve erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutları olan, erkeklere ilişkin korumacı ve erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamalarının farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler tablo 4.28 ve 4.29'da sunulmuştur.

Tablo 4.28 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutları Olan, Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>
Erkekler İlişkin Çelişik Duygular	Eğitim	315	78.52	15.99
	Ziraat	119	79.10	13.54
	Fen-Edebiyat	161	81.46	14.41
	İİBF	225	73.51	15.76
	Mühendislik	161	77.42	14.15
	Tıp	147	76.15	13.40
	İlahiyat	43	84.20	16.94
	Toplam	1171	77.78	15.19
Erkeklerle İlişkin Korumacı Tutumlar	Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>
	Eğitim	315	36.55	8.66
	Ziraat	119	38.39	7.35
	Fen-Edebiyat	161	38.78	7.97
	İİBF	225	35.21	8.18
	Mühendislik	161	36.25	7.93
	Tıp	147	35.12	7.44
	İlahiyat	43	41.11	8.73
Toplam	1171	36.73	8.23	
Erkeklerle İlişkin Düşmanca Tutumlar	Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>
	Eğitim	315	41.96	9.98
	Ziraat	119	40.71	8.39
	Fen-Edebiyat	161	42.68	9.71
	İİBF	225	38.29	9.36
	Mühendislik	161	41.16	9.84
	Tıp	147	41.02	8.76
	İlahiyat	43	43.09	10.94
Toplam	1171	41.04	9.64	

Tablo 4.28. incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültele göre erkeklere ilişkin çelişik duygularının ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=78.52$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=79.10$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=81.46$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=73.51$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=77.42$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=76.15$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=84.20$ olarak bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültele göre erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamalarının ortalamaları

Eğitim Fakültesi \bar{X} =36.55, Ziraat Fakültesi \bar{X} =38.39, Fen-Edebiyat Fakültesi \bar{X} =38.78, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi \bar{X} =35.21, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi \bar{X} =36.25, Tıp Fakültesi \bar{X} =35.12 ve İlahiyat Fakültesi \bar{X} =41.11 olarak görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültele göre düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamalarının ortalamaları Eğitim Fakültesi \bar{X} =41.96, Ziraat Fakültesi \bar{X} =40.71, Fen-Edebiyat Fakültesi \bar{X} =42.68, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi \bar{X} =38.29, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi \bar{X} =41.16, Tıp Fakültesi \bar{X} =41.02 ve İlahiyat Fakültesi \bar{X} =43.09 olarak bulunmuştur.

Tablo 4.29 Üniversite Öğrencilerinin Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular ve Erkekler İlişkin Çelişik Duygular Alt Boyutlarından Erkeklerle İlişkin Korumacı ve Düşmanca Tutumlarının Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

		Karelerin		Ortalama		
		Toplamı	sd	Farkları	F	p
Erkeklerle İlişkin	Gruplar Arası	8856.061	6	1476.010	6.576	.000
Çelişik Duygular	Grup İçi	261252.277	1164	224.444		
Toplam	Toplam	270108.338	1170			
		Karelerin		Ortalama		
		Toplamı	sd	Farkları	F	p
Erkeklerle İlişkin	Gruplar Arası	2772.217	6	462.036	7.031	.000
Korumacı	Grup İçi	76495.342	1164	65.718		
Tutumlar	Toplam	79267.559	1170			
		Karelerin		Ortalama		
		Toplamı	sd	Farkları	F	p
Erkeklerle İlişkin	Gruplar Arası	2596.386	6	432.731	4.746	.000
Düşmanca	Grup İçi	106133.304	1164	91.180		
Tutumlar	Toplam	108729.691	1170			

p<0.05

Tablo 4.29.'da öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin erkeklerle ilişkin çelişik duyguları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [F(6-1164) = 6.576, p<.05]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi (\bar{X} =73.51) öğrencilerinin erkeklerle ilişkin çelişik duyguların, Eğitim Fakültesi (\bar{X} =78.57), Fen-Edebiyat Fakültesi (\bar{X} =81.46)

ve İlahiyat Fakültesi ($\bar{X}=84.20$) öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygularından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.29.'da öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 7.031, p<.05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda fen-edebiyat ($\bar{X}=38.78$) ve İlahiyat fakültesi ($\bar{X}=41.11$) öğrencilerinin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamaları, iktisadi ve idari bilimler ($\bar{X}=35.21$) ve Tıp Fakültesi ($\bar{X}=35.12$) öğrencilerinin erkeklere ilişkin korumacı tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 4.29.'da öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin düşmanca cinsiyetçilik tutum puan ortalamaları arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 4.746, p<.05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X}=38.29$) öğrencilerinin erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamaları, eğitim ($\bar{X}=41.96$) ve Fen-Edebiyat Fakültesi ($\bar{X}=42.68$) öğrencilerinin erkeklere ilişkin düşmanca tutum puan ortalamalarından anlamlı derecede düşük olduğu gözlenmiştir.

Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri puanlarının ve alt boyutları; otorite, kendine yeterlik, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük, kendini beğenme ve hak iddia etme puanlarının cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.30'da verilmiştir.

Tablo 4.30 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri Alt Boyutundan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme ve Narsisistik Kişilik Özelliklerinin Cinsiyete Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Otorite	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Erkek	456	2.08	1.42	3.71	.000
Kadın	715	1.76	1.41		
Kendine Yeterlik					
Erkek	456	2.68	1.39	.31	.757
Kadın	715	2.66	1.49		
Üstünlük					
Erkek	456	.91	.90	8.21	.000
Kadın	715	.53	.65		
Teşhircilik					
Erkek	456	1.87	1.40	-1.41	.158
Kadın	715	2.00	1.59		
Sömürücülük					
Erkek	456	2.49	1.30	2.17	.030
Kadın	715	2.33	1.33		
Kendini Beğenme					
Erkek	456	1.88	1.15	-1.65	.098
Kadın	715	2.00	1.19		
Hak İddia Etme					
Erkek	456	1.17	.92	6.08	.000
Kadın	715	.86	.79		
Narsisistik Kişilik Özellikleri Toplam					
Erkek	456	14.23	5.62	3.05	.002
Kadın	715	13.17	5.82		

$p < 0.05$

Üniversite öğrencilerinin otorite özellikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.71$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin otorite özelliklerinin ($\bar{X}=2.08$), kız öğrencilerin otorite özelliklerinden ($\bar{X}=1.76$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kendine yeterlikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= .31$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin üstünlük özellikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 8.21$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin üstünlük özelliklerinin ($\bar{X}=91$), kız öğrencilerin üstünlük özelliklerinden ($\bar{X}=53$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin teşhircilik özellikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -1.41$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin sömürücülük özellikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.17$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerin sömürücülük özelliklerinin ($\bar{X}=2.49$), kız öğrencilerin sömürücülük özelliklerinden ($\bar{X}=2.33$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kendini beğenme özellikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= -1.65$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin hak iddia etme özellikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 6.08$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerinin hak iddia etme özelliklerinin ($\bar{X}=1.17$), kız öğrencilerin hak iddia etme özelliklerinden ($\bar{X}=0.86$) daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin narsisistik özellikleri cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.05$, $p<0.05$. Erkek öğrencilerinin narsisistik özelliklerinin ($\bar{X}=14.23$), kız öğrencilerin narsisistik özelliklerinden ($\bar{X}=13.17$) daha yüksek olduğu görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri alt boyutları olan, otorite, kendine yeterlik, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük, kendini beğenme, hak iddia etme ve narsisistik kişilik özelliklerinin flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan t -testi analiz sonuçları tablo 4.31’de verilmiştir.

Tablo 4.31 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutları Olan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme Özelliklerinin Flört İlişki Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Otorite	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	2.10	1.39	4.01	.000
Flört İlişkisi Yok	728	1.76	1.43		
Kendine Yeterlik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	2.69	1.46	.34	.732
Flört İlişkisi Yok	728	2.66	1.45		
Üstünlük	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	.74	.80	2.26	.023
Flört İlişkisi Yok	728	.64	.76		
Teşircilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	2.10	1.51	2.62	.009
Flört İlişkisi Yok	728	1.86	1.52		
Sömürücülük	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	2.44	1.26	.95	.343
Flört İlişkisi Yok	728	2.36	1.25		
Kendini Beğenme	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	2.06	1.18	2.45	.014
Flört İlişkisi Yok	728	1.89	1.17		
Hak İddia Etme	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	1.10	.87	3.72	.000
Flört İlişkisi Yok	728	.91	.85		
Narsisistik Kişilik Özellikleri Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisi Var	443	14.49	5.79	4.21	.000
Flört İlişkisi Yok	728	13.03	5.69		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin otorite özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 4.01$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin otorite özelliklerinin ($\bar{X}=2.10$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin otorite özelliklerinden ($\bar{X}=1.76$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin kendine yeterlik özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= .34$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin üstünlük özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.26$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin üstünlük özelliklerinin ($\bar{X}=0.74$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin üstünlük özelliklerinden ($\bar{X}=0.64$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin teşhircilik özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.62$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin teşhircilik özelliklerinin ($\bar{X}=2.10$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin teşhircilik özelliklerinden ($\bar{X}=1.86$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin sömürücülük özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= .95$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin kendini beğenme özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.45$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin kendini beğenme özelliklerinin ($\bar{X}=2.06$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin kendini beğenme özelliklerinden ($\bar{X}=1.89$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin hak iddia etme özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.72$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin hak iddia etme özelliklerinin ($\bar{X}=0.87$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin hak iddia etme özelliklerinden ($\bar{X}=0.85$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 4.21$, $p<0.05$. Flört ilişkisi olan öğrencilerin narsisistik

kişilik özelliklerinin ($\bar{X}=5.79$), flört ilişkisi olmayan öğrencilerin narsisistik kişilik özelliklerinden ($\bar{X}=5.69$) anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri ve alt boyutlarından, otorite, kendine yeterlik, üstünlük teşhircilik, sömürücülük, kendini beğenme, hak iddia etme özelliklerinin flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.32'de verilmiştir.

Tablo 4.32 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutlarından, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme Özelliklerinin Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma Durumuna Göre Farklılaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Otorite	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	1.82	1.42	-.33	.735
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	1.89	1.42		
Kendine Yeterlik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	2.86	1.35	.98	.328
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	2.66	1.46		
Üstünlük	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	.78	.91	.09	.311
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	.67	.77		
Teşhircilik	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	2.46	1.66	2.45	.014
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	1.93	1.51		
Sömürücülük	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	2.63	1.66	1.40	.161
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	2.38	1.51		
Kendini Beğenme	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	1.84	1.33	-.695	.487
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	1.96	1.17		
Hak İddia Etme	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	1.13	.84	1.28	.198
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	.97	.86		
Narsisistik Kişilik Özellikleri Toplam	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalma	52	14.73	5.93	1.46	.145
Flört İlişkisinde Şiddete Maruz Kalmama	1119	13.53	5.75		

$p < 0.05$

Üniversite öğrencilerinin otorite özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -.33$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kendine yeterlik özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = .98$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin üstünlük özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = .09$, $p < 0.05$. Üniversite teşhircilik özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169) = 2.45$, $p < 0.05$. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerin teşhircilik özellikleri ($\bar{X} = 2.46$), flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayanların teşhircilik özelliklerinden ($\bar{X} = 1.93$) anlamlı derecede yüksektir. Üniversite öğrencilerinin sömürücülük özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = 1.40$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin kendini beğenme özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = -.69$, $p < 0.05$. Üniversite öğrencilerinin hak iddia etme özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = 1.28$, $p < 0.05$. Üniversite narsisistik kişilik özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169) = 1.46$, $p < 0.05$.

Üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri ve alt boyutlarından, otorite, kendine yeterlik, üstünlük teşhircilik, sömürücülük, kendini beğenme, hak iddia etme özelliklerinin flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık gösterip göstermediğine dair yapılan *t*-testi analiz sonuçları tablo 4.33'de verilmiştir.

Tablo 4.33 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutlarından, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme Özelliklerinin Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma Durumuna Göre Farklaşmasına İlişkin t Testi Analizi

Otorite	<i>n</i>	\bar{X}	<i>Ss</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	2.30	1.36	2.71	.007
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	1.86	1.42		
Kendine Yeterlik					
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	2.73	1.38	.40	.684
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	2.66	1.46		
Üstünlük					
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	1.01	.89	4.01	.000
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	.65	.77		
Teşhircilik					
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	2.66	1.68	4.41	.000
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	1.90	1.50		
Sömürücülük					
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	2.87	1.42	3.65	.000
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	2.35	1.23		
Kendini Beğenme					
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	2.07	1.15	.92	.357
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	1.94	1.18		
Hak İddia Etme					
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	1.21	.93	2.55	.011
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	.96	.85		
Narsisistik Kişilik Özellikleri Toplam					
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurma	83	16.16	6.19	4.25	.000
Flört İlişkisinde Şiddete Başvurmama	1088	13.39	5.69		

p<0.05

Üniversite öğrencilerinin otorite özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.71$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin otorite özellikleri ($\bar{X}=2.31$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayanların otorite özelliklerinden ($\bar{X}=1.86$) anlamlı derecede yüksektir. Üniversite öğrencilerinin kendine yeterlik özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= .40$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin üstünlük özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 4.01$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin üstünlük özellikleri ($\bar{X}=1.01$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayanların üstünlük özelliklerinden ($\bar{X}=0.65$) anlamlı derecede yüksektir. Üniversite öğrencilerinin teşhircilik özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 4.41$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin teşhircilik özellikleri ($\bar{X}=2.66$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayanların teşhircilik özelliklerinden ($\bar{X}=1.90$) anlamlı derecede yüksektir. Üniversite öğrencilerinin sömürücülük özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 3.65$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin sömürücülük özellikleri ($\bar{X}=2.87$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayanların sömürücülük özelliklerinden ($\bar{X}=2.35$) anlamlı derecede yüksektir. Üniversite öğrencilerinin kendini beğenme özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir, $t(1169)= .92$, $p<0.05$. Üniversite öğrencilerinin hak iddia etme özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermektedir, $t(1169)= 2.55$, $p<0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin hak iddia etme özellikleri ($\bar{X}=1.21$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayanların hak iddia etme özelliklerinden ($\bar{X}=0.96$) anlamlı derecede yüksektir. Üniversite öğrencilerinin narsistik özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık

göstermektedir, $t(1169) = 4.25$, $p < 0.05$. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin narsisistik özellikleri ($\bar{X} = 16.16$), flört ilişkisinde şiddete başvurmayanların narsisistik özelliklerinden ($\bar{X} = 13.39$) anlamlı derecede yüksektir.

Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültele göre narsisistik kişilik özellikleri alt boyutundan, otorite, kendine yeterlik, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük, kendini beğenme, hak iddia etme ve narsisistik kişilik özelliklerinin anlamlı farklılık gösterip göstermediğini tespit etmek amacıyla yapılan analizler tablo 4.34 ve 4.35’de sunulmuştur.

Tablo 4.34 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri Alt Boyutundan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme ve Narsisistik Kişilik Özelliklerinin Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

	Fakülte	<i>n</i>	\bar{X}	<i>ss</i>
Otorite	Eğitim	315	1.91	1.47
	Ziraat	119	2.24	1.47
	Fen-Edebiyat	161	1.88	1.49
	İİBF	225	1.96	1.22
	Mühendislik	161	1.70	1.49
	Tıp	147	1.65	1.34
	İlahiyat	43	1.88	1.56
	Toplam	1171	1.89	1.42
Kendine Yeterlik	Eğitim	315	2.54	1.42
	Ziraat	119	2.80	1.35
	Fen-Edebiyat	161	2.73	1.45
	İİBF	225	2.91	1.48
	Mühendislik	161	2.59	1.45
	Tıp	147	2.58	1.47
	İlahiyat	43	2.37	1.63
	Toplam	1171	2.67	1.45
Üstünlük	Eğitim	315	.64	.71
	Ziraat	119	.76	.72
	Fen-Edebiyat	161	.54	.67
	İİBF	225	.97	1.03
	Mühendislik	161	.62	.67
	Tıp	147	.53	.68
	İlahiyat	43	.37	.53
	Toplam	1171	.68	.78
	Eğitim	315	1.85	1.53
	Ziraat	119	2.20	1.47
	Fen-Edebiyat	161	1.77	1.43

Teşhircilik	İİBF	225	2.31	1.54
	Mühendislik	161	1.65	1.50
	Tıp	147	1.88	1.53
	İlahiyat	43	2.16	1.63
	Toplam	1171	1.95	1.52
Sömürücülük	Eğitim	315	2.29	1.24
	Ziraat	119	2.57	1.27
	Fen-Edebiyat	161	2.44	1.22
	İİBF	225	2.51	1.30
	Mühendislik	161	2.37	1.23
	Tıp	147	2.27	1.24
	İlahiyat	43	2.32	1.30
	Toplam	1171	2.39	1.26
Kendini Beğenme	Eğitim	315	1.98	1.16
	Ziraat	119	2.20	1.15
	Fen-Edebiyat	161	1.95	1.19
	İİBF	225	2.19	1.20
	Mühendislik	161	1.79	1.14
	Tıp	147	1.66	1.14
	İlahiyat	43	1.48	1.03
Hak İddia Etme	Toplam	1171	1.95	1.17
	Eğitim	315	.99	.83
	Ziraat	119	1.10	.90
	Fen-Edebiyat	161	.75	.69
	İİBF	225	1.23	.98
	Mühendislik	161	.90	.80
	Tıp	147	.93	.86
Narsisistik Kişilik	İlahiyat	43	.58	.66
	Toplam	1171	.98	.86
	Eğitim	315	13.26	5.93
	Ziraat	119	14.98	5.49
	Fen-Edebiyat	161	13.14	5.71
	İİBF	225	15.25	5.47
	Mühendislik	161	12.65	5.49
Tıp	147	12.52	5.67	
İlahiyat	43	12.20	6.10	
Toplam	1171	13.58	5.77	

Tablo 4.34. incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterele göre otorite özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=1.91$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=2.24$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=1.88$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=1.96$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=1.70$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=1.65$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=1.88$

olarak görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre kendine yeterli özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=2.54$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=2.80$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=2.73$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=2.91$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=2.59$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=2.58$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=2.37$ olarak görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre üstünlük özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=.64$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=.76$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=.54$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=.97$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=.62$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=.53$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=.37$ olarak görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre teşhircilik özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=1.85$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=2.20$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=1.77$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=2.31$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=1.65$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=1.88$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=2.16$ olarak görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre sömürücülük özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=2.29$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=2.57$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=2.44$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=2.51$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=2.37$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=2.27$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=2.32$ olarak görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre kendini beğenme özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=1.98$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=2.20$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=1.95$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=2.19$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=1.79$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=1.66$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=1.48$ olarak görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakülterlere göre hak iddia etme özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=.99$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=1.10$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=.75$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=1.23$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=.90$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=.93$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=.58$ olarak görülmektedir. Son olarak

da üniversite öğrencilerinin öğrenim gördükleri fakültereye göre narsisistik kişilik özelliklerinin ortalamaları Eğitim Fakültesi $\bar{X}=13.26$, Ziraat Fakültesi $\bar{X}=14.98$, Fen-Edebiyat Fakültesi $\bar{X}=13.14$, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi $\bar{X}=15.25$, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi $\bar{X}=12.65$, Tıp Fakültesi $\bar{X}=12.52$ ve İlahiyat Fakültesi $\bar{X}=12.20$ olarak görülmektedir.

Tablo 4.35 Üniversite Öğrencilerinin Narsisistik Kişilik Özellikleri Alt Boyutundan, Otorite, Kendine Yeterlik, Üstünlük, Teşhircilik, Sömürücülük, Kendini Beğenme, Hak İddia Etme ve Narsisistik Kişilik Özelliklerinin Öğrenim Gördükleri Fakülteye Göre Tek Yönlü Varyans (ANOVA) Analizi

		Karelerin Toplamı	sd	Ortalama Farkları	F	p
Otorite	Gruplar Arası	30.014	6	5.002	2.469	.022
	Grup İçi	2358.428	1164	2.026		
	Toplam	2388.442	1170			
Kendine Yeterlik	Gruplar Arası	26.935	6	4.489	2.127	.050
	Grup İçi	2457.141	1164	2.111		
	Toplam	2484.077	1170			
Üstünlük	Gruplar Arası	31.916	6	5.319	8.991	.000
	Grup İçi	688.634	1164	.592		
	Toplam	720.550	1170			
Teşhircilik	Gruplar Arası	61.085	6	10.181	4.438	.000
	Grup İçi	2670.425	1164	2.294		
	Toplam	2731.510	1170			
Sömürücülük	Gruplar Arası	13.007	6	2.168	1.368	.224
	Grup İçi	1844.928	1164	1.585		
	Toplam	1857.935	1170			
Kendini Beğenme	Gruplar Arası	46.175	6	7.696	5.664	.000
	Grup İçi	1581.690	1164	1.359		
	Toplam	1627.865	1170			
Hak İddia Etme	Gruplar Arası	32.748	6	5.458	7.546	.000
	Grup İçi	841.944	1164	.723		
	Toplam	874.692	1170			
Narsisistik Kişilik Özellikleri	Gruplar Arası	1312.047	6	218.674	6.761	.000
	Grup İçi	37649.378	1164	32.345		
	Toplam	38961.424	1170			

p<0.05

Tablo 4.35’de öğrenim gördükleri fakültereye göre üniversite otorite özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [F(6-1164) = 2.469, p<.05]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Ancak analiz sonucunda

farklılaşmanın kaynağı hakkında anlamlı bir sonuca ulaşılamamıştır. Sonrasından Tukey HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda Ziraat Fakültesi ($\bar{X}=2.24$) öğrencilerinin otorite özelliklerinin, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ($\bar{X}=1.70$) ve Tıp Fakültesi ($\bar{X}=1.65$) öğrencilerinin otorite özelliklerinden anlamlı derecede yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.35’de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin kendine yeterli özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunamamıştır [$F(6-1164) = 2.127$ $p<.05$]. Tablo 4.32.’de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin üstünlük özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 8.991$ $p<.05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X}=0.97$) öğrencilerinin üstünlük özelliklerinin, Eğitim Fakültesi ($\bar{X}=0.64$), Fen-Edebiyat Fakültesi ($\bar{X}=0.54$), Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ($\bar{X}=0.62$), Tıp Fakültesi ($\bar{X}=0.53$) ve İlahiyat Fakültesi ($\bar{X}=0.37$) öğrencilerinin üstünlük özelliklerinden anlamlı derecede yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.35’de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin teşhircilik özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 4.438$, $p<.05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X}=2.31$) öğrencilerinin teşhircilik özelliklerinin, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ($\bar{X}=1.65$) öğrencilerinin teşhircilik özelliklerinden anlamlı derecede yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.35’de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin sömürücülük özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunamamıştır [$F(6-1164) = 1.368$, $p<.05$]. Tablo 4.32’de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin kendini beğenme özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) =$

5.664, $p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 2.19$) öğrencilerinin kendini beğenme özelliklerinin, İlahiyat Fakültesi ($\bar{X} = 1.48$) öğrencilerinin kendini beğenme özelliklerinden anlamlı derecede yüksek olduğu gözlenmiştir. Ayrıca, Tıp Fakültesi ($\bar{X} = 1.66$) öğrencilerinin kendini beğenme özelliklerinin, Ziraat Fakültesi ($\bar{X} = 2.20$) ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 2.19$) öğrencilerinin kendini beğenme özelliklerinden anlamlı derece düşük olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.35’de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin hak iddia etme özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 7.546, p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 1.23$) öğrencilerinin hak iddia etme özelliklerinin, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ($\bar{X} = .90$), Fen-Edebiyat Fakültesi ($\bar{X} = .75$) ve İlahiyat Fakültesi ($\bar{X} = .58$) öğrencilerinin hak iddia etme özelliklerinden anlamlı derecede yüksek olduğu gözlenmiştir.

Tablo 4.35’de öğrenim gördükleri fakültele göre üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri arasında anlamlı derecede farklılık bulunmuştur [$F(6-1164) = 6.761, p < .05$]. Farklılığın kaynağını belirlemek için Scheffe HSD testi yapılmıştır. Buna göre yapılan analiz sonucunda İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ($\bar{X} = 15.25$) öğrencilerinin narsisistik kişilik özelliklerinin, Eğitim Fakültesi ($\bar{X} = 13.26$), Fen-Edebiyat Fakültesi ($\bar{X} = 13.14$), Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ($\bar{X} = 12.65$) ve Tıp Fakültesi ($\bar{X} = 12.52$) öğrencilerinin narsisistik kişilik özelliklerinden anlamlı derecede yüksek olduğu gözlenmiştir.

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan pearson korelasyon analizi sonucu tablo 4.36'da verilmiştir.

Tablo 4.36 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar İle Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik ve Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye İlişkin Pearson Korelasyon Analizi

	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar		Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar		Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar		Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
Korumacı Cinsiyetçilik	-.151(**)	.000	-.120(**)	.000	.250(**)	.000	.102(**)	.000
Heteroseksüel Yakınlık	-.008	.790	-.019	.518	.232(**)	.000	.091(**)	.002
Koruyucu Ataerkillik	-.058(*)	.047	-.040	.166	.210(**)	.000	.096(**)	.001
Cinsiyetler Arası Tamamlayıcı Farklılaşma	-.315(**)	.000	-.240(**)	.000	.122(**)	.000	.043	.145
Düşmanca Cinsiyetçilik	.274(**)	.000	.251(**)	.000	.131(**)	.000	.081(**)	.006
Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Toplam	.081(**)	.006	.085(**)	.003	.234(**)	.000	.113(**)	.000

**p<0.01 *p<0.05

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, negatif yönde anlamlı bir ilişki ortaya çıkarken ($r = -.151$; $p = .000$), korumacı cinsiyetçilik alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r = -.008$; $p = .790$), ancak korumacı cinsiyetçilik alt boyutlarından koruyucu ataerkillik düzeyleri ($r = -.058$; $p = .047$) ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = -.315$; $p = .000$). Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik düzeyleri ($r = .274$; $p = .000$) ile çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = .081$; $p = .006$).

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ($r = -.120$; $p = .000$) ve korumacı cinsiyetçilik alt boyutlarından cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, negatif yönde anlamlı bir ilişki ortaya çıkarken ($r = -.240$; $p = .000$), korumacı cinsiyetçilik alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık ($r = -.019$; $p = .518$) ve koruyucu ataerkillik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r = -.040$; $p = .166$). Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ($r = .251$; $p = .000$) düzeyleri ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanları arasındaki ilişkiyi

belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = .085 ; p = .003$).

Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ($r = .250 ; p = .000$), korumacı cinsiyetçiliğin alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık ($r = .232 ; p = .000$), koruyucu ataerkillik ($r = .210 ; p = .000$), cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma ($r = .122 ; p = .000$), çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ($r = .131 ; p = .000$) düzeyleri ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanları ($r = .234 ; p = .000$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ($r = .102 ; p = .000$), korumacı cinsiyetçilik alt boyutlarından heteroseksüel yakınlık ($r = .091 ; p = .002$), koruyucu ataerkillik ($r = .096 ; p = .001$), çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından düşmanca cinsiyetçilik ($r = .081 ; p = .006$) düzeyleri ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanları ($r = .113 ; p = .000$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r = .043 ; p = .145$).

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ile erkeklere

İlişkin çelişik duygular ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan pearson korelasyon analizi sonucu tablo 4.37'de verilmiştir.

Tablo 4.37 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar İle Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular ve Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye İlişkin Pearson Korelasyon Analizi

	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar		Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar		Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutumlar		Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
Erkeklere İlişkin Korumacı Cinsiyetçilik	.209(**)	.000	.206(**)	.000	.212(**)	.000	.089(**)	.002
Erkeklere İlişkin Düşmanca Cinsiyetçilik	-.265(**)	.000	-.207(**)	.000	.164(**)	.000	.051	.082
Erkeklere İlişkin Çelişik Duygular Toplam	-.054	.063	-.020	.499	.219(**)	.000	.081(**)	.006

**p<0.01 *p<0.05

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı tutum düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki ortaya çıkarken ($r = .209 ; p = .000$), düşmanca tutum düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = -.265 ; p = .000$). Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile erkeklere ilişkin çelişik duygular düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r = -.054 ; p = .063$).

Aynı şekilde üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı tutum düzeyleri arasında, yapılan pearson korelasyon analizi sonucuna göre, pozitif yönde anlamlı bir ilişki varken ($r = .206 ; p = .000$), erkeklere ilişkin düşmanca tutum düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r = -.207 ; p = .000$). Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile erkeklere ilişkin çelişik duygular düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r = -.020 ; p = .499$).

Kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı tutum ($r = .212 ; p = .000$), erkeklere ilişkin düşmanca tutum ($r = .164 ; p = .000$) düzeyleri ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam puanları ($r = .219 ; p = .000$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı cinsiyetçilik ($r = .89$; $p = .002$) düzeyleri ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam puanları ($r = .081$; $p = .006$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin düşmanca tutum düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($r = .051$; $p = .082$).

Erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik ve fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalar ve kadının flörtte uyguladığı psikolojik ve fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamalar ile narsisistik kişilik özellikleri ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan pearson korelasyon analizi sonucu tablo 4.38'de verilmiştir.

Tablo 4.38 Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar ve Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutumlar İle Narsisistik Kişilik Özellikleri ve Alt Boyutları Arasındaki İlişkiye İlişkin Pearson Korelasyon Analizi

	Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum		Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum		Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum		Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum	
	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
Otorite	.141(**)	.000	.100(**)	.001	.064(*)	.028	.014	.637
Kendine Yeterlik	.071(*)	.014	.043	.137	.050	.085	.036	.224
Üstünlük	.150(**)	.000	.114(**)	.000	-.038	.189	.098(**)	.001
Teşhircilik	.096(**)	.001	.093(**)	.001	.149(**)	.000	.106(**)	.000
Sömürücülük	.137(**)	.000	.119(**)	.000	.041	.164	.038	.193
Kendini Beğenme	.043	.144	.012	.690	.028	.346	-.022	.443
Hak İddia Etme	.145(**)	.000	.097(**)	.001	.049	.091	.108(**)	.000
Narsisistik Kişilik Özellikleri Toplam	.164(**)	.000	.116(**)	.000	.082 (**)	.005	.070(*)	.016

**p<0.01 *p<0.05

Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından otorite($r = .141 ; p = .000$), kendine yeterlik($r = .071 ; p = .014$), üstünlük($r = .150 ; p = .000$), teşhircilik($r = .096 ; p = .001$), sömürücülük($r = .137 ; p = .000$), kendini beğenme($r = .043 ; p = .144$), hak iddia etme($r = .145 ; p = .000$) düzeyleri ve narsisistik kişilik özellikleri toplam puanları ($r = .164 ; p = .000$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ancak erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik öğrenci tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutundan kendini beğenme($r = .043 ; p = .144$) düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki ortaya çıkmamıştır. Üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından otorite($r = .100 ; p = .000$), üstünlük($r = .114 ; p = .000$), teşhircilik($r = .093 ; p = .001$), sömürücülük($r = .119 ; p = .000$), hak iddia etme($r = .097 ; p = .001$) düzeyleri ve narsisistik kişilik özellikleri toplam puanları ($r = .116 ; p = .000$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Fakat erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik öğrenci tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından kendine yeterlik($r = .043 ; p = .137$) ve kendini beğenme($r = .012 ; p = .690$) düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından otorite($r =$

.064 ; $p = .028$), teşhircilik ($r = .149$; $p = .000$)düzeyleri ve narsisistik kişilik özellikleri toplam puanları ($r = .082$; $p = .005$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından kendine yeterlik($r = .050$; $p = .085$), üstünlük($r = -.038$; $p = .189$), sömürücülük ($r = .041$; $p = .164$), kendini beğenme ($r = 0.028$; $p = 0.346$) ve hak iddia etme($r = .049$; $p = .091$)düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından üstünlük($r = .098$; $p = .001$), teşhircilik($r = .106$; $p = .000$), sömürücülük($r = .038$; $p = .193$), hak iddia etme($r = .108$; $p = .000$) düzeyleri ve narsisistik kişilik özellikleri toplam puanları ($r = .070$; $p = .016$) arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutum puan ortalamaları ile narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından otorite($r = .014$; $p = .637$), kendine yeterlik($r = .036$; $p = .224$) ve kendini beğenme($r = -.022$; $p = .443$), düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere yapılan pearson korelasyon analizi sonucunda, anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

V. BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu araştırma, “Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri”nin Türkçe’ye uyarlamasını ve üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeğe ilişkin çelişik duygular ve narsistik kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi incelemek ve araştırmaya katılan öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete, erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete, kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete ve kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları, çelişik duygulu cinsiyetçilik, erkeğe ilişkin çelişik duygular ve narsistik kişilik özelliklerinin cinsiyet, öğrenim gördükleri fakülte, flört ilişki durumu, flört ilişkisinde şiddete maruz kalma ve flört ilişkisinde şiddete başvurma durumlarına göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemeyi amaçlamıştır.

Çalışmanın ölçeklerin uyarlama aşaması için bulgular “Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri”nin Türkçe formlarının güvenilirlik ve geçerlilik delillerinin yeterli olduğunu ve ölçme araçlarının güvenilir ve geçerli araçlar olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırmanın sonraki aşaması için bulgular erkeklerin, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete, erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete ve kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının kadınların tutum puan ortalamalarından daha yüksek olduğunu göstermektedir. İlgili alan yazında da erkeklerin, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları yüksek bulunmuştur (Price ve ark., 1999). Ayrıca erkeklerin flört şiddetini genel olarak kabul düzeyleri hem ülkemizdeki çalışmalarda hem de uluslararası çalışmalarda, kadınlardan daha yüksek olduğu göstermiştir. (Mercer, 1988; Mazur, 1996; O’Keefe, 1997; Sezer, 2008). Bulgular ayrıca kadınların kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının erkeklerin

tutum puan ortalamalarından yüksek olduğunu göstermektedir. Literatürde kadınların flört şiddetine yönelik tutumlarının yüksek çıktığı çalışma sayısı oldukça sınırlıdır (Yumuşak ve Sürücü, 2012). Yumuşak ve Sürücü (2012) tarafından yapılan çalışmanın sonuçlarına göre kadınların flört şiddetini kabul düzeyleri erkeklerden daha yüksektir. Yetiştirilme şartları, gelenek, görenek, örf ve adetler kadınların flört şiddetini kabul düzeylerinin yüksek çıkmasında etkili olabilir.

Öğrenim görülen fakülteye göre flört şiddetine yönelik tutumlarla ilgili bulgular, Eğitim ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının, Ziraat, Fen-Edebiyat ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin tutum puan ortalamalarından anlamlı derece düşük olduğunu, ayrıca Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının, İktisadi ve İdari Bilimler ve Ziraat Fakültesi öğrencilerinin tutum puanlarından anlamlı derecede düşük olduğunu göstermektedir. Tıp Fakültesi öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarının, Ziraat ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin tutum puanlarından daha düşük olduğunu bulgular gösterirken, kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarda fakülteye göre anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Ancak kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlarda, Eğitim Fakültesi öğrencilerinin tutumlarının, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin tutum puanlarından anlamlı derecede düşük olduğunu bulgular göstermektedir. İlgili alan yazında fakülteler arası yapılmış benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Genel olarak Eğitim Fakültesi ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları diğer fakülteye göre anlamlı derecede düşük çıkmıştır. Bu durum Eğitim Fakültesi ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin mesleki derslerinin kapsam

açısından insana saygıyı ve insana hizmet etmeyi daha fazla içermesiyle açıklanabilir. Kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarda anlamlı derecede bir farklılaşma olmamasının sebebi ise tüm öğrencilerin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının benzer olmasıyla açıklanabilir.

Araştırma bulguları flört ilişkisine sahip olanların, erkeğin flört ilişkisinde uyguladığı psikolojik şiddete yönelik olarak flört ilişkisine sahip olmayanlardan daha olumlu bir tutuma sahip olduğuna işaret etmektedir. Ancak erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddet, kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddet ve kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumlar açısından flört ilişkisine sahip olanlar ve olmayanlar arasında anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır. Flört ilişkisine sahip olma durumunun flört şiddetine yönelik tutumla ilişkisinin araştırıldığı çalışma sayısı yok denecek kadar azdır (ODVN, 2009). Ancak aralarında anlamlı bir farklılığın bulunduğu bir bulguyu açıklamak alan yazına çok büyük bir katkı yapacaktır. Flört ilişkisi olan öğrencilerin, flört ilişkisi olmayan öğrencilere oranla erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarının yüksek olması, flört ilişkisinde kadınlara yönelik psikolojik şiddetin kabul edilebilir bir davranış olarak görmelerinden kaynaklı olabilir. Flört ilişkisine sahip olanlar ilişki içinde kadınların uyguladığı iki tür şiddet ve erkeğin uyguladığı fiziksel şiddet açısından, olmayanlardan farklılık göstermemesi ancak erkeğin uyguladığı psikolojik şiddeti, flört ilişkisi içerisinde iken diğerlerinden farklı algıladığı anlamına gelebilir. Bu farkın nedeni erkeğin toplumsal cinsiyet rolü açısından psikolojik şiddet içeren davranışlarının olağan kabul edilmesi ve erkeğe ait bir özellik olarak algılanması olabilir.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin flört ilişkilerinde şiddete maruz kalma durumlarına göre erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete, erkeğin flörtte

uyguladığı fiziksel şiddete ve kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Ancak, bulgular flört ilişkisinde şiddete maruz kalanlarla kalmayanların kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. İlgili alan yazında şiddet içerikli bir flört ilişkisine sahip olmanın flört şiddet kabul düzeyini arttırdığı görülmüştür (Windle & Mrug, 2009; Price ve ark., 1999). Yani flört şiddetine yönelik tutumlarda şiddete maruz kalanların flört şiddetine yönelik tutumlarının yüksek olması ilgili alan yazınla tutarlı görünmektedir. Kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumlarda farklılık bulunamamasının nedeni ise toplumsal cinsiyetle açıklanabilir ve kadının flört içindeki psikolojik şiddet içeren davranışlarına yönelik algının bu davranışları olağan bulma ya da şiddet şeklinde algılamama ve toplumsal cinsiyet algılaması çerçevesinde olağan bulma şeklinde izah edilebilir.

Bulgular üniversite öğrencilerinin flört ilişkilerinde şiddete başvurma ve başvurmanın flörtte şiddete yönelik tutumlarda anlamlı bir farklılığa neden olduğunu göstermektedir. Flört ilişkisinde şiddete başvurduklarını belirten öğrencilerin beklendiği gibi hem kadına hem de erkeğe yönelik flört şiddetini kabul düzeyleri, flört ilişkisinde şiddet uygulamadıklarını belirten öğrencilere nazaran daha yüksektir. İlgili alan yazında da bu duruma benzer bulgular ortaya konmuştur. Mazur (1996) çalışmasında katılımcıların %39.17'sinin partnerine karşı şiddet uyguladığını, %37.50'sinin ise partnerinden şiddet gördüğünü bulmuştur. Partnerine karşı şiddet uygulama ile flört şiddetine kabul düzeyi arasında sadece erkeklerde anlamlı farklılık çıkmıştır. Yani flört ilişkisinde şiddet uygulayan erkekler, flörtte şiddete yönelik kabul edici tutumlara sahiptir (Mazur, 1996).

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ve alt boyutları heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma düzeyleri cinsiyete göre anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Kadınların korumacı cinsiyetçilik ve alt boyutları heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma düzeyleri, erkeklerinkinden anlamlı derecede düşük olduğu görülmüştür. İlgili alan yazının aksine erkek katılımcıların korumacı cinsiyetçilik puanları daha düşük çıkmıştır (Sakallı-Uğurlu, 2002). Heteroseksüel yakınlık puanlarının kadınlarda yüksek çıkması beklenebilir ancak koruyucu ataerkillik puanlarının da yüksek olması kadın katılımcıların kadınları korunmaya muhtaç ve erkeğin himayesi altında olması gereken bireyler olarak algılaması şeklinde yorumlanabilir. Bulgulara göre, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanları alan yazınla benzerlik taşımaktadır. Yani kadınların cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanları erkeklerden yüksektir. Bu durum kadınların erkeklere oranla kadının saflığı, üstünlüğü, zevkli olması ile ilgili maddelerde hem fikir olduklarını göstermektedir. Düşmanca cinsiyetçilik alt boyutunda ise bulgular erkek öğrencilerin düşmanca tutumlarının kız öğrencilerin düşmanca tutum puanlarından daha yüksek olduğunu göstermektedir. İlgili alan yazında benzer bir durum ortaya çıkmıştır. Sakallı-Uğurlu'nun (2002) yapmış olduğu çalışmada erkeklerin düşmanca cinsiyetçilik puanları kadınlarinkinden anlamlı derecede yüksek çıkmıştır. Allen ve arkadaşlarının(2009) yaptıkları çalışmada da yine erkeklerin düşmanca tutumları kadınlara göre yüksek bulunmuştur. Erkek katılımcılar baskıcı, ataerkil, cinsiyetler arası yarışmacı ve heteroseksüel düşmanlığa ilişkin maddelerde daha fazla hem fikirdirler. Çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanı da incelendiğinde ilgili alan yazının aksine kadınların çelişik duygulu cinsiyetçilik tutumları erkeklerden anlamlı

derecede yüksek çıkmıştır (Sakallı-Uğurlu, 2002). Bu araştırmanın bulgularına göre kadınlar hemcinslerine ilişkin cinsiyetçi tutumlara sahip görünmektedirler. Bunun nedeni kendilerini grup olarak zayıf hisseden kadınların var olan sistemi desteklemeleri olabilir (Jost & Hundady, 2005; Jost & Kay, 2005). Çalışmanın örnekleminin Orta Karadeniz Bölgesinde yer alması, Türkiye’de yapılan benzer diğer çalışmanın (Sakallı-Uğurlu, 2002) örnekleminde farklı olması, bilhassa daha toplulukçu ve dolayısıyla kadın erkek güç farkını daha fazla kabul eden bir kültürde yaşamaları nedeniyle, kültürün toplumsal cinsiyet algılaması ile ilişkisi göz önüne alındığında toplulukçu kültürel yapı ile izah edilebilir.

Araştırma verilerinin ortaya koyduğu sonuçlara dayalı olarak, üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ve alt boyutları heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma düzeyleri öğrenim gördükleri fakültelere göre anlamlı derecede farklılaşmaktadır. İktisadi ve idari bilimler öğrencilerinin korumacı cinsiyetçilik puanları, eğitim ve Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin korumacı cinsiyetçilik puanlarından anlamlı derecede düşüktür. Korumacı cinsiyetçilik alt boyutlarındaysa, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanları, Tıp Fakültesi öğrencilerinin puanlarından anlamlı derecede düşüktür. Tıp Fakültesi öğrencileri genel olarak kadınları, korunması gereken, erkeklerin himayesi altında yaşamını sürdürmesi gereken bireyler olarak görme eğiliminde oldukları söylenebilir. Düşmanca cinsiyetçilik alt boyutunda ise iktisadi ve idari bilimler öğrencilerinin puanlarının, fen-edebiyat ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin puanlarından anlamlı derecede düşük olduğu görülmektedir. İlahiyat ve Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencileri baskıcı ataerkilliği,

cinsiyetler arası ayrıştırmayı ve heteroseksüel düşmanlığı daha fazla kabul etmektedirler iktisadi ve idari bilimler öğrencilerine göre. Çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanlarına göre İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik puanları, Eğitim Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik puanlarından anlamlı derecede düşüktür. İlgili alan yazında çelişik duygulu cinsiyetçiliğin fakültelere göre farklılaşmasıyla ilgili bir araştırmaya rastlanmazken, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerde daha düşük cinsiyetçilik tutumlarının olması daha eşitlikçi konuları işleyen hukukun temel kavramları, anayasa hukuku, iş ve sosyal güvenlik hukuku gibi derslerin,İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde olmasıyla açıklanabilir.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçilik ve alt boyutu heteroseksüel yakınlık düzeyleri flört ilişki durumlarına göre anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Flört ilişkisi olan öğrencilerin hem korumacı cinsiyetçilik puanları hem de alt boyutu olan heteroseksüel yakınlık puanları flört ilişkisi olmayan öğrencilere göre daha yüksektir. Dolayısıyla flört ilişkisi olan üniversite öğrencileri kadınları korunmaya muhtaç, erkeklerden daha alt statüde görerek onlara karşı heteroseksüel bir korumacılık tutumuna sahiptirler. Flört ilişkisi olan öğrencilerin düşmanca cinsiyetçilik puanları, flört ilişkisi olmayan öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur. Her ne kadar flört ilişkisi olan bireyler kadınları korumaya muhtaç görseler de aynı zaman da kadına karşı baskıcı, cinsiyetler arası rekabetçi ve heteroseksüel düşmanca tutum puan ortalamaları da daha yüksektir. Çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanlarına göre ise flört ilişkisi olan üniversite öğrencileri flört ilişkisi olmayan üniversite öğrencilerine göre kadınlara

yönelik daha cinsiyetçi tutumlara sahiptir. İlgili alan yazında flört ilişkisi ve çelişik duygulu cinsiyetçiliğe ilişkin araştırmaya rastlanmamıştır. Ancak karşı cinsle yakın ilişkide toplumsal cinsiyetin kabul edildiği, yakın ilişki dinamiğinin bunu gerektirdiği düşünülebilir şeklinde bir algıya sahip olduğu düşünülebilir.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin çelişik duygulu cinsiyetçilik ve alt boyutlarına ilişkin puanları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Flört ilişkisinde şiddete başvurma durumlarına göre çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutlarından korumacı cinsiyetçiliğe ait, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanları anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanları, başvurmayan öğrencilerin puanından düşüktür. Şiddete başvurmayan öğrenciler kadınların daha saf ve zevkli olmasıyla ilgili maddelere verdikleri cevaplar açısından şiddete başvuranlardan ayrılmaktadırlar. İlgili alan yazında ilgili herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır ancak her ne kadar cinsiyetçi bir tutuma işaret etse de kadınları saf ve zevkli algılamanın düşmanca bir tutum olmadığı, dolayısıyla düşmanca bir tavır olan şiddetle ilişkili olamayacağı göz önüne alındığında bu farklılık anlaşılabilir bir durumdur. Bulgularda çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutu olan düşmanca cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçilik toplam puanları, flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir.

Bulgular üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılaşmadığını göstermektedir. Erkeklere ilişkin düşmanca tutumlar ise cinsiyete göre anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Erkek öğrencilerin erkeklere ilişkin düşmanca tutumları, kız öğrencilerin erkeklere ilişkin düşmanca tutum puanlarından anlamlı

derecede düşüktür. İlgili alan yazınla bu durum paralellik göstermektedir (Glick ve Fiske, 1999; Glick ve ark., 2004). Sakallı-Uğurlu(2008) yapmış olduğu çalışmada kadınların erkeklere ilişkin düşmanca tutumlarını, erkeklerin erkeklere ilişkin düşmanca tutum puanlarından anlamlı derecede yüksek bulmuştur. Öte yandan erkek öğrenciler anaerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaştırma, heteroseksüel yakınlık içeren tutumlara daha fazla sahiptirler. Erkeklere ilişkin çelişik duygular puanlarında erkek öğrencilerin puanlarının, kız öğrencilerin puanlarından anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Erkek öğrenciler, erkeklere ilişkin daha cinsiyetçi tutumlara sahiptirler. Dolayısıyla erkeklerin kadınlar tarafından korunmayı, yüceltilmeyi, şefkat görmeyi istedikleri, bu tarz bir tutuma sahip oldukları söylenebilir.

Çalışmadan elde edilen bulgular üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı tutumlarının öğrenim gördükleri fakülterele göre anlamlı derecede farklılaştığını göstermektedir. İktisadi ve idari bilimler ile Tıp Fakültesi öğrencilerinin erkeklere ilişkin korumacı tutumları, ilahiyat ve Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygulu tutum puanlarından anlamlı derecede düşüktür. Bulgular aynı zamanda üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin düşmanca tutumlarının, öğrenim gördükleri fakülterele göre anlamlı derecede farklılaştığını göstermektedir. İktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin erkeklere ilişkin düşmanca tutumları, eğitim ve fen-edebiyat öğrencilerinin düşmanca tutum puanlarından anlamlı derecede düşüktür. Erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam puanlarında da fakülterele göre anlamlı derecede farklılaşma olduğu görülmüştür. İktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular puanları, eğitim, fen-edebiyat ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin erkeklere ilişkin

çelişik duygular puanlarından anlamlı derecede düşüktür. Ancak İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde genel olarak eşitlikçi ve haklarla ilgili konuların olduğu, hukukun temel kavramları, anayasa hukuku, iş ve sosyal güvenlik hukuku gibi derslerin olmasından kaynaklı olarak öğrencilerin erkeklere ilişkin çelişik duygular puanlarının diğer fakültelerden daha düşük olması açıklanabilir. Genel olarak İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri, eğitim, fen-edebiyat ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerine göre erkeklere yönelik korumacı ve düşmanca tutumlarda daha iyimser ve erkekleri kadınlarla daha eşit düzeyde görmektedir. İlgili alan yazın incelendiğinde ilgili herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Glick, Lameiras ve Castro (2002) yaptıkları bir çalışmada eğitim düzeyi ile erkeklere yönelik çelişik duygular arasında düşük düzeyde ilişki bulmuşlardır. Dolayısıyla eğitim düzeyinin bireyin erkeklere yönelik cinsiyetçi tutumlarıyla çok fazla ilişkisi yoktur.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutlarından erkeklere ilişkin korumacı tutumları flört ilişki durumlarına göre anlamlı derecede farklılaşmaktadır. Flört ilişkisi olan öğrencilerin erkeklere ilişkin korumacı tutumları, flört ilişkisi olmayan öğrencilere göre anlamlı derecede yüksektir. Üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin düşmanca tutumları flört ilişki durumuna göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Flört ilişkisi olan üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duyguları, flört ilişkisi olmayan öğrencilere göre anlamlı derecede daha yüksektir. İlişkisi olan üniversite öğrencileri erkeklerin kadınlar olmadan yapamayacaklarını, onlara muhtaç olduklarını düşünüyor olabilirler. Yapılan bir çalışmaya göre flört ilişkisi olan erkeklerin cinsiyetçi tutumları düşük çıkarken, flört ilişkisi olan kadınlarda anlamlı bir farklılık ortaya çıkmamıştır (Glick, Lameiras& Castro, 2002). Kadınlarla ilişki içerisinde olma erkeklerin cinsiyetçi tutumlarında

yumuşamaya sebep olmuş olabilir (Glick, Lameiras& Castro, 2002). Araştırmanın bulguları ilgili alan yazın tarafından desteklenmemektedir ancak önceki çalışmaların batı kültüründe yapılması, Türk kültüründe yapılan çalışmaların ise bu çalışmanın örnekleme göre nispeten bireyci kültürün daha hakim olduğu bir örnekleme gerçekleştirilmiş olduğu ve toplumsal cinsiyetin kültürle yakın ilişkisi göz önüne alındığında, bu çalışmanın alan yazına önemli bir katkı sağladığı ve farklı örneklem gruplarında benzer çalışmaların yinelenmesiyle bu konudaki alan yazının daha da zenginleşeceği düşünülmektedir.

Bulgular üniversite öğrencilerinin erkeklere ilişkin çelişik duygularının alt boyutlarından, erkeklere ilişkin korumacı tutum puanlarının flört ilişkilerinde şiddete maruz kalma durumlarına göre farklılaşmadığını göstermektedir. Erkeklere ilişkin düşmanca tutum puanları da flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Erkeklere ilişkin çelişik duygular puanları flört ilişkisinde şiddete maruz kalma durumuna göre farklılaşmamaktadır. Çalışmadan elde edilen bulgular aynı şekilde erkeklere ilişkin çelişik duygular alt boyutundan, erkeklere ilişkin korumacı tutum puanları, flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre farklılaşmamaktadır. Erkeklere ilişkin düşmanca tutumlar puanları da flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre farklılaşmamaktadır. Son olarak erkeklere ilişkin çelişik duygular puanları da flört ilişkisinde şiddete başvurma durumlarına göre farklılaşmamaktadır. Üniversite öğrencilerinin flört ilişkilerinde şiddete maruz kalma durumları da, şiddete başvurma durumları da erkeklere ilişkin çelişik duygular puanları arasında anlamlı derecede bir farklılık yaratmamıştır. İlgili alan yazında sadece flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre erkeklere ilişkin tutumlarla ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır. Ancak literatürde flört ilişkisinde şiddet uygulayan

erkeklerin düşmanca cinsiyetçilik tutumlarının daha yüksek olduğunu gösteren çalışmalar mevcuttur (Forbes, Jobe, Beyaz, Bloesch ve Adams-Curtis, 2005; Sakallı, 2001).

Bulgular erkek öğrencilerin narsisistik kişilik özellikler alt boyutları olan otorite, üstünlük, sömürücülük ve hak iddia etme özelliklerinin, kız öğrencilerin özelliklerinden daha yüksek olduğunu göstermektedir. Erkek öğrencilerin narsisistik kişilik özellikleri toplam puanı da kız öğrencilerin narsisistik kişilik özellikleri toplam puanından anlamlı derecede yüksek çıkmıştır. Bu sonuçlar ilgili alan yazınla benzerlikler göstermektedir. Erkekler narsisistik özellikleri kadınlara göre daha açık bir şekilde gösterirken, kadınlar kendi cinsiyet rollerine uygun şekilde daha naif ve nazik bir biçim de narsisistik özelliklerini gösteriyor olabilirler (Morf and Rhodewalt 2001, s. 191). Richman ve Flaherty (1990) tarafından yapılan bir araştırmaya göre sömürücülük, hak iddia etme ve düşük empati düzeyi ile ilgili maddeleri içeren bir ölçekte erkeklerin puanları kadınların puanlarından anlamlı derecede yüksek çıkmıştır. Tschanz ve ark. (1998) tarafından yapılan bir araştırmada ise kadınların hak iddia etme ve sömürücülük puanları ile narsisistik özellikleri arasındaki korelasyon erkeklere göre daha düşük çıkmıştır. Ancak Simmons ve ark. (2005) tarafından yapılan bir araştırmada flört şiddeti yaşayan kadınların, narsisistik kişilik özellikleri erkeklere göre daha yüksek çıkmıştır.

Çalışmadan elde edilen bulgular Ziraat Fakültesi öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri alt boyutundan otorite özelliklerinin Mühendislik ve Doğa Bilimleri ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin özelliklerinden yüksek olduğunu göstermektedir. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin üstünlük özellikleri, Eğitim, Fen-Edebiyat, Mühendislik ve Doğa Bilimleri, Tıp ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin özelliklerinden daha yüksek olduğu bulunmuştur. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin

teşhircilik özellikleri, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin teşhircilik özelliklerinden anlamlı derecede daha yüksektir. Yine İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin kendini beğenme özellikleri, İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin kendini beğenme özelliklerinden anlamlı derecede yüksektir. Ayrıca Tıp Fakültesi öğrencilerinin kendini beğenme özellikleri, Ziraat Fakültesi ve İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin kendini beğenme özelliklerinden anlamlı derecede daha düşüktür. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin hak iddia etme özellikleri, Mühendislik ve Doğa Bilimleri, Fen-Edebiyat ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerinin hak iddia etme özelliklerinden daha yüksektir. Ve son olarak İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri Fen-Edebiyat, Tıp ve Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin narsisistik kişilik özelliklerinden anlamlı derecede daha yüksektir. İlgili alan yazında narsisistik kişilik özellikleri ile fakülte arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaya rastlanmamıştır. Ancak bulgular incelendiğinde İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin genel olarak alt boyutlarda ve toplam puanda diğer fakültele göre daha yüksek puanlara sahip oldukları görülmektedir. Dolayısıyla İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri kendilerini, daha otoriter, kendine yeter, daha üstün ve hak talebinde bulunabilen bireyler olarak algılamaktadır denilebilir.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından otorite, üstünlük, teşhircilik, kendini beğenme, hak iddia etme ve narsisistik kişilik özellikleri puanlarında; flört ilişkisi olan öğrencilerin puanları, flört ilişkisi olmayan öğrencilerin puanlarından daha yüksektir. Flört ilişkisine sahip olan bireyler diğer bireyler tarafından daha çok beğenildiği için ve onlara yakın olmak kişilerin hoşuna gittiği için (Jost & Kay, 2005) flört ilişkisi olan bireylerin narsisistik

kişilik özellikleri daha yüksek çıkmış olabilir. İlgili alan yazında flört ilişkisi olanların narsisistik durumlarıyla ilgili araştırmaya rastlanmamıştır, ancak flört ilişkisinde narsisistlerin nasıl algılandığı ile ilgili yapılan bir araştırmada narsisistler, “oyuncu”, “sadakatsiz”, “çapkın”, “sahtekar” ve “hilebaz” olarak tanımlanmıştır (Campbell, Foster& Finkel, 2002).

Çalışmadan elde edilen bulgular narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından teşhircilik özellikleri, öğrencilerin flört ilişkilerinde şiddete maruz kalma durumlarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. Flört ilişkisinde şiddete maruz kalan öğrencilerin teşhircilik özellikleri flört ilişkisinde şiddete maruz kalmayan öğrencilere göre anlamlı derecede daha yüksektir. Flört ilişkisinde bireylerin şiddet içerikli davranışlara maruz kalmasında teşhirci özellikleri ile ilişki bulunabilir. Simmons ve arkadaşları (2005) flört ilişkisinde şiddete maruz kalan kadınların narsisistik kişilik özelliklerinin daha yüksek olduğunu bulmuşlardır. Dolayısıyla mevcut araştırma bulguları ilgili alan yazınla benzerlik taşımaktadır.

Çalışmadan elde edilen bulgular narsisistik kişilik özellikleri alt boyutlarından otorite, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük, hak iddia etme ve narsisistik kişilik özellikleri puanları, öğrencilerin flört ilişkilerinde şiddete başvurma durumlarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Flört ilişkisinde şiddete başvuran öğrencilerin, otorite, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük, hak iddia etme ve narsisistik kişilik özellikleri flört ilişkisinde şiddete başvurmayan öğrencilerin özelliklerinden anlamlı derecede yüksektir. İlgili alanyazında da flört ilişkisinde şiddete başvuran erkeklerin narsisistik özellikleri, kadınların narsisistik özelliklerinden daha yüksek çıkmıştır (Ryan, Weikel& Sprechini, 2008). Erkekler toplumsal cinsiyet rolleri gereği, daha baskıcı ve daha otoriter görünmek amacıyla narsisistik özelliklerini ortaya çıkaracak şekilde davranıyor

olabilirler, kadınlar ise toplumsal cinsiyet rolleri gereği kendilerinden beklenen bir şekilde daha nazik ve kibar bir biçimde gizli narsisizm özellikleri gösteriyor olabilirler. Narsisizm puanları yüksek olan bireyler diğerlerine yönelik şiddeti meşrulaştırmış olabilir.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutları olan korumacı cinsiyetçilik, koruyucu ataerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanları arasında negatif yönde bir ilişki varken; erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları ile düşmanca cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçilik puanları arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Öğrencilerin korumacı cinsiyetçilik ve alt boyutları koruyucu ataerkillik ve cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma algıları azalırken, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları artmaktadır. Aynı şekilde kadınlara yönelik düşmanca tutumlara sahip olan üniversite öğrencilerinin, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları da artmaktadır. Kadınlara yönelik korumacı ve koruyucu tutumlara sahip olmayan ve aynı zamanda kadınlara yönelik düşmanca ve cinsiyetçi tutumlara sahip olan üniversite öğrencilerinin, erkeklere yönelik flört şiddetini kabul düzeyleri daha yüksektir.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik alt boyutları olan korumacı cinsiyetçilik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma puanları arasında negatif yönde bir ilişki varken; erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları ile düşmanca cinsiyetçilik ve çelişik duygulu cinsiyetçilik puanları arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Üniversite öğrencilerinin korumacı cinsiyetçilik ve alt boyutu olan cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma tutumları azalırken, erkeğin flörtte uyguladığı

fiziksel şiddete yönelik tutumları atmaktadır. Ayrıca kadınlara yönelik düşmanca ve cinsiyetçi tutumları arttıkça, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları da artmaktadır. Kadınlara yönelik korumacı ve erkeklerin kadınları tamamlayan bireyler olduğuyla ilgili algıları düşük olan ve kadınlara yönelik düşmanca ve cinsiyetçi tutumlara sahip olan üniversite öğrencilerinin, erkeklerin uyguladığı fiziksel flört şiddetini kabul etme düzeyleri de artmaktadır.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik ve alt boyutları; korumacı cinsiyetçilik, heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma, düşmanca cinsiyetçilik puanları arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik korumacı, heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma, düşmanca ve çelişik duygulu cinsiyetçilik puanları arttıkça, kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları da artmaktadır. Kadınlara yönelik hem korumacı, erkeğe muhtaç algılara, hem de kadını aşağılayan ve düşmanca tutumlara sahip üniversite öğrencilerinin kadınların uyguladığı psikolojik flört şiddetini kabul düzeyleri daha yüksektir.

Bulgulara göre üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları ile çelişik duygulu cinsiyetçilik ve alt boyutları; korumacı cinsiyetçilik, heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik, düşmanca cinsiyetçilik puanları arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik korumacı, heteroseksüel yakınlık, koruyucu ataerkillik, cinsiyetler arası tamamlayıcı farklılaşma, düşmanca ve çelişik duygulu cinsiyetçilik puanları arttıkça, kadının flörtte flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları da artmaktadır. Üniversite öğrencilerinin kadınlara yönelik hem korumacı, cinsiyet olarak yakınlık

tutumları, hem de düşmanca ve cinsiyetçi tutumları yükseldikçe, kadınların uyguladığı fiziksel flört şiddetini kabul düzeyleri de yükselmektedir.

Flört şiddetine yönelik tutumlar ile çelişik duygulu cinsiyetçilik ile ilgili tutumlara ilişkin bulgular genel olarak incelendiğinde, kadınlara yönelik düşmanca tutumlara sahip öğrencilerin, her iki cinsiyete yönelik flört şiddetini kabul düzeyleri daha yüksek, kadınlara yönelik korumacı tutumlara sahip olan öğrencilerin erkeklere yönelik hem psikolojik hem de fiziksel flört şiddetine yönelik kabul düzeyleri daha yüksek, kadınlara yönelik hem psikolojik hem de fiziksel flört şiddetini kabul düzeyleri ise daha düşüktür. Bookwala ve arkadaşlarının (1992) üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları bir araştırmaya göre kadınlara yönelik korumacı cinsiyetçi tutumlara sahip olan erkeklerin kadınlara yönelik şiddeti kabul düzeyleri de düşüktür. Ancak bunun yanında cinsiyetçi tutumlara sahip erkeklerin, flört şiddetini kabul düzeylerinin yüksek olduğunu ortaya koyan çalışmalar da mevcuttur (Ryan K, 1995; Sigelman, Berry& Wiles, 1984). Ayrıca kadınlara yönelik düşmanca tutumlar ile flört şiddeti arasında pozitif yönde bir ilişki vardır (Forbes, Adams-Curtis& White, 2004). İlgili alan yazının da desteklediği bu çalışmanın verileri ışığında söylenebilir ki düşmanca cinsiyetçilik ile flört şiddetine yönelik olumlu tutum arasında pozitif bir ilişki varken, korumacı cinsiyetçilik ile erkeklere yönelik flört şiddetine yönelik tutumlar arasında pozitif, kadınlara yönelik flört şiddetine yönelik tutumlar arasında negatif bir ilişki vardır.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları ile erkeklere ilişkin korumacı tutumları arasında pozitif yönde bir ilişki varken, erkeklere ilişkin düşmanca tutumları arasında negatif yönde bir ilişki vardır. Aynı şekilde öğrencilerin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları ile erkeklere ilişkin korumacı tutumları arasında

pozitif yönde bir ilişki varken, erkeklere ilişkin düşmanca tutumları arasında negatif yönde bir ilişki vardır. Bulgulara göre öğrencilerin, kadınların flörtte uyguladıkları psikolojik şiddete yönelik tutumları ile erkeklere ilişkin korumacı tutumları, düşmanca tutumları ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam puanları arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Öğrencilerin, kadınların flörtte uyguladıkları fiziksel şiddete yönelik tutumları ile erkeklere ilişkin korumacı tutumları ve erkeklere ilişkin çelişik duygular toplam puanları arasında pozitif yönde bir ilişki vardır. Bulgular genel olarak incelendiğinde erkeklere yönelik korumacı tutuma sahip olma ile erkeğin ve kadının uygulamış oldukları psikolojik ve fiziksel flört şiddetine yönelik tutumlar arasında pozitif yönlü bir ilişki mevcuttur. İlgili alan yazında erkeklere ilişkin çelişik duygular ile flört şiddeti arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bulgular özetle cinsiyetçi tutumlar arttıkça flörtte şiddeti kabul düzeyinin de arttığına işaret etmektedir. Cinsiyetçiliğin şiddete yönelik olumlu tutumlarla ilişkili olması, cinsiyetçiliğin şiddetle sonuçlanabilmesi olasılığını içermesi açısından dikkat çekicidir.

Kadınların flörtte uyguladıkları şiddeti kabul ile korumacı tutum maddeleri arasında da erkekleri terbiye etmek, davranışlarını düzenlemek gibi maddeler yer almaktadır. İlgili alan yazında genelde kadınların şiddete etkiye tepki olarak başvurdukları görülmektedir (Moffitt, Caspi, Rutter& Silva, 2001; Allen, Swan& Raghavan, 2009). Erkeklere ilişkin korumacı tutumlara sahip olan gençlerin, kadınların uygulamış oldukları flört şiddeti davranışlarını kabul etme sebeplerinden biri de bu durum olabilir. Henüz bir şiddet içerikli davranışla karşılaşmadan erkeği şiddetle kontrol altına alınması gereken bireyler olarak görüyor olabilirler. Çalışmanın bir diğer bulgusu ise erkeğin uyguladığı şiddeti kabul ile erkeğe ilişkin düşmanca tutum arasındaki negatif yönlü ilişkidir. Alan yazında bu durumla ilgili de bir çalışmaya

rastlanmamıştır. Ancak, bu durum çalışma sonuçları içinde beklenen bir durumdur. Erkeğin uyguladığı şiddete yönelik negatif tutumları olan bireylerin erkeklere yönelik cinsiyetçilik düzeylerinin yüksek olması erkek şiddetine reaktif olarak cinsiyetçi bir bakış açısı geliştirildiğinin göstergesi olabilir.

Çalışmadan elde edilen bulgulara göre üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları ile narsisistik kişilik özellikleri ve alt boyutları; otorite, kendine yeterlik, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük ve hak iddia etme özellikleri arasında pozitif yönde bir ilişki mevcuttur. Yine bulgulara göre üniversite öğrencilerinin erkeğin flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları ile narsisistik kişilik özellikleri ile alt boyutları; otorite, üstünlük, teşhircilik, sömürücülük ve hak iddia etme özellikleri arasında pozitif yönlü bir ilişki mevcuttur. Üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumları ile narsisistik kişilik özellikleri ve alt boyutları; otorite ve teşhircilik özellikleri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir. Son olarak üniversite öğrencilerinin kadının flörtte uyguladığı fiziksel şiddete yönelik tutumları ile narsisistik kişilik özellikleri ve alt boyutları; üstünlük, teşhircilik ve hak iddia etme özellikleri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmüştür. İlgili alan yazında narsisistik kişilik ile flört şiddeti arasında ilişki olduğu ve narsisistik kişiliğin flört şiddetinin en önemli etkenlerinden biri olduğunu gösteren çalışmalar vardır (Da Silva, 2003; Donnellan, Trzesniewski, Robins, Moffitt & Caspi, 2005; Ryan, Weikel & Sprechini, 2008). Da Silva (2003) yapmış olduğu çalışma sonucunda narsisistik kişilik özellikleri yüksek olan öğrencilerin, romantik ilişkide şiddeti kabul düzeylerinin yüksek olduğunu bulmuştur. Narsisistik özelliklerinden üstünlük özellikleri yüksek olan bireyler, fiziksel flört şiddetini kabul düzeyleri daha yüksektir (Da Silva, 2003). Bu çalışmada da benzer bir

sonuç çıkmıştır. Dolayısıyla fiziksel flört şiddeti ile narsisistik kişilik özelliğinin alt boyutu olan üstünlük arasında bir ilişkinin olduğu söylenebilir. Yapılan başka bir çalışmada da flört şiddetinde fiziksel ve seksüel şiddet ile narsisistik kişilik özelliği arasında pozitif yönde yüksek ilişki ortaya konmuştur (Ryan, Weikel& Sprechini, 2008). Ayrıca çalışmada toplumsal cinsiyet rollerine göre narsisistik kişilik özelliklerinin farklılaştığı ortaya konmuş ve narsisistik kişilik özelliğinin flört ilişkilerinde şiddete yol açan önemli etkenlerden biri olduğu görülmüştür (Ryan, Weikel& Sprechini, 2008). Bu çalışmada narsisistik kişilik özellikleri flört şiddetini kabul düzeyi ile ilişkili çıkmıştır.

VI. BÖLÜM

ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın amaçları doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak alanda çalışanlara ve araştırmacılara yönelik öneriler sunulmuştur.

6.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

1. Okullarda rehber öğretmen, üniversitelerde psikolojik danışman olarak çalışan alan uzmanlarının flört ilişkileri üzerine çalışırken bireylere daha iyi yardımda bulunmak amacıyla bu ölçekleri kullanarak bireylerin flört şiddetine ilişkin tutumlarını belirleyebilirler.

2. Okullarda öğrenim görmekte olan öğrencilere yönelik olarak flört şiddetine yönelik tutumlarını belirleme çalışmaları yapılabilir, flört şiddetini kabul edici tutum düzeylerini azaltmak için eğitim programı hazırlanabilir ve bu programlar yoluyla, flört ilişkilerinde ve devamı olan evlilik ilişkilerinde sağlıklı birliktelikler kurmaları sağlanabilir.

3. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda seçmeli de olsa sağlıklı romantik ilişkiler dersi veya rehberlik etkinliklerinde sağlıklı romantik ilişkileri geliştiren etkinliklere yer verilebilir.

4. Aile eğitimlerinde ailelere de çocuk yetiştirmede narsisistik özellikleri destekleyen ve cinsiyetçi tutumlar geliştirmesine sebep olan davranışlardan uzak durmalarını sağlayacak eğitimler verilebilir.

6.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Bu araştırmayla üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumlarının cinsiyete, öğrenim gördükleri fakülteye, flört ilişki durumuna, flört ilişkilerinde şiddete maruz kalma durumuna ve flört ilişkisinde şiddete başvurma durumuna göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amaçlanmıştır. Farklı yaş grubu veya eğitim kademelerinde bireylerin flört şiddetine yönelik tutumlarını tespit etmek amacıyla benzer bir çalışma değişik yaş grubu ve eğitim kademelerindeki bireylerle yapılabilir.

2. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları toplumsal cinsiyetçi tutumları ve narsisistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki belirlenmiştir. Farklı çalışmalarda başka değişkenlerle flört şiddetine yönelik tutumlar arasındaki ilişki incelenebilir.

3. Üniversite öğrencileriyle yapılan bu çalışma, yetişkinler ve farklı meslek gruplarındaki farklılıkları ortaya koyması amacıyla, yetişkin gruplarıyla, farklı meslek gruplarıyla yapılabilir.

4. Orta Karadeniz Bölgesinde bir ilde yapılan bu çalışma, bölgesel ve kültürel farklılıkları ortaya koymak amacıyla Türkiye'nin farklı yerleşim bölgelerinde yapılabilir.

5. Türkiye'de yapılan bu çalışma kültürler arası farklılığı ortaya koymak amacıyla farklı ülkelerdeki öğrenciler üzerinde yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Abraham, K. (1908). *The Psycho-Sexual Differences Between Hysteria and Dementia*.
- Ackard, D., Neumark-Sztainer, D.& Hannan, P. (2003). Dating Violence Among A Nationally Representative Sample of Adolescent Girls and Boys: Associations With Behavioral and Mental Health. *The journal of gender-specific medicine: JGSM: The Official Journal Of The Partnership for Women's Health at Columbia*, 6(3), 39.
- Agacinski, S. (1998). *Cinsiyetler Siyaseti*. (İ. Yerguz, Çev.) Ankara: Dost Kitabevi.
- Agrawal, A. (2011). Social Construction Of Gender. *Human Rights, Gender & Environment*.
- Akın, A.& Bahar Özvarış, Ş. (2006). "Dünyada ve Türkiyede Kadın Sağlığının Durumu" *Halk Sağlığı Temel Bilgiler* (Ed. Ç. Güler, L. Akın). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.
- Aktaş, A. (2006). *Aile İçi Şiddet* (1. Basım b.). İstanbul: Elma Yayınevi.
- Allen, C., Swan, S.& Raghavan, C. (2009). Gender Symmetry, Sexism, And İntimate Partner Violence. *Journal of Interpersonal Violence*, 24(11), 1816-1834.
- Amerikan Psikiyatri Birliği. (2000). *Psikiyatride Hastalıkların Tanımlanması ve Sınıflandırılması Elkitabı. Yeniden Gözden Geçirilmiş Dördüncü Baskı (DSM-IV-TR)*. Washington DC: Amerikan Psikiyatri Birliği.
- Anlı, İ. (2010). *Psikanaizde Narsisizm*. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri.

- Arat, N. (1995). *Türkiye’de Kadın Olgusu*. İstanbul: Say Yayınları.
- Arriaga, X.& Foshee, V. (2004). Adolescent Dating Violence Do Adolescents Follow in Their Friends’, Or Their Parents’, Footsteps? *Journal of Interpersonal Violence*, 19(2), 162-184.
- Aslan, D., Vefikuluçay, D., Zeyneloğlu, S., Erdost, T.& Temel, F. (2008). Ankara'da İki Hemşirelik Yüksekokulunun Birinci ve Dördüncü Sınıflarından Okuyan Öğrencilerinin Flört Şiddetine Maruz Kalma, Flört İlişkilerinde Şiddet Uygulama Durumlarının ve Bu Konudaki Görüşlerinin Saptanması Araştırması. *Kadın Sorunları Araştırma Merkezi, Hacettepe Üniversitesi*.
- Auerbach, J. (1984). Validation Of Two Scales For Narcissistic Personality Disorder. *Journal of Personality Assessment*, 48(6), 649-653.
- Ayan, S. (2006). Şiddet ve Fanatizm. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7, 2.
- Baumeister, R.& Bushman, B. (2008). *Social Psychology And Human Nature (1st Ed.)* . Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Bell, K.& Naugle, A. (2008). Intimate Partner Violence Theoretical Considerations: Moving Towards A Contextual Framework. *Clinical Psychology Review*, 28, , 1096-1107.
- Bem, S. (1974). The Measurement of Psychological Androgyny¹. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 42(2),, 155-162.

- Bem, S. (1983). Gender Schema Theory and Its Implications For Child Development: Raising Gender-Aschematic Children In A Gender-Schematic Society. *Signs* 8(4), 598-616.
- Berkel, L., Vandiver, B.& Bahner, A. (2004). Gender Role Attitudes, Religion, and Spirituality As Predictors of Domestic Violence Attitudes In White College Students. *Journal of College Student Development*, 45, 119-133.
- Bernard, M. L.& Bernard, J. L. (1983). Violent intimacy: The Family As A Model For Love Relationships. *Family Relations*, 32, 280-286.
- Beyers, J., Leonard, J., Mays, V.& Rosén, L. (2000). Gender Differences In The Perception of Courtship Abuse. *Journal of Interpersonal Violence*, 15, 451-466.
- Bhasin, K. (2003). *Toplumsal Cinsiyet "Bize Yüklenen Roller".(I.Bs)*. İstanbul: Kadınlarla Dayanışma Vakfı Yayınları.
- Bhasin, K. (2003a). *Toplumsal Cinsiyet Bize Yüklenen Roller. Çev. Ayşe Coşkun*. İstanbul : Kadav Yayınları.
- Birimoğlu, C. (2012). *Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Şiddete Bakışları*. Gaziantep: Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep Üniversitesi.
- Biscardi, D.& Schill, T. (1985). Correlations of Narcissistic Traits With Defensive Style, Machiavellianism, And Empathy. *Psychological Reports*, 57(2), 354-354.
- Bookwala, J., Frieze, I., Smith, C.& Ryan, K. (1992). Predictors Of Dating Violence: A Multivariate Analysis. *Violence and Victims*, 7,, 297-311.
- Bowlby, J. (1969). *Attachment and Loss: Vol. 1: Attachment*. New York: NY: Basic Books.

- Bowlby, J. (1972). *Attachment and Loss: Vol. 2: Separation, Anxiety, and Anger*. New York: NY: Basic Books.
- Bowlby, J. (1980). *Attachment and Loss: Vol 3: Loss, Sadness, and Depression*. New York: NY: Basic Books.
- Bradlee, P. M.& Emmons, R. A. (1992). Locating Narcissism Within The Interpersonal Circumplex and The Five-Factor Model. *Personality and Individual Differences*, 13, 821-830.
- Brown, T., Sumner, K.& Nocera, R. (2002). Understanding Sexual Aggression Against Women: An Examination of The Role Of Men's Athletic Participation and Related Variables. *Journal of Interpersonal Violence*, 17,, 937-952
Doi:10.1177/0886260502017009002.
- Budak, S. (2000). *Psikoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Bukatko, D.& Daehler, W. (2004). *Child Development- A Thematic Approach*. USA: Houghton Mifflin Company.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., Karadeniz, Ş.& Demirel, F. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri, 5.Baskı*. . Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Campbell, W. (1999). Narcissism and Romantic Attraction. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 1254-1270.
- Campbell, W.& Foster, C. (2002). Narcissism and Commitment in Romantic Relationships: An Investment Model Analysis. *Pers Soc Psychol Bull*, 28, 484-495.

- Campbell, W., Foster, C.& Finkel, E. (2002). Does Self-Love Lead To Love For Others?: A Story Of Narcissistic Game Playing. *Journal of Personality and Social Psychology*, 83(2), 340.
- Campbell, W., Reeder, G., Sedikides, C.& Elliot, A. (2000). Narcissism and Comparative Self-Enhancement Strategies. *Journal of Research in Personality*, 34, 329-347.
- Carroll, L. (1987).A Study of Narcissism, Affiliation, Intimacy, and Power Motives Among Students in Business Administration. *Psychological Reports*, 61, 355-358.
- Chase, K., Treboux, D.& O'Leary, K. (2002). Characteristics of High-Risk Adolescents' Dating Violence. *Journal of Interpersonal Violence* 17, no. 1, 33–49.
- Chodorow, N. (1998). *Feminism and Difference: Gender, Relation and Difference in Psychoanalytic*. New York: B. M. Clinchy and J. K. Norem (Eds.) *The Gender and Psychology Reader* içinde (s. 383-195), New York Press.
- Cicchetti, D.& Howes, P. (1991). Developmental Psychopathology in The Context of The Family: Illustrations From The Study of Child Maltreatment. *Canadian Journal of Behavioral Science*, 23,, 257-281.
- Coleman, J.& Stith, S. (1997). Nursing Students' Attitudes Toward Victims of Domestic Violence As Predicted By Selected Individual and Relationship Variables. *Journal of Family Violence*, 12 , 113-138.

- Connell, R. (1998). *Toplumsal Cinsiyet ve İktidar. (Çev. C. Soydemir)*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Coşkun, Z. (2002). Eğitim Ve Toplumsal Cinsiyet: Okul Öncesi Dönemde Cinsiyete Dayalı Toplumsal Rollerin Öğrenilmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi.*
- Crittenden, P.& Ainsworth, M. (1989). Attachment and Child Abuse. In D. Cicchetti & V. Carlson (Eds.), *Child Maltreatment: Theory and Research On The Causes and Consequences of Child Abuse and Neglect. New York, NY: Cambridge University Press*, 432-462.
- Curun, F. (2006). Yüklemeler, İletişim Çatışmaları, Cinsiyet ve Cinsiyet Rolü Yönelimi İle Evlilik Doyumu Arasındaki İlişki. *Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.*
- Cyr, M., McDuff, P.& Wright, J. (2006). Prevalence and Predictors of Dating Violence Among Adolescent Female Victims of Child Sexual Abuse. *Journal of Interpersonal Violence, 21(8)*, 1000-1017.
- Çayır, K., Bağlı, M.& Esen, Y. (2008). *Pusula Gençlerle İnsan Hakları Eğitimi Klavuzu*. İstanbul: Bilgi Yayıncılık.
- Çelebi, N. (1990). *Kadınlarımızın Cinsiyet Rolü Tutumları*. Konya: Sebat Ofset.
- Çelik, Ö. (2008). Ataerkil Sistem Bağlamında Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Rollerinin Benimsenmesi. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)*,.

- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G.& Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve LISREL Uygulamaları*. Ankara: Pegem Akademi.
- Da Silva, S. (2003). The Role Of Narcissism and Self-Esteem In Predicting Peer-Oriented and Dating Agression In A Sample Of High-Risk Youths. *M.A., Simon Fraser University*, 1-51.
- Dahlberg, L.& Krug, E. (1996). *Violence -A Global Public Health Problem*. Geneva: World Health Organization. WHO.
- De Beauvoir, S. (1949). *The Second Sex*. Vintage.
- Demirbilek, S. (2007). Cinsiyet Ayrımcılığının Sosyolojik Açıdan İncelenmesi. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 44(511), 12-27.
- Donnellan, M., Trzesniewski, K., Robins, R., Moffitt, T.& Caspi, A. (2005). Low Self-Esteem Is Related To Aggression, Antisocial Behavior, and Delinquency. *Psychological Science*, 16(4), 328-335.
- Dorland, W. (1986). *The American Illustrated Medical Dictionary*. Philadelphia: Pres. Saunders Company, 22. Edition.
- Dökmen, Z. (2012). *Toplumsal Cinsiyet*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Dökmen, Z.& Tokgöz, Ö. (2002). Cinsiyet, Eğitim, Cinsiyet Rolü İle Evlilik Doyumu, Eşle Algılanan Benzerlik Arasındaki İlişkiler. *XII. Ulusal Psikoloji Kongresi, 9-13 Eylül 2002, ODTÜ, Ankara*.
- Draucker, C., Martsolf, D., Stephenson, P., J, R., Heckman, T., Sheehan, D., . . . Ferguson, C. (2010). Aggressive Events in Adolescent Dating Violence. *Issues in Mental Health Nursing* 31, no. 9, 599–610.

- Dusek, J. (1987). *Adolescent Development and Behavior*. New Jersey: Prentice – Hall, Inc. A Division of Simon and Schuster.
- Ellis, H. (1898). Auto-Erotism. *Alienist and Neurologist*.
- Emmons, R. (1981). Relationship Between Narcissism and Sensation Seeking. *Psychological Reports, 48(1)*, 247-250.
- Emmons, R. (1984). Factor Analysis and Construct Validity of The Narcissistic Personality Inventory. *Journal of Personality Assessment, 48(3)*, 291-300.
- Emmons, R. (1987). Narcissism: Theory and Measurement. *Journal of Personality and Social Psychology, 52*, 11-17.
- Erbaş, S. (1995). Öğretmenlerin Öğrencilerine İlişkin Cinsiyet Rollerine İle İlgili Kalıp Yargıların Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi*.
- Esen, Y.& Bağlı, M. (2002). İlköğretim Ders Kitaplarındaki Kadın Erkek Resimlerine İlişkin Bir İnceleme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 35(1-2)*, 143-154.
- Evren, C. (1997). *İzm'ler Dizisi: Narsisizm*. İstanbul: BDS Yayınları.
- Fang, X.& Corso, P. (2007). Child Maltreatment, Youth Violence, And İntimate Partner Violence: Developmental Relationships. *American Journal of Preventative Medicine, 33*, 281-290.
- Farwell, L.& Wohlwend-Lloyd, R. (1998). Narcissistic Processes: Optimistic Expectations, Favorable Self-Evaluations, and Selfenhancing Attributions. *Journal of Personality, 66*, 65-83.

- Fast, I. (1993). Aspects of Early Gender Development: A Psychodynamic Perspective. *The Psychology of Gender*, 173-193.
- Fiske, S.& Stevens, L. (1993). What's So Special About Sex? Gender Stereotyping and Discrimination. M. Costanzo&S. Oskamp İçinde, *Gender Issues in Contemporary Society: The Claremont Symposium on Applied Psychology* (s. 173-196). Newbury Park, CA: Sage.
- Fiske, S.& Stevens, L. (1998). What's So Special About Sex? Gender Stereotyping and Discrimination. B. Clinchy&J. Norem İçinde, *The Gender and Psychology Reader*(s. 505–522). New York: New York University Press.
- Follette, V.& Alexander, P. (1992). Dating Violence: Current and Historical Correlates. *Behavioral Assessment*, 14, 39-52.
- Follingstad, D., Rutledge, L., Polek, D.& McNeill-Hawkins, K. (1988). Factors Associated With Patterns of Dating Violence Toward College Women.*Journal of Family Violence*, 3, 169-182 doi: 10.1007/BF00988973.
- Forbes, G., Adams-Curtis, L.& White, K. (2004). First- and second-generation measures of sexism, rape myths and related beliefs, and hostility toward women. *Violence Against Women*, 10, , 236-261.
- Forbes, G., Adams-Curtis, L., Pakalka, A.& White, K. (2006). Dating Aggression, Sexual Coercion, and Aggression-Supporting Attitudes Among College Men As A Function of Participation in Aggressive High School Sports.*Violence Against Women*, 12,, 441-455. doi: 10.1177/1077801206288126.

- Forbes, G., Jobe, R., White, K., Bloesch, E.& Adams-Curtis, L. (2005). Perceptions of Dating Violence Following a Sexual or Nonsexual Betrayal of Trust: Effects of Gender, Sexism, Acceptance of Rape Myths, and Vengeance Motivation. *Sex Roles, 52*(3-4), 165-173.
- Foshee, V., Banefield, T., Suchindran, C., Ennet, S., Bauman, K., Karriker-Jaffe, K., . . . Mathias, J. (2009). The Development of Four Types of Adolescent Dating Abuse and Selected Demographic Correlates. *Journal of Research on Adolescence, 19*(3), 380-400.
- Foshee, V., Bauman, K., Ennett, S., Linder, G., Benefield, T.& Suchindran, C. (2004). Assessing The Long-Term Effects of The Safe Dates Program and A Booster in Preventing and Reducing Adolescent Dating Violence Victimization and Perpetration. *Journal Information, 94*(4), 619-24.
- Foshee, V., Bauman, K., Linder, F., Rice, J.& Wilcher, R. (2007). Typologies of Adolescent Dating Violence Identifying Typologies of Adolescent Dating Violence Perpetration. *Journal of Interpersonal Violence, 22*(5), 498-519.
- Foshee, V., Ennett, S., Bauman, K., Benefield, T.& Suchindran, C. (2005). The Association Between Family Violence and Adolescent Dating Violence Onset: Does It Vary by Race, Socioeconomic Status, and Family Structure? *The Journal of Early Adolescence 25, no. 3*, 317-44.
- Franzoi, S. (1969). *Social Psychology*. Dubuque, IA: Brown and Benchmark.
- Freud, S. (1905). *Three Essays On The Theory Of Sexuality*. London: Hogarth Press Ltd, 1964: Standard Edition, Cilt 7, Alıncadan İngilizceye Çeviren: Strachey J.

- Freud, S. (1914). On narcissism: An introduction. *Standard edition*, 14(67), 102.
- Freud, S. (1961). *Libidinal Types*, Hogart Press, St. Edition, . London.
- Fromm, E. (1990). *Sevginin ve Şiddetin Kaynağı*, Çev: Salman, Y., İçten, N. 5.Baskı, . İstanbul: Payel Yayınları.
- Giddens, A. (2008). *Sosyoloji*. İstanbul: Kırmızı Yayınları.
- Girginer, H. (1994). Türk Toplumunda Cinsiyet Rollerini Algısı. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ege Üniversitesi.
- Glass, N., Fredland, N., Campbell, J., Yonas, M., Sharps, P.& Kub, J. (2003). Adolescent Dating Violence: Prevalence, Risk Factors, Health Outcomes, and Implications For Clinical Practice. *Journal of Obstetric, Gynecologic & Neonatal Nursing*, 32(2), 227-238.
- Glick, P.& Fiske, S. (1996). The Ambivalent Sexism Inventory: Differentiating Hostile and Benevolent Sexism. *Journal of Personality and Social Psychology*, 70, 491–512.
- Glick, P.& Fiske, S. (1999). Sexism and other “isms”: Interdependence, status, and the ambivalent content of stereotypes. W. Swann, J. Langlois& L. Gilbert içinde, *Sexism and stereotypes in modern society: The Gender Science of Janet Taylor* (s. 193-221). Washington, DC: American Psychological Association.
- Glick, P., Fiske, S., Mladinic, A., Saiz, J., Abrams, D., Masser, B.& al., e. (2000). Beyond Prejudice As Simple Antipathy: Hostile and Benevolent Sexism Across Cultures. *Journal of Personality and Social Psychology*, 79, 763-775.

- Glick, P., Lameiras, M.& Castro, C. (2002). Education and Catholic Religiosity As Predictors of Hostile and Benevolent Sexism Toward Women and Men.*Sex Roles, 47*, 433–441.
- Glick, P., Lameiras, M., Fiske, S. T., Eckes, T., Masser, B., Volpato, C.& al., e. (2004). Bad But Bold: Ambivalent Attitudes Toward Men Predict Gender Inequality In 16 Nations. *Journal of Personality and Social Psychology, 86*, 713–728.
- Golombok, S.& Fivush, R. (1996). *Gender Development*. Cambridge University Press.
- Gorman-Smith, D., Tolan, P., Sheidow, A.& Henry, D. (2001). Partner Violence and Street Violence among Urban Adolescents: Do the Same Family Factors Relate? *Journal of Research on Adolescence. 3* , 273–95.
- Güçlü-Ergin, N. (2008). Evli ve Boşanmış Kişilerin Evlilik Uyumu ve Cinsiyetçilik Açısından Karşılaştırılması. *Sosyal Psikoloji Programı Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara, Türkiye.*
- Güleç, C.& Köroğlu, E. (1998). *Psikiyatri Temel Kitabı*. Ankara: Hekimler Yayın Birliği, Cilt:2.
- Hanley, M. J.& O'Neill, P. (1997). Violence and Commitment A Study of Dating Couples. *Journal of Interpersonal Violence, 12(5)*, 685-703.
- Harris, M. (1991). Effects of Sex of Aggressor, Sex of Target, and Relationship On Evaluations of Physical Aggression.*Journal of Interpersonal Violence, 6*, 174-186.
- Harris, R.& Cook, C. (1994). Attributions About Spouse Abuse: It Matters Who The Batterers and Victims Are.*Sex Roles, 30*, 553-565.

- Hasta, D. (1996). Ev İŖi PaylaŖımı ve Ev İŖi PaylaŖımında Hakkaniyet Algısı ile Evlilik Doyumu İliŖkisi. *AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü YayınlanmamıŖ Yüksek Lisans Tezi, Ankara.*
- Hazan, C.& Shaver, P. (1987). Romantic Love Conceptualized As An Attachment Process. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 511-524.
- Hillier, L.& Foddy, M. (1993). The Role of Observer Attitudes in Judgments of Blame in Cases of Wife Assault. *Sex Roles*, 29, 629-644.
- Hilton, N., Harris, G.& Rice, M. (2003). Adolescents' Perceptions of The Seriousness Of Sexual Aggression: Influence of Gender, Traditional Attitudes, and Self-Reported Experience. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment* 15(3), 201-214.
- Holt, M.& Espelage, D. (2005). Social Support As A Moderator Between Dating Violence Victimization and Depression/Anxiety Among African American and Caucasian Adolescents. *Schol Psychology Review*, 34(3), 309-328.
- Hortaçsu, N. (2003). *İnsan İliŖkileri*. Ankara: İmge Kitapevi.
- Howard, D.& Wang, M. (2003). Risk Profiles of Adolescent Girls Who Were Victims of Dating Violence. *Adolescence*, 38(149), 1-14.
- Humm, M. (1995). *The Dictionary of Feminist Theory*. Columbus: OH: Ohio State University Press.
- Hutchinson, K. (2012). Predictors of College Students' Dating Violence Perceptions and Help-Seeking Recommendations. *(Doctoral dissertation, The University of Akron).*

- Hünler, O.& Gençöz, T. (2003). Boyun Eğici Davranışlar Ve Evlilik Doyumu İlişkisi: Algılanan Evlilik Problemleri Çözümünün Rolü. *Türk Psikoloji Dergisi*, 18(51), 99-108.
- Hyman, S. (1989). *Acil Psikiyatri*, Çev: İ. Doğaner, A. Ayan, . İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi, Bornova, No:133.
- İlkay, E. (2002). *Cerrahpaşa Psikiyatri*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Yayın No:4326.
- İmamoğlu, O.& Yasak-Gültekin, Y. (1993). Gazetelerde Kadın ve Erkeğin Temsil Edilişi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 8(29), , 23-30.
- İsen, G.& Batmaz, V. (2002). *Ben ve Toplum*. İstanbul: Om Yayınevi.
- Jackson, S., Cram, F.& Seymour, F. (2000). Violence and Sexual Coercion in High School Students Dating Relationships. *Journal of Family Violence*, 15, 23-36.
- Jenkins, S.& Aube, J. (2002). Gender Differences and Gender-Related Constructs in Dating Aggression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 28, , 1106-1118. doi:10.1177/01461672022811009.
- Jones, E. (1913). The God Complex: The Belief That One Is God And The Resulting Character Traits. *Essays In Applied Psycho-analysis*, Cilt 2: 244–265, London: Hogarth Press, 1951.
- Jost, J.& Hundady, O. (2005). Antecedents and Consequences of System-Justifying Ideologies. *Current Directions in Psychological Science*, 14 (5),, 260-265.
- Jost, J.& Kay, A. (2005). Exposure To Benevolent Sexism and Complementary Gender Stereotypes: Consequences For Specific and Diffuse Forms of System Justification. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88 (3),, 498-509.

- Kaçar, Ö. (2007). *Toplumsal Cinsiyet ve Kadının Konumu: Türkiye’de Yakın Zamanlardaki Değişimi Anlamak*. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Kağıtçıbaşı, Ç. (1999). *Yeni İnsan ve İnsanlar*. İstanbul: 10.Basım, İstanbul: Evrim Yayınları.
- Kaptanoğlu, C. (2002). Psikodinamik Açıdan Siyasal Şiddet. *Toplum ve Hekim*. 17, 66-68.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kemerli, N. (2003). Aile İçinde Kadına Yöneltilen Şiddet. *Kadına Yönelik Şiddet ve Hekimlik Sempozyumu Kitabı* (s. 41-59). Ankara: Ankara Tabip Odası Yayınları.
- Kernberg, O. (1970). A Psychoanalytic Classification of Character Pathology. *JAPA*, 18, 800-822.
- Kernberg, O. (1974). Barriers To Falling and Remaining In Love. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 22, 486-511.
- Kinsfogel, K.& Grych, J. (2004). Interparental Conflict and Adolescent Dating Relationships: Integrating Cognitive, Emotional, and Peer Influences. *Journal of Family Psychology*, 18(3), 505-515.
- Kızıltan, H. (2000). Narcissistic Personality Inventory (NPI) Ölçeğinin Türkçe Formu Dil Eşdeğerliliği, Güvenilirlik ve Geçerlilik Çalışmaları. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İÜSBE, İstanbul*.
- Kohut, H. (1971). *The Analysis of The Self*. New York: International Universities Press.

- Köknel, Ö. (2000). *Bireysel ve Toplumsal Şiddet*. Altın Kitaplar Yayınevi: İstanbul.
- Krug, E., Mercy, J., Dahlberg, L.& Zwi, A. (2002). The World Report On Violence and Health. *The lancet*, 360(9339), 1083-1088. 10 20, 2012 tarihinde http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/summaryen.pdf adresinden alındı
- Kunda, Z. (1999). *Social Cognition: Making Sense of People*. The MIT Press.
- Langhinrichsen-Rohling, J., Shlien-Dellinger, R., Huss, M.& Kramer, V. (2004). Attributions About Perpetrators and Victims of Interpersonal Abuse: Results Froman Analogue Study. *Journal of Interpersonal Violence*, 19, 484-498.
- Laplanche, J.& Pontalis, J. (1988). *The Language of Psychoanalysis*. London: Fransızcadan İngilizceye Çeviren: Donald Nicholсан-Smith. Karnac Books.
- Lavoie, F., Hébert, M., Tremblay, R., Vitaro, F., Vézina, L.& McDuff, P. (2002). History of Family Dysfunction and Perpetration of Dating Violence by Adolescent Boys: A Longitudinal Study. *The Journal of Adolescent Health: Official Publication of the Society for Adolescent Medicine* 30, no. 5, 375–383.
- Lavoie, F., Robitaille, L.& Hebert, M. (2000). Teen Dating Relationships and Aggression An Exploratory Study. *Violence Against Women*, 6(1), 6-36.
- Leadbeater, B., Banister, E., Ellis, W. E.& Yeung, R. (2008). Victimization and Relational Aggression in Adolescent Romantic Relationships: The Influence of Parental and Peer Behaviors, and Individual Adjustment. *Journal of Youth and Adolescence*, 37(3), 359-372.

- Leak, G. (1984). A Multidimensional Assessment of the Validity of the Personal Orientation Inventory. *Journal of Personality Assessment, Vol. 48 Issue 1.*
- Lichter, E.& McCloskey, L. (2004). The Effects of Childhood Exposure To Marital Violence On Adolescent Gender-Role Beliefs and Dating Violence. *Psychology of Women Quarterly, 28(4),*, 344-357.
- Linder, J.& Collins, W. (2005). Parent and Peer Predictors of Physical Aggression and Conflict Management in Romantic Relationships in Early Adulthood.*Journal of Family Psychology, 19,* 252-262.
- Lindsey, L. (1990). Gender Roles A Sociological Perspective. *United States of America: Prentice Hall International Limited,* 1-5.
- Loehlin, J. (1992). *Latent Variable Models. 2. basim.* Hillsdale NJ: Lawrence Erlbaum Associates Inc.
- Loh, C.& Gidycz, C. (2006). A Prospective Analysis of The Relationship Between Childhood Sexual Victimization and Perpetration of Dating Violence and Sexual Assault in Adulthood. *Journal of Interpersonal Violence, 21,* , 732-749.
- Luthra, R.& Gidycz, C. (2006). Dating Violence Among College Men and Women: Evaluation of A Theoretical Model.*Journal of Interpersonal Violence, 21,* 717-731.
- Makepeace, J. (1981). Courtship Violence Among College Students. *Family Relations, 30,* 97-102.
- Makepeace, J. (1987). Social Factors and Victim Offender Differences in Courtship Violence. *Family Relations, 36,* 87-91.

- Makepeace, J. M. (1983). Life Events Stress and Courtship Violence. *Family Relations*, 32, 101-109.
- Marquart, B., Nannini, D., Edwards, R.& Stanley, L. W. (2007). Prevalence of Dating Violence and Victimization: Regional and Gender Difference . *Adolescence*, 42, 645-57.
- Marshall, B. (2000). *Configuring Gender: Explorations in Theory and Politics*. Toronto: University of Toronto Press.
- Marshall, G. (1999). *Sosyoloji Sözlüğü (Çev: O. Akınhay, D. Kömürcü)*. Ankara: Bilim ve Sanat.
- Marshall, L. L.& Rose, P. (1988). Family of Origin Violence and Courtship Abuse. *Journal of Counseling and Development*, 66, 414-418.
- Masterson, J. (1988). *The Search For The Real Self*. New York: Free Press.
- Matlin, M. (1996). *The Psychology of Women*. Wadsworth Publishing Company.
- Mercer, S. (1988). Not A Pretty Picture: An Exploratory Study of Violence Against Women in High School Dating Relationships. *Resources for Feminist Research*, 17, 15-25.
- Michaud, İ. (1991). *Şiddet*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Miller, E., Decker, M., Reed, E., Raj, A., Hathaway, J.& Silverman, J. (2007). Male Partner Pregnancy-Promoting Behaviors and Adolescent Partner Violence: Findings From A Qualitative Study With Adolescent Females. *Ambulatory Pediatrics*, 7(5), 360-366.

- Moffitt, T., Caspi, A., Rutter, M.& Silva, P. (2001). *Sex Differences in Antisocial Behaviour: Conduct Disorder, Delinquency, And Violence in The Dunedin Longitudinal Study*. Cambridge: University Press.
- Moore, B.& Fine, B. (1968). A Glossary Of Psychoanalytic Terms And Concepts.
- Morf, C.& Rhodewalt, F. (2001). Unraveling The Paradoxes of Narcissism: A Dynamic Self-Regulatory Processing Model. *Psychological Inquiry*, 12(4), 177-196.
- Morris, C. G. (2002). *Psikolojiyi Anlama*. Ankara: Ed. Ayvaşık H.B; Sayıl, M. Turk Psikologlar Derneği Yayınları No:23.
- Murphy, C.& Hoover, S. (1999). Measuring Emotional Abuse in Dating Relationships As A Multifactorial Construct. *Violence and Victims*, 14(1), 39-53.
- Nacke, P. (1899). Die Sexuellen Perversitäten in Der Irrenanstalt. . *Psychiatrische en Neurologische Bladen*, 3, 20-30.
- National Youth Violence Prevention Resource Center. (2001). *Intimate Partner and Family Violence*. 11 20, 2006 tarihinde <http://www.safeyouth.org/scripts/facts/docs/intimate.pdf> adresinden alındı
- Nightangale, H.& Morrisette, P. (1993). Dating Violence: Attitudes, Myths, and Preventive Programs. *Social Work in Education*, 15(4), 225-233.
- O'Keefe, M. (1997). Predictors of Dating Violence Among High School Students. *Journal of Interpersonal Violence*, 12, 546-568.
- Oakley, A. (1972). *Sex, Gender, and Society*. New York: Harper Colophon.

- Oakley, A.& Mitchell, J. (1997). *Who is Afraid of Feminism?* New York: The New Press.
- Offenhauer, P.& Buchalter, A. (2011). *Teen Dating Violence: A Literature Review and Annotated Bibliography*. United States: National Institute of Justice.
- O'Leary, D. K. (1988). *Physical Aggression Between Spouses: A Social Learning Theory Perspective*. *Handbook of family violence*. New York: NY: Plenum Press.
- Phares, E.& Erskine, N. (1984). The Measurement of Selfism. *Educational and Psychological Measurement*, 44(3), 597-608.
- Pincha, C. (2009). *Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Afet Yönetimi. Uygulamacılar İçin El Kitabı. (Çev: D.K. Demirer)*. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Yayınları.
- Polat, O. (2004). *Kriminoloji ve Kriminalistik Üzerine Notlar (1. Baskı b.)*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Price, E.L; Byers, E.S; Dating Violence Research Team. (1999). The Attitudes Towards Dating Violence Scales: Development and Initial Validation. *Journal of Family Violence*. Vol. 14, No.4,19, 351-375.
- Prifitera, A.& Ryan, J. (1984). Validity of the Narcissistic Personality Inventory (NPI) in A Psychiatric Sample. *Journal of Clinical Psychology*, 40(1), 140-142.
- Prifitera, A.& Ryan, J. (1984). Validity of the Narcissistic Personality Inventory (NPI) in A Psychiatric Sample. *Journal of Clinical Psychology*, 40(1), 140-142.
- Ramisetty-Mikler, S., Goebert, D., Nishimura, S.& Caetano, R. (2006). Dating Violence Victimization: Associated Drinking and Sexual Risk Behaviors Od Asian,

- Native Hawaiian and Caucasian High School Students in Hawaii. *Journal of School Health*, 76 (8), 423-429.
- Raskin, R.& Novacek, J. (1991). Narcissism and The Use of Fantasy. *Journal of Clinical Psychology*, 47, 490-499.
- Raskin, R.& Shaw, R. (1988). Narcissism and The Use of Personal Pronouns. *Journal of Personality*, 56(2), 393-404.
- Reich, W. (1970). *Charakter Analyse*. Frankfurt: Fischer.
- Rhodewalt, F.& Morf, C. (1995). Self and Interpersonal Correlates of The Narcissistic Personality Inventory. *Journal of Research in Personality*, 29, 1-23.
- Rhodewalt, F.& Morf, C. (1998). On Self-Aggrandizement and Anger: A Temporal Analysis of Narcissism and Affective Reactions To Success and Failure. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 672-685.
- Rice, F. (1996). *Intimate Relationships, Marriages and Families (3. Baski)*. California: Mayfield Publishing.
- Richman, J.& Flaherty, J. (1990). Gender Differences in Medical Student Distress: Contributions of Prior Socialization and Current Role-Related Stress. *Social Science & Medicine*, 30(7), 777-787.
- Rickert, V., Wiemann, C., Vaughan, R.& White, J. (2004). Rates and Risk Factors For Sexual Violence Among An Ethnically Diverse Sample of Adolescents. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine*, 158(12), 1132.

- Riggs, D.& O'Leary, D. (1989). *A Theoretical Model of Courtship Aggression. Violence in Dating Relationships: Emerging Social Issues*. New York, : NY: Praeger Publishers.
- Robbins, S.& Patton, M. (1985). Self-Psychology and Career Development: Construction of The Superiority and Goal Instability Scales. *Journal of Counseling Psychology*, 32(2), 221.
- Rosen, K. H.& Bezold, A. (1996). Dating Violence Prevention: A Didactic Support Group For Young Women. *Journal of Counseling Development*, 74, 521-525.
- Rosenfeld, H. (1964). On the Psychopathology of Narcissism a Clinical Approach. *Int. J. Psycho-Anal.*, 45, 332-337.
- Ryan, K. (1995). Do Courtship-Violent Men Have Characteristics Associated With A "Battering Personality"? *Journal of Family Violence*, 10, 99-120.
- Ryan, K., Weikel, K.& Sprechini, G. (2008). Gender Differences in Narcissism and Courtship Violence in Dating Couples. *Sex Roles*, 58(11-12), 802-813.
- Rycroft, C. (1977). *A Critical Dictionary of Psychoanalysis*. Great Britain: Penguin Books.
- Sabuncuoğlu, A. (2006). *Televizyon Reklamlarında Toplumsal Cinsiyet*. İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Sakallı, N. (2001).Beliefs About Wife Beating Among Turkish College Students: The Effects of Patriarchy, Sexism, And Sex Differences.*Sex Roles*, 44(9-10), 599-610.

- Sakallı-Uğurlu, N. (2002). Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. [Ambivalent Sexism Inventory: A Study of Reliability and Validity]. *Türk Psikoloji Dergisi (Turkish Journal of Psychology)*, 17, 47–58.
- Sakallı-Uğurlu, N. (2008). Erkeklerle İlişkin Çelişik Tutumlar Ölçeği'nin Türkçe'ye Uyarlanması. [Turkish Adaptation of Ambivalence Toward Men Inventory]. *Türk Psikoloji Yazıları (Turkish Psychological Articles)*, 11, 1–14.
- Sayer, H. (2011). *Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Erkek Katılımı*. Ankara: Başbakanlık: Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü.
- Sayer, H. (2013, 06 05). kadininstatusu:
http://www.kadininstatusu.gov.tr/upload/kadininstatusu.gov.tr/mce/eski_site/Pdf/uzmanlik_tezleri/handan_sayer_tez.pdf adresinden alındı
- Schnurr, P. (2009). "Precursors to adolescents' dating violence perpetration and healthy romantic relationships." *Graduate Theses and Dissertations*. Paper 10369.
<http://lib.dr.iastate.edu/etd/10369>
- Schwartz, J., Hage, S., Bush, I.& Burns, L. (2006). Unhealthy Parenting and Potential Mediators As Contributing Factors To Future Intimate Violence: A Review of The Literature. *Trauma, Violence& Abuse*, 7, , 206-221.
- Scott, J. (2007). *Toplumsal Cinsiyet: Faydalı Bir Tarihsel Analiz Kategorisi*. İstanbul: Agora Kitaplığı.

- Seçgin, F. (2012). Sosyal Bilgiler Dersinde Toplumsal Cinsiyet Eetkinliklerinin Öğrencilerin Algı ve Tutumlarına Etkisi. *Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayınlanmamış Doktora Tezi)*.
- Seelau, E., Seelau, S.& Poorman, P. (2003). Gender and Role-Based Perceptions of Domestic Abuse. Does Sexual Orientation Matter? . *Behavioral Science and the Law, 21*, 199-214.
- Seelau, S.& Seelau, E. (2005). Gender-Role Stereotypes and Perceptions of Heterosexual, Gay and Lesbian Domestic Violence. *Journal of Family Violence, 20*, 363-371.
- Sezer, Ö. (2008). The adaptation of Acceptance of Couple Violence Scale into Turkish: Validity and reliability studies. *Journal of the Faculty of Education, 9(16)*, , 1-15.
- Shorey, R., Cornelius, T.& Bell, K. (2008). A Critical Review of Theoretical Frameworks For Dating Violence: Comparing The Dating and Marital Fields. *Aggression and Violent Behavior, 13(3)*,, 185-194.
- Sigelman, C., Berry, C.& Wiles, K. (1984). Violence in College Students' Dating Relationships. *Journal of Applied Social Psychology, 14*, , 530-548.
- Silverman, J., Decker, M.& Raj, A. (2007).Immigration-Based Disparities in Adolescent Girls' Vulnerability To Dating Violence. *Maternal and child health journal, 11(1)*, 37-43.

- Simmons, C., Lehmann, P., Cobb, N.& Fowler, C. (2005). Personality Profiles of Women and Men Arrested For Domestic Violence: An Analysis of Similarities and Differences. *Journal of Offender Rehabilitation*, 41, 63–81.
- Smith, D. M.& Donnelly, J. (2001). Adolescent Dating Violence: A Multi-Systemic Approach of Enhancing Awareness in Educators, Parents, and Society. *Journal of Prevention & Intervention in the Community*, 21(1), 53-64.
- Staggenborg, S. (1998). *Gender, Family and Social Movements*. California: Pine Forge Press.
- Straus, M. (1977). Wife Beating: How Common and Why? . *Victimology*, 2,, 443-458.
- Straus, M. (2008). Dominance And Symmetry In Partner Violence By Male And Female University Students in 32 Nations. *Children and Youth Services Review*, 30, 252-275.
- Strong, B.& DeVault, C. (1994). *Human Sexuality*. Mountain View, CA: Mayfield Publishing Company.
- Stuart, G., Moore, T., Gordon, K., Hellmuth, J., Ramsey, S.& Kahler, C. (2006). Reasons For Intimate Partner Violence Perpetration Among Arrested Women. *Violence Against Women*, 12, 609-621.
- Sugarman, D.& Hotaling, G. (1989). Dating Violence: Prevalence, Context, and Risk Markers. *Violence in Dating Relationships*, 3-32.
- Sümer, N. (2000). Yapısal Eşitlik Modelleri: Temel Kavramlar ve Örnek Uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74.

- Şencan, H. (2005). *Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenilirlik ve Geçerlilik*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Şenel Akgün, S. (1993). Cinsiyet Rolüne İlişkin Kalıp-Yargılara Uygun Davranıp Davranmamamın Çekiciliğe Etkisi. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi*.
- Şirvanlı Özen, D. (1992). *Annenin Çalışma Durumu ve Ebeveynin Benimsediği Cinsiyet Rolü Değişkenlerinin Çocuğun Cinsiyet Özelliklerine İlişkin Kalıp Yargılarının Gelişimi Üzerindeki Rollerini*. Ankara: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Tabachnick, B.& Fidell, L. (2007). *Using Multivariate Statistics. 5. basım*. Boston: Pearson Education.
- Taylor, C.& Sorenson, S. (2005). Community-Based Norms About Intimate Partner Violence: Putting Attributions of Fault and Responsibility into Context. *Sex Roles, 53*, 573-589.
- TDK-Türkçe Sözlük* (11. Baskı b.). (2011). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Timuroğlu, K.& İşcan, Ö. (2008). İşyerinde Narsisizm ve İş Tatmini İlişkisi. *Erzurum Atatürk Üniversitesi. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi. Cilt 22. Sayı 2*.
- Torgirmon, B.& Minson, C. (2005). Sex And Gender: What is The Difference? *Journal of Applied Physiology, 99(3)*, 785-787.
- Torun, Y. (2002). Gender-Bias in Student-Teacher Interactions And Its Effect On 133 Reproduction of Gender Roles in The Classroom. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi*.

- Twenge, J.& Campbell, W. (2010). *Asrın Vebası Narsisizm İleti. (Çev. Ö. Korkmaz).*
İstanbul: Kaknüs Psikoloji.
- Unger, R.& Crawford, M. (1998). *Questions of Gender: Perspectives and Paradoxes.*
Boston: McGraw-Hill: 18-21.
- Ünsal, A. (1996). Genişletilmiş Bir Şiddet Tipolojisi. *Cogito. Sayı 6-7*, 29-36.
- Vefikuluçay, D., Demirel, S., Taşkın, L.& Eroğlu, K. (2007). Kafkas Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Bakış Açılıarı. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 14(2)*, 12-27.
- Waters, E., Posada, G., Crowell, J.& Keng-ling, L. (1993). Is Attachment Theory Ready To Contribute To Our Understanding of Disruptive Behavior Problems? *Development and Psychopathology, 5*, 215-224.
- Watson, P., Grisham, S., Trotter, M.& Biderman, M. (1984). Narcissism and Empathy: Validity Evidence For The Narcissistic Personality Inventory. *Journal of Personality Assessment, 48(3)*, 301-305.
- Watson, P., Hood Jr, R., Foster, S.& Morris, R. (1988). Sin, Depression, and Narcissism. *Review of Religious Research, 295-305.*
- Watson, P., Hood Jr, R., Morris, R.& Hall, J. (1984). Empathy, Religious Orientation, and Social Desirability. *The Journal of Psychology, 117(2)*, 211-216.
- Watson, P., Taylor, D.& Morris, R. (1987). Narcissism, Sex Roles, and Self-Functioning. *Sex Roles, 16(7-8)*, 335-350.

- Wekerle, C.& Wolfe, D. (1999). Dating Violence in Mid-Adolescence: Theory, Significance, and Emerging Prevention Initiatives. *Clinical Psychology Review*, 19(4), 435-456.
- Willis, C., Hallinan, M.& Melby, J. (1996). Effects of Sex Role Stereotyping Among European American Students on Domestic Violence Culpability Attributions. *Sex Roles*, 34, 475-491.
- Windle, M.& Mrug, S. (2009). Cross-Gender Violence Perpetration and Victimization Among Early Adolescents and Associations With Attitudes Toward Dating Conflict. *Journal of Youth and Adolescence*, 38(3), 429-439.
- World Health Organization. (1998). *Gender and Health, Technical Paper*. Geneva, Switzerland: World Health Organization Publication.
- Worthen, J.& Varnado-Sullivan, P. (2005). Gender Bias in Attributions of Responsibility For Abuse. *Journal of Family Violence*, 20, 305-312.
- Yazıcı, S.& Yazıcı, A. (2011). *Felsefi, Psikolojik, ve Eğitim Boyutlarıyla Karakter*.Konya: Çizgi Kitabevi.
- Yıldırım, İ. (1992). Evli Bireylerin Uyum Düzeylerini Etkileyen Bazı Etmenler. *Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi*.

EKLER

EK-1 Flört Şiddetine Yönelik Tutum Ölçekleri

Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir erkek kız arkadaşını aşağılamamalıdır.	1	2	3	4	5
2. Bir erkek kız arkadaşına ne yapması gerektiğini söylememelidir.	1	2	3	4	5
3. Bir kız, arkadaşlarıyla dışarıya çıkmadan önce erkek arkadaşına sormalıdır.	1	2	3	4	5
4. İlişkiler daima kızlar erkek arkadaşlarını memnun ettiklerinde yolunda gider.	1	2	3	4	5
5. Bir erkeğin kız arkadaşını tehdit etmesi için asla bir sebep olamaz.	1	2	3	4	5
6. Bazen erkekler ellerinde olmadan kız arkadaşlarına küfrederler.	1	2	3	4	5
7. Bir kız erkek arkadaşını memnun etmek için daima değişmelidir.	1	2	3	4	5
8. Bir kız daima erkek arkadaşının söylediğini yapmalıdır.	1	2	3	4	5
9. Bir erkek, kız arkadaşının her hareketini bilmek zorunda değildir.	1	2	3	4	5
10. Bir erkeğin kız arkadaşına küfretmesi için asla yeterince iyi bir gerekçe olamaz.	1	2	3	4	5
11. Bir erkeğin, çok sinirlendiğinde kız arkadaşına bağırması anlaşılabilir.	1	2	3	4	5
12. Bir erkeğin kız arkadaşına kötü konuşması olabilecek bir şeydir.	1	2	3	4	5
13. Bir erkeğin kız arkadaşına bağırıp çağırmasının asla bir gerekçesi olamaz.	1	2	3	4	5
14. Bir kız, eğer erkek arkadaşını rahatsız ediyorsa, arkadaşlarıyla görüşmemelidir.	1	2	3	4	5
15. Bir kız için her zaman erkek arkadaşının istediği şekilde giyinmesi önemlidir.	1	2	3	4	5
Erkeğin Flörtte Uyguladığı Fiziksel Flört Şiddetine Yönelik Tutumlar Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir kız, bir erkek ona vurduğunda ondan ayrılmalıdır.	1	2	3	4	5

2. Bazı kızlar erkek arkadaşları tarafından tokatlanmayı hak eder.	1	2	3	4	5
3. Bir erkeğin kız arkadaşına vurması asla doğru değildir.	1	2	3	4	5
4. Bazen erkekler kendilerine hakim olmadan kız arkadaşlarını yumruklarlar.	1	2	3	4	5
5. Bir erkeğin kız arkadaşını itmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
6. Bazen bir erkek, kız arkadaşı onu sınırlendiğinde ona vurmaktan kendini alıkoyamaz.	1	2	3	4	5
7. Bir erkeğin kız arkadaşını tokatlamasının asla iyi bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
8. Bazen kıskançlık erkeği öyle delirtir ki kız arkadaşını tokatlamak zorunda kalır.	1	2	3	4	5
9. Erkek arkadaşlarını aldatan kızlar tokatlanmalıdır.	1	2	3	4	5
10. Bazen aşk, erkeği öyle delirtir ki kız arkadaşına vurur.	1	2	3	4	5
11. Bir erkek, genellikle kız arkadaşı hakemedikçe onu tokatlamaz.	1	2	3	4	5
12. Eğer hak ediyorsa, bir erkeğin kız arkadaşına tokat atması normaldir.	1	2	3	4	5
Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Bir kızın erkek arkadaşına küfretmesinin asla iyi bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
2. Kızların erkek arkadaşlarına nasıl giyineceklerini söyleme hakları vardır.	1	2	3	4	5
3. Bir erkek daima kız arkadaşı ona ne yapmasını söylerse onu yapmalıdır.	1	2	3	4	5
4. Eğer bir kız, erkek arkadaşına bağırıp çağırırsa bu o erkeği gerçekten ciddi bir şekilde yaralamaz.	1	2	3	4	5
5. Kızların erkek arkadaşlarına ne yapmaları gerektiğini söyleme hakları vardır.	1	2	3	4	5
6. Bir erkek için, her zaman kız arkadaşının istediği şekilde giyinmesi önemlidir.	1	2	3	4	5
7. Bazen kızlar ellerinde olmadan erkek arkadaşlarına küfrederekler.	1	2	3	4	5
8. Bir erkek, arkadaşlarıyla dışarıya çıkmadan önce daima kız arkadaşına sormalıdır.	1	2	3	4	5
9. Bir kızın erkek arkadaşına kötü konuşması olabilecek bir şeydir.	1	2	3	4	5
10. Bir kızın çok sınırlendiğinde erkek arkadaşına bağırması anlaşılabilir.	1	2	3	4	5
11. Bazen kızlar, erkek arkadaşlarının onları dinlemeleri için onları tehdit etmek zorundadırlar.	1	2	3	4	5

Kadının Flörtte Uyguladığı Fiziksel ŞiddeteYönelik Tutum Ölçeği	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. Eğer, hak ediyorsa, bir kızın erkek arkadaşına tokat atması normaldir.	1	2	3	4	5
2. Bir kızın erkek arkadaşını itip kakması çok da büyütülecek bir şey değildir.	1	2	3	4	5
3. Bazen kızlar kendilerine hakim olamadan erkek arkadaşlarını yumruklarlar.	1	2	3	4	5
4. Bazı erkekler kız arkadaşları tarafından tokatlanmayı hak eder.	1	2	3	4	5
5. Bazen bir kız, ona saygı göstereceğini diye erkek arkadaşına vurmaya zorundadır.	1	2	3	4	5
6. Bir kız genellikle erkek arkadaşı hak etmedikçe onu tokatlamaz.	1	2	3	4	5
7. Bir kız, erkek arkadaşı ne yaparsa yapsın ona vurmamalıdır.	1	2	3	4	5
8. Bir erkeğin kız arkadaşı tarafından tokatlanmasının asla bir gerekçesi yoktur.	1	2	3	4	5
9. Saç çekme bir kızın erkek arkadaşından intikam alması için iyi bir yoldur.	1	2	3	4	5
10. Bir kızın erkek arkadaşına tokat atması asla normal değildir.	1	2	3	4	5
11. Bazı kızlar, kendilerini dinletmek için erkek arkadaşlarını yumruklamak zorundadırlar.	1	2	3	4	5
12. Bir erkek, kız ona tokat attığı zaman o kızdan ayrılmalıdır.	1	2	3	4	5

EK-2 Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği

Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği	Hiç Katılmıyorum	Oldukça Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Çok Katılıyorum
Lütfen her bir ifade ile ne derece hemfikir olup olmadığınızı verilen ölçekteki sayılardan uygun olanı ifadenin sağındaki kutucuğa kodlayınız.						
1)- Ne kadar başarılı olursa olsun bir kadının sevgisine sahip olmadıkça bir erkek gerçek anlamda bütün bir insan olamaz.	1	2	3	4	5	6
2)- Gerçekte birçok kadın “eşitlik” arıyoruz maskesi altında işe alınmalarda kendilerinin kayırılması gibi özel muameleler arıyorlar.	1	2	3	4	5	6
3)- Bir felaket durumunda kadınlar erkeklerden önce kurtarılmalıdır.	1	2	3	4	5	6
4)- Birçok kadın masum söz veya davranışları cinsel ayrımcılık olarak yorumlamaktadır.	1	2	3	4	5	6
5)- Kadınlar çok çabuk alınırlar.	1	2	3	4	5	6
6)- Karşı cinsten biri ile romantik ilişki olmaksızın insanlar hayatta gerçekten mutlu olamazlar.	1	2	3	4	5	6
7)- Feministler gerçekte kadınların erkeklerden daha fazla güce sahip olmalarını istemektedirler.	1	2	3	4	5	6
8)- Birçok kadın çok az erkekte olan bir sağlığa sahiptir.	1	2	3	4	5	6
9)- Kadınlar erkekler tarafından el üstünde tutulmalı ve korunmalıdır.	1	2	3	4	5	6
10)-Birçok kadın erkeklerin kendileri için yaptıklarına tamamen minnettar olmamaktadırlar.	1	2	3	4	5	6
11)- Kadınlar erkekler üzerinde kontrolü	1	2	3	4	5	6

sağlayarak güç kazanmak hevesindedir.						
12)- Her erkeğin hayatında hayran olduğu bir kadın olmalıdır.	1	2	3	4	5	6
13)- Erkekler kadınsız eksiktirler.	1	2	3	4	5	6
14)- Kadınlar işyerlerindeki problemleri abartmaktadırlar.	1	2	3	4	5	6
15)- Bir kadın bir erkeğin bağlılığını kazandıktan sonra genellikle o erkeğe sıkı bir yular takmaya çalışır.	1	2	3	4	5	6
16)- Adaletli bir yarışmada kadınlar erkeklere karşı kaybettikleri zaman tipik olarak kendilerinin ayrımcılığa maruz kaldıklarından yakınır.	1	2	3	4	5	6
17)- İyi bir kadın erkeği tarafından yüceltilmelidir.	1	2	3	4	5	6
18)- Erkekler cinsel yönden yaklaşılabılır olduklarını gösterircesine şakalar yapıp daha sonra erkeklerin tekliflerini reddetmekten zevk alan birçok kadın vardır.	1	2	3	4	5	6
19)- Kadınlar erkeklerden daha yüksek ahlaki duyarlılığa sahip olma eğilimindedirler.	1	2	3	4	5	6
20)- Erkekler hayatlarındaki kadın için mali yardım sağlamak için kendi rahatlarını gönüllü olarak feda etmelidirler.	1	2	3	4	5	6
21)- Feministler erkeklere makul olmayan istekler sunmaktadırlar.	1	2	3	4	5	6
22)- Kadınlar erkeklerden daha ince bir kültür anlayışına ve zevkine sahiptirler.	1	2	3	4	5	6

EK-3 Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygulu Cinsiyetçilik Ölçeği

Erkeklerle İlişkin Çelişik Duygular Ölçeği	Hiç Katılmıyorum	Oldukça Katılmıyorum	Biraz Katılmıyorum	Biraz Katılıyorum	Oldukça Katılıyorum	Çok Katılıyorum
Lütfen her bir ifade ile ne derece hemfikir olup olmadığınızı verilen ölçekteki sayılardan uygun olanı ifadenin sağındaki kutucuğa kodlayınız.						
1. Çiftlerden ikisi de çalışıyor olsa bile, kadın evde erkeğine bakma konusunda daha fazla sorumluluk üstlenmelidir.	1	2	3	4	5	6
2. Bir erkek cinsel açıdan çekici bulduğu kadını yatağa atmak için ne gerekiyorsa yapmak konusunda tipik olarak hiç bir ahlaki değere sahip değildir.	1	2	3	4	5	6
3. Erkekler kadınlara “yardım ediyor” gibi gözükrken, çoğunlukla kendilerinin kadınlardan daha iyi olduklarını kanıtlamaya çalışırlar.	1	2	3	4	5	6
4. Her kadının kendisini el üstünde tutacak bir erkeğe ihtiyacı vardır.	1	2	3	4	5	6
5. Eğer kendilerine yol gösterecek kadınlar olmasaydı erkekler dünyada kaybolurlardı.	1	2	3	4	5	6
6. Eğer kadının bir erkekle uzun süreli, bağlılık içeren bir ilişkisi yoksa bu hayatta gerçek anlamda kendini tamamlamış sayılmaz.	1	2	3	4	5	6
7. Erkekler hasta olduklarında bebekler gibi davranırlar.	1	2	3	4	5	6
8. Erkekler toplumda kadınlardan daha fazla kontrole sahip olmak için her zaman çabalarlar.	1	2	3	4	5	6
9. Erkekler temelde kadınlara maddi güvence sağlamak açısından yararlıdırlar.	1	2	3	4	5	6
10. Kadın haklarına duyarlı olduğunu iddia eden	1	2	3	4	5	6

erkekler bile aslında ev işlerinin ve çocuk bakımının çoğunu kadının üstlendiği geleneksel bir ilişki isterler.						
11. Her kadının hayran olduğu bir erkeği olmalıdır.	1	2	3	4	5	6
12. Erkekler başkalarını korumak için kendilerini tehlikeye atmaya daha gönüllüdürler.	1	2	3	4	5	6
13. Erkekler kadınlarla konuşurken genellikle baskın olmaya çalışırlar.	1	2	3	4	5	6
14. Çoğu erkek kadınlar için eşitliği sözde savunur ama bir kadını kendilerine eşit olarak görmeyi kaldıramazlar.	1	2	3	4	5	6
15. Kadınlar erkeksiz eksiktirler.	1	2	3	4	5	6
16. Özüne bakıldığında, çoğu erkek gerçekten çocuk gibidir.	1	2	3	4	5	6
17. Erkekler kadınlara oranla risk almaya daha gönüllüdürler.	1	2	3	4	5	6
18. Çoğu erkek, kadınlar üzerinde güç sahibi oldukları bir pozisyonda buldukları anda, üstü kapalı yolla bile olsa kadınları cinsel açıdan taciz ederler.	1	2	3	4	5	6
19. Kadınlar evde erkeklerine bakmalıdırlar çünkü eğer erkekler kendi kendilerine bakmak zorunda kalırlarsa bunu beceremezler.	1	2	3	4	5	6

EK-4 Kişisel Bilgi Formu

Sayın Katılımcı,

Bu çalışmadan elde edilecek veriler Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü yüksek lisans çalışmasında kullanılmak üzere toplanmaktadır. **Vermiş olduğunuz bilgiler hiçbir şekilde bilimsel araştırma amacının dışında kullanılmayacak ve üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.**

Lütfen soruları dikkatlice okuyup içtenlikle cevaplandırınız. Araştırmaya yaptığımız değerli katkılarınız için çok teşekkür ederim.

Demografik Değişkenler	
Cinsiyet: ☐ Erkek ☐ Kız	Yaş: ☐ 15-17 ☐ 18-20 ☐ 21-23 ☐ 24-26
Geldiğiniz Coğrafi Bölge: 1. Marmara (☐) 4. Akdeniz (☐) 7. Güney Doğu Anadolu (☐)	
2. Ege (☐) 5. Karadeniz (☐)	
3. İç Anadolu (☐) 6. Doğu Anadolu (☐)	
Fakülte: ☐ Eğitim Fakültesi ☐ Fen-Edebiyat Fakültesi ☐ Mühendislik Doğa Bilimleri Fak.	
☐ Ziraat Fakültesi ☐ İktisadi ve İdari Bilimler Fak. ☐ Tıp Fakültesi	
☐ İlahiyat Fakültesi	
Bölümünüz:	
Sınıf: ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	
Anne Eğitim Durumu: ☐ İlkokul (☐) Ortaokul (☐) Lise (☐) Üniversite (☐) Diğer.....	
Baba Eğitim Durumu: ☐ İlkokul (☐) Ortaokul (☐) Lise (☐) Üniversite (☐) Diğer.....	
Kardeş Sayısı: ☐ Hiç Yok (☐) 1 (☐) 2 (☐) 3 (☐) 4 (☐) 5 ve Daha Fazla	
Aile Gelir Durumu: ☐ 0-500 TL ☐ 1501-2000 TL (☐) 3001 ve üzeri	
☐ 501-1000 TL ☐ 2001-2500 TL	
☐ 1001-1500 TL ☐ 2501-3000 TL	
Flört İlişki Durumu: ☐ Yok (☐) Var	
Flört İlişkiniz Varsa Kaç Yıl: ☐ 0-1 ☐ 2-4 ☐ 5- 7 ☐ 8 ve üzeri	
İlişkinizde Şiddete Maruz Kaldınız mı? ☐ Evet ☐ Hayır	
İlişkinizde Şiddete Başvurdunuz mu? ☐ Evet ☐ Hayır	

Ek-5 Ölçek Uyarlama İzni

 Sandra Byers <byers@unb.ca> 1 09 2012 ★

Kime: bana ▾

 İngilizce ▾ > Türkçe ▾ İletiyi çevir [İngilizce için kapat](#) ×

Ahmet—

I am happy for you to use this scale. You will find a copy attached along with two more recent publications using the scale. Good luck with your research.

E. Sandra Byers, Ph.D., L. Psych.
Professor and Chair
Department of Psychology
University of New Brunswick
Fredericton, NB E3B 5A3
[506-458-7697](tel:506-458-7697) (telephone)
[506-447-3063](tel:506-447-3063) (fax)
<http://www.unb.ca/fredericton/arts/departments/psychology/people/byers.html>

Ek-6 Ölçek Uygulama İzni

T.C.
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : 33490967-044- 1118

21/03/2013

Konu: Anket İzni

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi: Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 19.03.2013 tarihli ve 75987002-186 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi Ahmet YUMUŞAK'ın, Yrd. Doç. Dr. Rukiye ŞAHİN danışmanlığında hazırlamış olduğu "Üniversite Öğrencilerinin Flört Şiddetine Yönelik Tutumlarının Narsisizm ve Toplumsal Cinsiyetçilik İle İlişkisinin İncelenmesi" konulu tez çalışması kapsamında, Fakültenizde anket çalışması yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüş olup başvurusu halinde gerekli kolaylığın sağlanması hususunda gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Kenan KARA
Rektör Yardımcısı

EK:
Anket Formu (2 Sayfa)

DAĞITIM:
Eğitim Fakültesi Dekanlığına
Tıp Fakültesi Dekanlığına
İlahiyat Fakültesi Dekanlığına
Ziraat Fakültesi Dekanlığına
Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanlığına
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığına
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Dekanlığına